

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 4

జెన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 24-వ తేది శనివారము

No. 273

సంపుటము ౯

చంద్రావతి వామనం వత్సరము, ఫాల్గుణమాస అష్టమి. ౮.

సంచిక ౨౭౩

అమృతం జనము

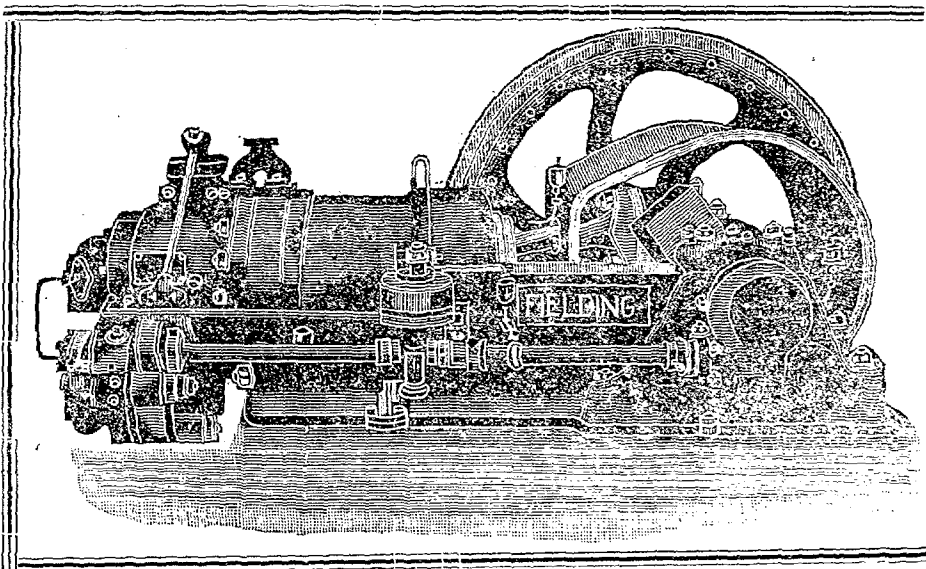
అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా గాకి అణాలు గల మాత్రమే.

అమృతాంజనము తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.

అమృతాంజనము డిపో { 109, ఫ్రేరి రోడ్డు, పోస్ట్ - బొంబాయి.
7, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

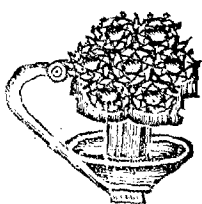
ప్రసిద్ధికెక్కిన పీల్చింగు శెమిడిశల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యధమునకు పూర్వము వున్న స్వల్పధరలకే అమ్మబడు చున్నవి. అన్ని సయిజులు స్టాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్ని విధములచేతను లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి సరస మయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

పోల్ యేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,

12, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఇదివరలో మావద్ద నగలను కొనకుండిన

ఒక్కసారి కొనిచూడకోరెదము.

మేలైన కెంపులకమ్మలు 50-150 లు నరకును అంతకువైనను గలవు. బడును. తృప్తికరముగా తేనివో పూచీయివచ్చును.

ఇవిగాక ముక్కపుడకలు, సాధారణపేసరిలు, క్లావర్ పేసరిలు, అంటుపోగులు మున్నగువి సదా మావద్దలోనుండును. మావద్దదేనివి మీ కోరిక మేరకు సకాలమున కయాయచేసి యివ్వ వచ్చును. తృప్తికరముగా తేనివో వాపనుతీసుకొని వైకము తిరిగి యిచ్చుదము. చొక్కపువెండికి, సవముబంగారమునకు డిమ్మిడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

పుష్కరాగములతోను ధర రు. 45 నుండి రు. 80 వరకు గలవు.

నగలవర్తకులు, 25 వై నాబాబురోడ్డు, మదరాసు.

(2)

హెచ్చరిక

సాధారణ ఆరోగ్యముగల జనులు వారికి బుద్ధిగలిగి అధిక జేహధార్మము కావలయుననినచో,

“ఆ తంక నిగ్రహ”

మాత్రలే వారికి జీవ సంజీవివఃటి పరమ అమృతము— దీని వెల 1 రూపాయి మాత్రమే. త్వరపడు.

మరి యూ

ఏలాటిసంగతులు మీకు కావలయుననిన వానిక ఆప్తుడే గమనించెదము లేదా మా ప్రసిద్ధపుస్తకం కామతామ్రమునకుగాను వ్రాయుడు. ఈపుస్తకం యినాం. రిపాలు ఖర్చులుకూడ తేగు వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్. ఆలంకరిగ్రహ బౌద్ధధారాయము.

26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి కామతామ్ర
ప. కే. ప. సి. వారి (904)

శ్రీరవధాని

ఈ దివ్యాంశము తల్లులకు పాలన వృద్ధిజేసి శరీర పుష్టిని కలిగించును. పిల్లలకు సంజీవి. పత్యము లేని రుచిగల రసాయనము. వారి క్షుద్ధినివృద్ధి బుద్ధితో పడలేదు. పిల్లలు, తల్లులు ముఖపెరుగుదురు. 24 పీసు లగు పిల్లలకేచ్చిన జబ్బులు పోయి దేహపుష్టి కలుగును. వెల బుద్ధి 1-కి 1-8-0. (88+7) వి. పి. రో. కె.సి. రూ. 2. మావద్ద ముద్రసిద్ధమగు ఆయుర్వేదభూషణ చిక్కును. ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

కల్ప పురుష లేహ్యం

సుఖవ్యాధులవలన, అతిసంభోగమువలన, ఇతర కారణముల వలన, కలిగిన శుక్రనష్టమును పోషించి ఒకముకలుగ జేయును. ఈ యూలి కామహిణి తెలియనివా రుండగు. విశేషించి వ్రాయ నవలయును లేదు. శే 1-కి రు 8-4-0 లు. కొరవారికి కేటాగు కంచెము.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

మలయచందనము

గనేరియో అను తెగతోగమనగో తతాశనా తద్యము లేదు. పితికారితో కని లేదు. పిలుపు, తెలుపు, కచ్చు, అణు మొదల విధముల తెగ రోగమును ౬. చి. పూటలతో మాన్పును. శ్రీలంకాత వ్యాధులకు మోడ ఇది కాకొకభూషణ. (81) తల్పి 1 కి వెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా).

LAWRENCE & MAYO Ltd.

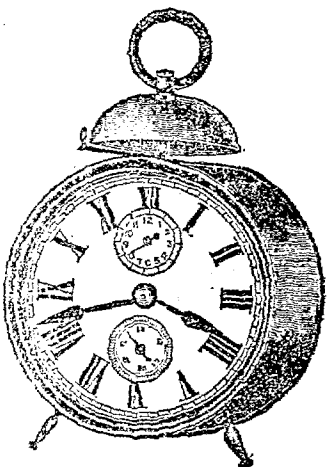
(Incorporated in England)
PREMIER OPTICIANS IN THE EAST.
MOUNT ROAD - MADRAS.

మీ కండ్లను గురించి మీరు కష్టపడ నవసరము లేదు!
మీ కండ్లను పరీక్షించుకొని పురాతనమైన నట్టిదియు, చాల అనుభవము గడించినట్టిదియు,
అన్నిరకములు కంటి అద్దముల సామానులు క్రయమునకు దొరకునట్టిదియు నైన
వారివద్దనుండి సులోచనములను కొనుడు.
ఆంధ్రపత్రికలో మా ప్రకటనను చూచినట్లు తెలుపునట్టివారికి
నేత్రపరీక్ష ఉచితముగా చేయబడును.

లారెన్స్ అండ్ మేయో (లిమిటెడ్)

ప్రీమియర్ ఆప్టిషియన్స్ ఇన్ ది ఈస్టు.

మాంటు రోడ్డు - మదరాసు.

జర్నీ టైమ్ పీసులు

"అల్లావ్ టైమ్ పీసు" 4 అంగుళములు దేహముగలది, 6 అం. ఎత్తు ప్రతిదినము
దీక్షము యివ్వవలెను. సరియైన కాలమును చూపును. 1-కి ధర రూ 5-0-0
"బి" టైమ్ పీసు 2 అం. దేహముగలది. 8 1/2 అం. ఎత్తుగలది. ప్రతిదినము దీక్ష
యివ్వవలెను. ధర 1-కి రూ 4-0-0
"కారేజ్" టైమ్ పీసు 8 అం. దేహముగలది, ఎత్తు 7 అం. ప్రతిదినము దీక్షయివ్వ
వలెను. గంటలు, అంగుళములు, అలాకముగొట్టును ధర 1-కి రూ 15-0-0
జపానీ 8 డిజైన్ 8 అం. దేహముగలది. డ్రాప్ ఆక్టోగన్ ఆకారముగలది. ఆ
ఫీసు ఉపయోగమునకు చాలమంచిది. సరియైన కాలమును చూపును ధర రూ 22-0-0
పాకింగు, పోస్టుభక్తులు ప్రత్యేకము బజార్ కి వంపుటకు మానపు బాగుగా
పరీక్ష చేసి తంజుబడును.

లక్ష్మీవిలాస వరకశాల,

గడియారము వ్యాపారస్థులు, తపాలపెట్టె నెం 35, మద్రాసు.

వనలు కంపెనీవారి ప్రత్యేకపు ఔషధములు

ఈ క్రింద తెలుపబడిన ఔషధములు కఠినకాస్త్రమునకును, కోగ చికిత్సకును సంబంధించినవి మా వైద్యులచే
రసాయన కాస్త్రజ్ఞులచే కాస్త్ర పరీక్షాధీనమున సాగుచున్నవి.
మా ఔషధముల తయారుచేయు కాలలో వలయు సామగ్రి యంతయుగలదు. ఇది యిండియాలో నెల్ల చాల పెద్ద
ప్రస్తుతియు కావలసిన వస్తు సామగ్రి యంతయుగలదు. అచట మూలికలు కృత్రికాస్త్రప్రకారము, రసాయన కాస్త్ర
ప్రకారము, భూ తత్వముగలద గూడ పరీక్ష చేయబడును. అచట బి. పి. స్టాండ్డు ప్రకారము రసాయనములు మూలికలు
తయారుగును. కావున యీ ఔషధములు పారిశుధ్యతయున్న, నమ్మకమున్న ఔషధములు అనుమానింప వక్కరలేదు.

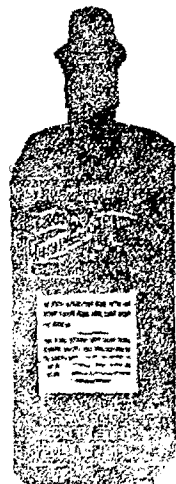
డాక్టరు యాస్త్రిన్ సిరపు

సిరపు ఫెర్రి ఫాస్ఫేటిస్ కాంపొండు క్విన్ వైను సోల్స్ ఫ్విక్సియా
ఈ సిరపు డాక్టరు యాస్త్రిన్ పద్ధతి ననుసరించి విరుగుఫాస్ఫేట్ క్వెస్టా, స్విక్సియా
యివ్వబడుచున్నది.
ఈ ఔషధము అతి ఉష్ణ ప్రదేశములోగాని యిండియాలో అందువలన గలగు దుర్బలత్వ
మును పోగొట్టుటకును, మానసిక దేశభాదాధిగాని దుర్బలత్వమును పోగొట్టుటకును ప్రపంచ
మంతటను ప్రసిద్ధికెక్కినది.
జల పెద్ద బుడ్డి రు 2-0-0 మిడియన్ బుడ్డి రు 1-4-0. చిన్న బుడ్డి 12 అణాలు.

కెమికల్స్ ఫుడ్స్

ఇది విరక, వైము, సోటాము, సోడా ఫాస్ఫేటులసిరపు
శుభ్రముగనుండును. అడుగున సత్తుయేమియు నుండదు. ఫిలడెల్ఫియా యెడ్వర్డ్ పారిషాగారు
తయారుచేసిన ఫాల్డ్ ప్రకారము తయారుకాబడినది.
ఇది పిల్లలకు ఆత్యంతోపయోగకరమైనది. ఇది బలమునిచ్చు మంచి ఔషధము. రుచిగానుండును. మంచిరక
కృత్రికావిని సరములకు పుష్టినిచ్చును.
పెద్ద బుడ్డి రు 1-12-0, మిడియన్ రు 1-0-0, చిన్న బుడ్డి 10 అణాలు.

N. POWELL & Co., Manufacturing Chemists, Bombay

నూతన పట్టువస్త్రముల షాపు

ఇప్పుడే తెరవబడినది

చైనా, జపాను, కాశీ, బెంగళూరు, కంబు
మొదలగు స్థలములనుండి పలురకముల పట్టుజువ్వి
లను క్రొత్తగా తెప్పించియున్నాము.
ఇదిగాక పురుషులకు కోట్లకు కావలసిన
పట్టుగుడ్డలు, ట్రీడులు, స్త్రీలకు కావలసిన పట్టు
జువ్విలు సాదాలోను, గీతలలోను అనేక రకముల
లో గలవు.

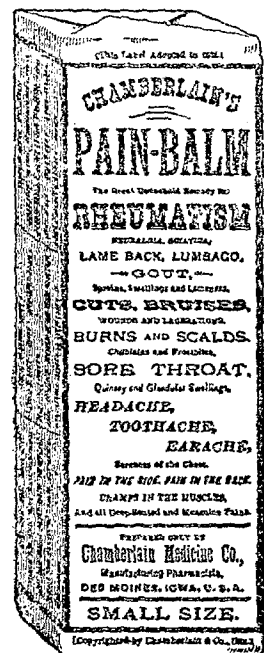
మిక్కిలి పరచును

శ్రీకృష్ణమైదవి

నత్రామ్ దాన్ కిషన్ చంద్

మద్రాసు సిల్క్ మిషన్ రోడ్

31, 32, రత్న బజారు, మద్రాసు.

చేంబర్లెన్ గారి వెయిన్ బామ్

వాత నొప్పులు, నడుగు
నొప్పి, కాలినగాయములు,
తలనొప్పి, వండ్ల నొప్పి,
నరుకులు, దెబ్బలు
మున్నగునవి దీనివలన
తప్పక గుణ మగును.
అన్ని జాగాలలో
విక్రయమునకు
దొరకును. (1)

యినాం! యినాం!!

60 సం॥ రముల అనుభవముగల సర్కారు
వైద్యాధికారి రావు సాహెబు డాక్టరు దాసుగారి

నుఖిజీవిత సంహస్య ప్రకము

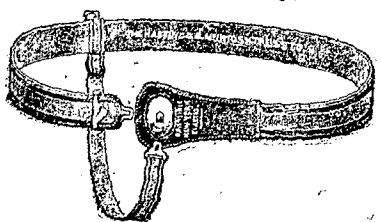
ఇనాముగో పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసము
నకు వ్రాయవలెను. (3395)

ఈ క్రితములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

The swasthya Sahaya Pharmacy,
30-2 Harrison Road, Calcutta

హరిజన సహాయ

హెర్నియా బెల్టులు

మావద్ద పసివాడ్రకును పెద్ద వార
లకును ఉపయోగపడు బెల్టులు అనేకము
గలవు ధరలకై వ్రాసిన, క్యాటలాగును
బుపెదము.

శ్రీ కృష్ణను బ్రదర్స్,

కెమిస్టు ఆఫీషియన్స్, 323, తిరువెళ్లిపేట, మద్రాసు.

వసంత కుసుమాకరము.

బసవరాజీయ
మేహరోగ ప్రకరణము

419 వ. పుట మధ్యమేహరంబు సుప్రసిద్ధముగ తరతరములనుండి ఆర్యవైద్యులు ఉపయోగించుచున్నారు. ఇంకను తీయ, అజీర్ణము, నిస్సత్తువ మొదలగు వ్యాధులలోగూడ మిక్కిలి అనుకూలము. బలవర్ధకము రక్తమును శుద్ధిజేయును. ఇందు శతపుటాభ్రకము, బంగారము, ముగ్గము, కంఠ భస్మము, కాంఠము, ఇత్యాది విలువగల ఔషధములు గలవు. 20 మాత్రముల సీసా 1 టీక రూ 5-0-0 ఔషధముతో గూడ పథ్యమును ఉపయోగించు విధానమును తెలుపబడును.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసి లిమిటెడ్

వన్నూలైన మూలధనము రూ 1,12,925-0-0 19 వాణిస్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు పోస్టు-మదరాసు

నిర్వహ్యమైన శాస్త్రీయ ఔషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

(వాంటిలు:— (1) నెం 149 హైరోడ్డు తిరువల్లి కేజి. (2) 402, మింటుస్ట్రీటు జి టి. వడ్రాసు. (3) నెం 2, బహదూరోడ్డు రాయచోటి. (4) హైరోడ్డు. తిరుపతి.

ధ ర త గ్గి న ది వ్యో ధ ష ము

శ్రీలంకాజాత రసాయనము

సర్వ రోగములను హరించును

ఇంతవరకు
3405 డబ్బీలు
ఖర్చైతియునది.
26-1-23

ఇంతటినుండి
5500 డబ్బీలు ఖర్చు
పడువరకు మాత్రము రూ
8 వెలగల డబ్బీ రు 6 కే
ఇవ్వబడెను.

ప్రతివారికిని ప్రాణసమానమైన సంజీవనీ యావధానని యద్యుత్కణములచే హిందూదేశమంతటను ప్రఖ్యాతిగాంచినది వేలకొలదియొగ్రతాపరిములు పొందినది ఈ రసాయనము వెలగ్గించవలెనని నానాప్రాంతముల నుండి రమారమి 500 డబ్బీలు మాకు చేరుటచేతను స్వయంసేవయోగమునకు నులకముగ చిక్కువటుల యోచించి ఎట్టిమోసము, కల్తీలేని శ్రేష్ఠమైన శిలాజతు (మొమ్మాయి) గరసమైన ధరకు ఒకేసారి ఆధికముగ విశేషధన మిచ్చికొనడమైనది. కావున యంతటి నుండి 5500 డబ్బీలు ఖర్చుపడువరకు మాత్రము రూ 6 వెలగల ఒక డబ్బీ రు 6-1-1 బకే యివ్వబడును. గనుక త్వరపడివర్తకులు, ఏజెంట్లు, కాలదారులు, రోగులు, నిరోగులు సహితము ఈ తిక్కువసర సమయము ననే కొని సంగ్రహించుకొనుటయును. ఈ సమయముదాటిన యాధరకు చిక్కదు. మొత్తముగా కొనువారికి కొంతవెలతగ్గున. శుద్ధిచేసిన శ్రేష్ఠమైన శిలాజతు మేము ప్రత్యేకముగా ఇవ్వబడుచుండును. తులం రూ 2 మాత్రమే పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

మా విలాసము:—ఆయుర్వేదరత్న, పండిత, బి. శ్యామసుందరరావు, బందరు

ఆయుర్వేద ఔషధాలయము బరంపురం, గంజాం, ఇండియా.

నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేఖరినుండి)

శ్రీగంపలగూడెం తమారరాజాగారు

శ్రీగంపలగూడెం తమారరాజాగారుగారి కోటగిరి వెంకటకృష్ణరావుగారు ఈ నెల 20 తేదీ మంగళవారము మధ్యాహ్నము మద్రాసునుండి యీ పురమునకు విచ్చేసిరి. వారిరాక మాం దెరింగియుండుటచే జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘమువారును, పురజనులునూ వారిని రైలుస్టేషనుయొద్దనే సన్మానించి దోడ్కొని వెళ్ళిరి.

సాయంకాలము 6 గంటల మీదట పురమందిరమున కొక బహిరంగసభ జరుపబడెను. జేతనేవాధురంధరులునూ, నిరుపమాన త్యాగశీలులనూ శ్రీయత కృష్ణరావుగారి సందర్శించి వారి యువజేతములను పొందు భాగ్యము గలిగిండులకు ప్రజల మిగుల నాత్మానామతో వేలకొలది సభ్యులంకరించి యుండిరి. అనంతరము శ్రీయత సహితము సభకు విచ్చేసిరి. సభకు శ్రీయత ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు అగ్రాసవాధిపత్యము వహించిరి. పురజనులతో పున శ్రీతమారరాజాగారికి స్వాగతప్రత్య మొకటి సమర్పించిరి - శ్రీయత. వెంకట కృష్ణ రావు గారు తమ సహజవాగ్ధాటిని కురిపించిరి. ప్రథమమున పురవాసులూ సంగినీ సన్మాన పత్రమునకు జవాబుసంగిరి. తామెట్టి తనకును త్యాగమును చేయలేదనియు, బంధుమిత్రకళిత్రాదులను గాని తమ ఆస్తిగాని జేతము కొంత గొల్కొనలేదనియు, అట్టిస్థితిలో త్యాగము లేదనియు, యిట్టి వినితీపుత్రముల వైకొనటంక నష్టములను నడిచిరి. మహాత్ముడు యొక చెరసాలయందు నిష్కంఠింపబడియుండ భారతమాత దాశ్యసాగరమున మునిగియుండ యిట్టిప్రతిమ లాసంగుటయు వైకొనటయు ననమంజనమనిరి.

ప్రస్తుత కార్యక్రమమునుగూర్చి ముచ్చటించిరి. స్వధర్మ నిర్వహణార్థమైనమందరమునూ, ఎట్టికష్టములైన నష్టములైన తుదకు మరణమునకైన సంకీర్ణము గావలయును. ఇదియే శ్రీకృష్ణపరమాత్మ భగవద్గీతయందు చక్కగ బోధించియున్నాడు. స్వరాజ్యము మహాత్ముడు చెప్పినట్లు ఒకవత్సరమున రాలేదని నిరూపనాపడరాదు. మీరందరును స్వరాజ్యము కావలయునని కోరినచో యీ ప్రభుత్వముకాదు, మహాప్రభుత్వమును అపజాలదు. ఈ ప్రభుత్వమునందెల్లరును కష్టపడుచున్నార.

దీదవారును, భాగ్యవంతులును, కష్టపడుచున్నారు. జమీందారులకును అనేకకష్టములు కలవు. వారిని ప్రభుత్వము వారియొక నిజమైనవిశ్వాసము లేదు. ఎల్లరును మానవసాక్షాతం కృతముగ బోధింపబడుచున్నారు.

స్వరాజ్యమే మనకష్టములను, చల్లార్చగలదు. జేతయమ హాజనసత్ యొక్క ఉత్తేజముల ననుసరించినచో త్వరతో మన గవ్యస్థానమును మనము చేరగలము.

కాసనసభలు.

కొండలు కాసనసభల దురాకలకు లోనగుచున్నారు. ఇట్లు జేతగా భ్రమించుటనవసరము. మనము కాసనసభలవలన లాభములు పొందగలగుదుమనుకొనుట దురాశ. దాను నెహ్రూ మున్నగు పెద్దల ఆశయములకు వ్యతిరేకముగ చెప్పవలసినందుకు చింతిల్లుచున్నాను. పూర్వము జిన్నామాలకాగారు, రాలటు చట్టమునెట్లాపాతిగిరో, ఆదియే దానుమాన్చుచు వచ్చెయగల్గునది, వారు పోరపడుచున్నాని నేను తెలుపుచున్నాను దాను, నెహ్రూ, పటేలు మున్నగు వాయువులు మనకుధ్య లేవన్నను భయపడరాదు. మనకు రాజగోపాలాచారి, సరోజినీదేవిగార్లు గలరు. కాలానుగుణముగ వాయువులు బయటజేయించుదురు. ఇరుపక్షములవారును తమ కార్యమును కొనసాగించినచో సంఘర్షణ తప్పకగలుగును. అనేకకష్టములు వాటిల్లును. రాజీప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. రాజీ జరుగగలదని నిశ్చయము కలదు. అట్లు ఏకీభవించి పనిచేసినచో స్వరాజ్యము తప్పకరాలదు. వాలంటీర్లును చేర్పించవలెను. ద్రవ్యము సమకూర్చవలయును.

బ్రిటిషువర్తబహిష్కారము

కొండలు బ్రిటిషువర్త బహిష్కారమును కూడ సాగింపవలయు ననుచున్నాను. ఒకభిద్దరుప్రత్యమును ధరింపలేనివారు బ్రిటిషువర్తపుట నెట్లు బహిష్కరింపగలరు. మద్రాసునాయకులగు సత్యమూర్తి మున్నెవరూ యొకను తమపుత్రమున భిద్దరు విరివిగావ్యాపింప జేయలేకయున్నారు. అట్టిస్థితిలో వారు బ్రిటిషువర్తబహిష్కారమును కొనసాగించుననెడి సామర్థ్యము గలిగియుండుటకల్దు.

భిద్దరు

కార్గోలీతీర్థాశ్రమము మనమాట దక్కించినది మనకు తేమముల చేతకొనినది. భిద్దరు స్వరాజ్యము తెప్పించుననియు ఎన్నియోసారులు మహాత్ముడు చెప్పియున్నాడు. భిద్దరు ధరింపుడు తక్షణమే మీ స్వయాపమును మీరు గుర్తింపుడు. భిద్దరు ఉత్పత్తివలన మనము జీవింపగలము. మన అన్నివిద్యములకు లోపములేకున్నచో యీ కాంతియార్థ మెన్నివత్సరములైన సాగింపవచ్చును. మీరు భిద్దరు, కాంతము అను రెంటిని చక్కగా నిర్వహింపవలయును.

ఏవెలు మాసాంతములోపుగ కాసనోంఘనము రావచ్చును. వాయువులు తేదనుగుణముగ కార్యమును చులుకుగా

కొనసాగింపవలయును. కాసనోంఘనము పన్ను లెగజెట్టుటతో స్వరాజ్యము తప్పకవచ్చును. కాన ఎల్లరును తోడ్పడి పనిసాగింపవలయును.

కత్తిరంచనలేక భనమును తిలకు స్వరాజ్యనిధి. కొనుగవలయును. ప్రతిగామమునందును ప్రతియింటియందును భనము వసూలు చేయవలయును. కాంగ్రెసు కార్యములను ప్రధానోపాగించవలయును. సర్వము పరాత్పరునివై ఆధారపడవలయును. శ్రీకృష్ణభగవానుని కార్యములు మనస్సునందుంచుకొని సంకరింపవలెను.

మనము భేదాభిప్రాయములు గలవని అత్యవసరము. భేదములు చిగ్గిస్తాయి కాబోవు. రెండు కత్తులవారికిని స్వరాజ్యోద్దేశము కలదు. వారును, విరుగు త్యాగము చూపియున్నారు, ఏవారికించినను మనగవ్యస్థాస మొక్కటియే అందటం కలిసి పనిచేయగలగు విషయములతో పనిచేయవలయును. కాంతియార్థమునుమాత్రము విడనాడరాదు. దౌర్జన్యమును పూనినచో స్వరాజ్యము రాదు. స్వరాజ్యము లభింపదు. ఉభయప్రభుల మయ్యెదము.

శ్రీలు

శ్రీలుకూడ యీ ఉద్యమమునందు ముందంజ వేయుచున్నారు. వారిభర్తలు మగవారు. వారి అవమానమును కాపాడలేరని వారే యీ కార్యమున దిగి పనిచేయుచున్నారు. కాన ఎల్లరు కత్తిరంచనలేక పనిచేయవలయును.

కడపట యీ పురవాసులు వారి కొసంగిన సత్కారమునకై కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లొసర్చి ఉపన్యాసమును చూపించిరి.

రాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్యగారు తమ మానకతము తీరియుండుటచే, కొంతకాలము తమ మృదువధురకారీమున కొన్ని క్షుద్రులు పాడిరి.

అంతి అధ్యక్షులు శ్రీయత ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు తన ఉపన్యాసమున భిద్దరు స్వరాజ్య మెట్లాసంగలదో విపులముగా చెప్పిరి. విదేశ చక్కెరను కూడ బహిష్కరింపవలయునని కోరిరి.

అంత సభ ముగిసెను.

CAR FOR SALE.

Oakland, Six Cylinder, Magneto Equipped with Electric Lights and Self starter thoroughly overhauled in tip top condition. Rs. 3950. or near offer.

Sri Ram Motor Works,
1/28, Mukur Nallamuthu Street,
MADRAS.

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

మ్యూనిసిపల్ బిల్లు చర్చ భాగ్యవంతులు
వ్యవహారమంతయు తానేనడుపగోరుట
మ్యూనిసిపల్ సభ్యులు ప్రమాణముగైకొనవలె నని
సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు పట్టు బట్టుట
అహంకారవాదులు సర్ సురేంద్రగారికి

సింహ స్వప్న మట్టుండుట

కలకత్తాకార్యకేసులో ఒక్కవోటరు కొక్కవోటరు
కట్టిన తొలగించి భాగ్యవంతులు కావలెననుబట్టి ఒక్కటి
కట్టి నెట్టిన వోట్ల వానగవలెనని భాగ్యవంతులవరణ ను
పొందించి గాని సభ్యులు వీకలకు భాగ్యవంతులకు మ్యూనిసిపల్
పరిపాలనమున నెట్టి భేదములు నుండదని సవరణను నిరా
కరించిరి.

ఆనంతపురము జాతీయవాదసభ్యుడగు టమరశివస్మితే
శ్రీరాయగారు మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలరు రాజధర్మి ప్రమా
ణము గైకొనవలెనని విషయమును సంబంధించిన ప్రాతినిధ్య
సభ్యులవారితో రాజధర్మి ప్రమాణమునకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తిం
చిరిని నిర్ణయించబడిన సభ్యులగు నుండజాలరు. ఆన నిత్యమును
నుతొలగింపవలెనని తీర్మానము నుపపాదించుట నుగూర్చువా
రికి కౌన్సిలరులను కారణములను తెల్పుకయే నిందాపాత్రుల గా
వించు సభికార మొనగడదని తిరిగి. ఇతరు లసహాయవా
దులు కార్యకేసులో ప్రవేశించుటకు జేయుటకే నియము
గానింప బడెనని పలికిరి.

సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారి యాక్షేపణ
“ప్రస్తుతము శాసనసభలను స్థానికవ్యవస్థలను భగ్నము
గావించుటకై గొప్ప యుద్ధమును బయలుదేరుచున్న సంగతి
అమితేంద్రప్రసాదవారు గావించిన కట్టలెటుగరా? అట్టియు
ద్ధము లేకనగలరా? నియము నాక్షేపించువారి కిదియే
సమాధానము రాజకీయాభిప్రాయ ప్రకటనమున కిట్టి నియమ
భ్యంతరమును నుండునని కొందరనిరి. అసహాయాధ్యయము
తీవ్రముగనన్న విషయములకూడ అభిప్రాయప్రకటనను నిరా
ధింపబడలేదు ప్రస్తుతమునకూడ సామాన్యమునుండి విడిపోయి
సంపూర్ణస్వార్థార్థము నభిలషించువారు యభిప్రాయ
ములు ప్రకటించుచున్న యున్నవి ఎట్టి తీవ్రాభిప్రాయమును
కూడ సంస్కరణభక్తులను నిరాకరింపదు. ఇట్టిపదార్థములలో
నిందితులకు తరువకము సమాధానము తెల్పుకొను నకు లోక
మొసగుబడునని భాధ్యతాయంతయుండి నను నావాగ్దానమును
గ్రహింపుడు. ప్రభుత్వమువారు తగిన విచారణసంఘ బాధ్యత
నేర్పరచు వాగ్యములను చేర్చుటకుకూడ సిద్ధమునన్నాను”
అని పలికిరి.

ఉపాధ్యక్షులు

సర్ సురేంద్రనాథగారి కల్పన నాక్షేపించుచు అసహ
యవాదులు స్థానిక వ్యవస్థలను భగ్నముచేయు సంకల్పించి
లేదనియు, నియమమును తొలగింపవో శాసనసభలు, స్థానిక
వ్యవస్థలు మొదలగువానిలో ప్రవేశించవలసిన యసహాయ
వాదులు వానిని తప్పుక భగ్నము గావించురనియు, అన్ని కార్య
ము తోడ్పట్టు ఈనియామకవారిని మరింత పురికొల్పినయియు
తత్ఫలిత ముద్రవకరగుననియు విద్వత్పూర్ జిల్లాలో అస
హాయ వాదులలో కొందరు యూనియను బోర్డులకు భగ్నము
గావించియు పంతులు తెల్పినయియు పలికిరి.

భారతీయ క్రైస్తవ సభ్యులగు ప్రొఫెసర్ యన్.సి. మఖర్జీ
గారు ప్రజాతత్వమునుగూర్చు నిబిల్లుగా నిరంకుశ ప్రభుత్వ
నుగుణముగ నిట్టి నియమముండుటకు కారణములేదని యాక్షేపిం
చిరి. సవరణకు 38గురు అనుకూలముగను 40మంది ప్రతిపాదము
గను వోట్లనిచ్చుటచే అది కిగిపోయెను. మంత్రిగారిచే నుపపాదించి
పబడిన సవరణ యంగీకరింప బడెను.

మెసపాటేమియాలో పరిపాలన నిమిత్తము బోలెడు
సామ్యును ఖర్చుపెట్టెనని ప్రతిపాదన గోలపెట్టుచున్నది. ఇప్పుడే
మెసపాటేమియానుండి మరలి పోవలయునని విషయమును
గుర్చియు ఏమైనపరతులతో చురలవలయునా యను విషయ
మునుగుర్చియు లేక మన మనుకొన్న కార్యము ముగియవర
కుండవలెనా అనియు భిన్నాభిప్రాయములు బయలుదేరినవి.
ఇరాకును విడిచిపెట్టిన తర్వాత అప్రతిష్టపాటు గాకమాన
మని మైక్రుప్రతిక తెలుపుచున్నది. ఇరాకు ప్రజలు మనము పో
వచ్చునన్న భయము లేదనెను. అది మనము చేయగలరము.
మనము ఖర్చును తగ్గించవలెను. కాని ఇది వేరవిషయము అనెను.

The Mysore Govt. Security Life & Marriage Assurance Co., Ltd.

Head Office:—Life & Marriage Assurance Buildings, Mysore.

(The most progressive Life Office) Run on purely Indian Management.

Loans from Rs. 1,000 to Rs. 8,000 will be given without interest and without security to our 200 Personal Investment Bondholders every Year for every one Lakh of fully paid up Bonds.

HOUSES & LANDED PROPERTIES FROM Rs. 1,000 TO Rs. 5,000 WILL BE GIVEN TO OUR LIFE POLICY HOLDERS BY ADVANCING LOANS AT MODERATE INTEREST.

OUR INSURANCE POLICIES ARE AT LOWEST RATE OF PREMIUM NON-FORFEITABLE BEING AUTOMATICALLY PROTECTED.

FEMALE LIVES ALSO ENTERTAINED.

Management is Conducted on Strictest Economic Principles.

SPECIAL NOTICE.—As the number of bonds subscribed till 31st January 1923 was less than one lakh, the drawing that had to be held on that day is postponed to the first week of March 1923, and consequently, the bonds to be taken up till 28th February 1923 will be included in the said drawing, if Rs. 58-0-0 being the full amount of each bond with other fees and interest, is paid with the application before one lakh of bonds is completed.

WANTED.—Influential and Energetic Agents on monthly allowance plus commission on Guaranteed business in unrepresented places.

For further particulars, apply to:—

THE HYDERABAD ECONOMY HOUSE,

CHIEF AGENTS, NIZAM'S DOMINIONS
RAMAKOTE, HYDERABAD, (DECCAN.)

Messrs. P. K. RAU & SONS.

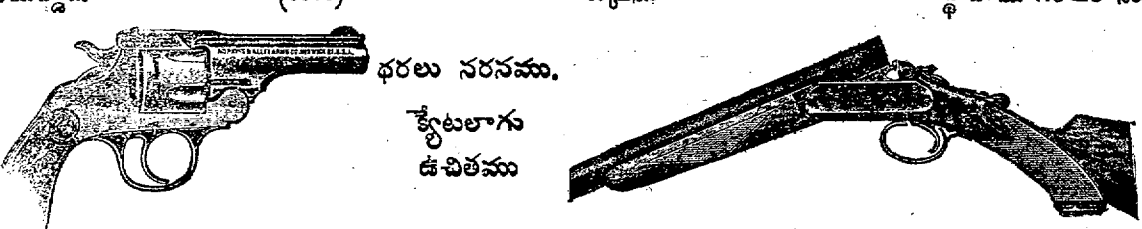
CHIEF AGENTS, MADRAS PRESIDENCY,
No. 289, THAMBU CHETTY STREET MADRAS.

సంస్కృత గ్రంథములు — తెనుగులిపి

అమరకోశము మూలము.	అంగ్రము, అంగ్లము	అంగ్రములు	అంగ్రములు
భాషాంశరసములగుది చిన్న నైజా ఆటలైదు	0 0 0	అంగ్రము శేషము, సాంబిములుపు) కాలికో	0 0 0
మన్వ:కాండము మూలము 16 పట. కితానులైదు	0 0 0	అట్టలైదు	0 0 0
స్తోత్రార్చనము 1 వ. భాగము కితానులైదు	0 0 0	రామదాసుచరిత్రము	0 0 0
డిటో 2 వ. భాగము	0 0 0	డిటో	0 0 0
డిటో 3 వ. భాగము	0 0 0	కాలికోలైదు	0 0 0
క్రిభగవద్గీత. — మూలము, అంగ్రము, చిన్న నైజా	0 0 0	సృనివాళతకము — మూలము, అంగ్రము	0 0 0
క్రివిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రము, చిన్న నైజా	0 0 0	బాలరామాయణము డిటో	0 0 0
డిటో	0 0 0	ఇ.ది	0 0 0
	0 0 0	కామనలిపి	0 0 0
	0 0 0	శ్రీవేంకటాద్రిస్వామీకీర్తనలు	0 0 0

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రాలయము, మదరాసు.

ఒంటికొడుములో తుపాకి ముద్రసిద్ధముగు కంపెనీవారిచే నానావిధములగు రివాల్యర్లు అరులేక విడుదలయి యేయుచున్నది. (8063) కృష్ణానది స్థాపించు ౧౮౬౩ సం

కాశము 3౨ 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును చిన్నవి. కేబుల్ పెట్టుకోగలిగినవి కూడ దొరకును. ఈవి. టి. రామాయజం శెట్టి అంగు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడేర్, మద్రాసు.

వేమూరు వేంకటకృష్ణమ సెట్టి అన్డ్ సన్స్ వారిచే ప్రకటింపబడిన

భాస్-ర రామాయణం రూ 4-0-0

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అన్డ్ కంపెనీ వారిచే విక్రయింపబడును.

నెం. 286, అప్పా బిల్డింగు, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

క్యాటలాగు ఉచితము

మాత్రకోశ వ్యాధులు — ఒక క్రొత్త చికిత్స

URESOL (యురిసోల్)

అను ఔషధమును వాడుటచే తప్పుక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాప్ సల్పు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల సాఫల్యం, యితర దుకాణములందు విక్రయమునకు దొరకును.

ప్రాప్తెక్సు కావలసినవారు ఈ దిగువ ఫిలిసమునకు వ్రాయవలెను.

C. T. Hari & Co., 46, Singarachari Street Triplicane, Madras

హనుమాన్ బూబ్లాక్ యింకి

ఇంగ్లాండులో చేయబడినది. దీనితో దస్తావేజులు మొదలైనవాటిని నిర్భయముగ వ్రాయవచ్చును.

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండు బ్రదర్, ఈవినింగ్ బజార్ రోడ్డు, మదరాసు

దేశీయ వార్తలు

అలహాబాదులో కొత్త పక్షమువారి సభలు

22 వ తేదీలో ముగియుట - విధానము నామోదించుట
దేశబంధుదాసు భగవాన్దాసుగార్ల నివేదికమును చర్చించి
ఆరు నెలలలో సభి ప్రాయ మొసంగుట కుపసంఘము నేర్పరుచుట

సమాధానము కుదుర్చుటకు మరియొక ఉపసంఘము నేర్పరుచుట

దాసుగారి ఉపన్యాసము

బాబూ జితేంద్రలాలు బెనర్జీ గారు

అలిపూరు చెరసాలనుండి బరహంపురం చెరసాలకు మార్పులు
కాంగ్రెసులోనే యుటిమిని నటించుచు కాంగ్రెసువిధానమును ప్రతిఘటించుటయు
కాంగ్రెసుకారవమును భంగపరచుటయు మహా ఘోర పాతకము.
ఎంతటి త్యాగము చేసినను ఈ పాతకము తొలగదని బెనర్జీ గారు నుడివిరి.

అమోదించబడినవిధానము

ఈ నెల 20, 21, 22 తేదీలలో దేశబంధు చిత్రరంజన్ దాసుగారి అధ్యక్షతన పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి ఆపదభవనమున కొత్త పక్షమువారి సభలు జరిగింది. 23 తేదీ రాత్రి 10-30 వ తారీ కాంగ్రెసుకు ముగిసింది మూడురోజులు చర్చించి విధానము నామోదించిరి

పండిత మదన్ మోహన్ మాలవ్య, కపిలేంద్రమాలవ్య, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, శ్యామలాలు నెహ్రూ, శ్రీమతి ఉమా నెహ్రూ, ప్యూటెట్ మోహన్ నెహ్రూ, మోహన్ లాల్ నెహ్రూ, మాలావా అబ్దుల్ కలాం అజదు, విఠలభాయి పటేల్, రంగయ్యర, ఆ.సి, సుభాష్ చంద్రబోసు, సత్యనరణిమిత్ర, చంద్రశంకర్ సాహెబ్, రాఘవేంద్రరావు, ఎన్.వి. గోశ్వే, శ్రీ ప్రకాశ్, రంగస్వామయ్యగారు, సత్యమూర్తి, జి.వి. కుందరం పూఖను, గార్ల మున్నగువారు పలువురు వచ్చిరి.

పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూ, పునర్వత్తనదాసు కూండను, గౌరీ శంకరమిత్ర, కణజితు పండితుడు మున్నగు వారు పలువురు ప్రేక్షకులుగా వచ్చిరి.

శ్రుతికా విలేజులకు రాసిన లేతు. ఈవిధువ విధాన నామోదించబడెను.

అసహాయోద్యమము

ఈ (కొత్త) పక్షము గతంలో 1923 డిసెంబరు 31 వ తేదీన కాంగ్రెసులో సోకడానుగా నేర్పించబడెను. "కాంగ్రెసు మతమును అనగా సముచిత కాంతి సాధనముల వలన స్వరాజ్యమును బడయుట అనుక్రిమ నీకొత్తపక్షమువారింగీకరించి అదులకు దౌర్జన్య విరహితము అసహాయోద్యమసిద్ధాంతమునే ఆనుసరించుట గూడ సంగీకరించిరి. కాని అసిద్ధాంతము నిరీక్షయంత్రముకొండ పరిణమించకుండ సమయానుగుణ్యముగా అసహాయోద్యమ ప్రయోగములకు నిర్ణయించిరి ఆ తేదీని ప్రకటింపబడిన నివేదికమునందే వివరింపబడెను

మనకాతీయవాదమును నిరసించుటకును, మనకాతీయ గౌరవమును నిలువజేయుటకును, నిరంతర ధోరణుల పరిపాలనను సాగకుండ చేయుటకును దేశీయులలో ప్రతిరోధభావమును కలిగించుటకు తగిన కార్యము నన్నిటిని ఒక కంఠచేయుచుండుట, దేశీయుల సహాయము లేనినో నిరంతర ధోరణులు నిలువజాలరుగాన క్రమముగా దేశీయుల సహాయము పూర్తిగా తొలగి పోవుటకు తగిన కార్యముల నన్నిటినిగూడ నిరంతరం చేయుచుండుట యనునీ రెండు పథములు గూడ అసహాయోద్యమ సిద్ధాంతమునకు దుండకలెనని యీ పక్షము వారివుడు ప్రకటించుచున్నారు.

శాసనోల్లంఘనము

ప్రస్తుతము శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించుట శాఖ్యముకాదు. శాసనోల్లంఘనమునకు బోధించినంతమాత్రమున ప్రజలలో కలుగునట్టిగాదు. అవసరము కలిగినపుడు దేశీయులు సంగీధ్యులుగా నున్నప్పుడు దానిని ప్రయోగింపవలెను. అది సమాధిసాధక మనుట తెట్టి సంతకమును లేదు. మహాత్మా ప్రభువును మహాత్మా ప్రభువును దీక్ష కలిగినచే శాసనోల్లంఘనము సాధ్యమగునుగాన దేశీయులందఱు ట్టిమహాత్మా ప్రభువును పూర్తిగా గ్రహించుటకు సరదు. నిరంతర ధోరణుల భావమునుగూడ కనిపెట్టవలెను గాన శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటనుగూర్చి తేదీనికాలమును నిర్ణయించుట సాధ్యముకాదు.

కాన నీకొత్తపక్షమువారి పురామోదించిన విధానము ప్రకారము పనిచేయుటలో అట్టి అవకాశము కల్గినపు టెల్ల పరిస్థితుల నుండి శాసనోల్లంఘనమును జరుపుట తమదిగి చని నిశ్చయించిరి.

స్వరాజ్యము, శాసనసభలు

స్వరాజ్యమును బడయుటయే యీ పక్షమువారి ఆశయముగాని అధికారవేదములకుగల సంత్కర్ష స్వాతంత్ర్యము వంటిస్వరాజ్యపాలనమును కీర్తులుగా బడయుటయను ఈ దేశస్థితికిని, దేశీయుల జ్ఞానముకును అనుకూలమగు ప్రభుత్వరీతమును విధానమును ఏర్పరచుటయను యీ పక్షమువారి ప్రస్తుత ప్రధానలక్ష్యము.

దేశమునందు సమస్యలున్నవి ఓటమిలకు బోధించుటకు విడుదల కాదు. కాన నీ పక్షమువారి దేశీయ శాసనసభల ఎన్నికలకు దేశమునందంతటను జాతీయ వాదలనే అధ్యక్షులుగా నిలిపెదరు. ఎన్నికలు జరగగానే కోరికలను నిర్ధారణచే సెదరు. పిమ్మట ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులు శాసనసభ్యులకు వల్లి ఆ కోరికలను ప్రభుత్వమునకు తెలిసి కొంటుండునట్టి ఆ గడువునాడు దొరకము వారందుల కంగీకరింపవలెనని తెలిపెదరు. ఈ పక్షమువారి సంస్కృతి గలుగునట్లు దొరకము వారందుల కంగీకరింపవలె శాసనసభల సహాయమున నిరంతర ధోరణులు ప్రభుత్వమును సాగింప వీలులేకుండు నట్లు ఎన్నుకొనబడిన యీ పక్షపు సభ్యులు శాసనసభలలోనుండి ఏకరీతిగా నిరంతరము తమ సిద్ధాంతము నకు విరుద్ధము కాని భంగిని నిరోధము కలిగింపవలసిన అవసరము కలుగునుగాన దొరకమువారు నిరాకరింపగానే యీ సభ్యులు శాసనసభలలోనిరోధమును ప్రారంభింపక అనివశ్యమును ఓటమిలకు తెచ్చుటకు రమ్మన తోచినచో నిలువలకు తెలిసి వారి వలన సత్తెగవును బడసి పిమ్మట నిరోధమును ప్రారంభింపవలెను.

దీనినిగూర్చి ఎన్నికలు జరిగినపిమ్మట సీపక్షమువారివివరములను ప్రకటించెదరు ఏది ఏమిదన్న ఎటువోయిన యీ పక్షము వారెవరు గూడ ఉద్యోగముల సంగీకరింప గూడదు. మున్యసి పలుజిల్లాతాలూకా విషయములలో గూడ పరిశీలనాధికారమును కీ పక్షమువారు మున్యసిపలు జిల్లాతాలూకావోర్డుల ఎన్నికలకు గూడ నిజమవలెను.

పనివాండ్రసంఘము

కృష్ణసాయపు పనలను యంత్రకాల పనులనున్న గు వానిని చేయునట్టి పనివాండ్రకు సహాయముచేసి వారిలో కట్టుబాటుగలిగించి స్వరాజ్యసమరమును సాగించుటకు వారికిగూడ సర్వత్రము కలిగించుట కీ పక్షమువారు కార్యకసంఘముల నేర్పరచెదరు.

బహిష్కరణము

బ్రిటిషు సహకారలో బహిష్కరింప వీలగువానిని నిర్ణయించుట కీ పక్షము వారిక యవసంఘమును నిజమింపెదరు. వారిసూచన ప్రకారము బహిష్కరింప వీలగు సహకారము రాజకీయసాధనముగా బహిష్కరింపవలెను.

నిర్మాణ విధానము

స్వదేశీ, ఇద్దో, తృతీయ పాననిరసము, అన్నపూర్ణత తొలగించుట, జాతీయవిద్య, పంచాయితీలు, కాంగ్రెసుసభ్యులను చేర్చుట మున్నగు కాంగ్రెసు నిర్మాణవిధానమునుగూర్చి తమ కవసరము తోచినచో యీ పక్షమువారు పూర్తిగా సహాయము చేసెదరు

జాతీయ కట్టడి

దేశీయులందఱిలో గాఢతమును దేశభక్తియు సుపూర్ణ విశ్వాసమును నెలకొనుండవలెను దేశమునందీ పక్షమువారు

జాతీయకట్టడి నేర్పరచెదరు. భిక్షుసంఘముల హక్కులలో గుహేతుకములగు వానిని కాపాడుట వివాదలను పరిష్కరించుట మున్నగు కార్యముల నిరంతర స్వకాజ్య సంపాదనమునకు సాకార్యమును కలిగించెదరు. హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రినిగూర్చి సాధారణముగా లక్ష్మీకట్టుబాటు చే అవసరమైనచేత లక్ష్మీన మతములవారిలో గూడ సత్ప్రేమిని కలిగించుట కేర్పాటుచేయు దుని హిందూ విలేజుల అలహాబాదునుండి నిన్న (23వ తేదీ) తెలిపార్యంపెన.

సమాధానము

సమాధాన విషయమునుగూర్చి కొత్తపక్షమువారికి సహాయము చేర్చవలెను. సమాధానమును కలిగింపవలెనని నాయకులు కోరుచున్నాడుగాని కావుచారీవరకు అన్నిగాని అంగీకరింప గూడదనికొక రుద్దేలింది యున్నాడు.

చిత్తువిధానము

దేశబంధుదాసు బాబూ భగవాన్దాసుగార్లవాసిచిత్తు విధానమును పరిశీలించి ఆరు నెలలలోగా అభిప్రాయమును సంగుట కొక ఉపసంఘము నేర్పించిరి.

దాసుగారి ఉపన్యాసము

22 వ తేదీ సాయంత్రంకాలము దాసుగారికి సన్మానపత్రములను సమర్పించగా దాసుగారు ప్రత్యుత్తరమొసంగి "నేను నేను నైతికములేని నేననినే యుచున్నాను. నానీతి ఎటులున్నను నన్నునునరించుచువారొక్కరునుగూడ లేకపోయినను నేను నిరంతరమును కాంగ్రెసును విడుదలండు నే స్వరాజ్యపతాకమును మిన్నంటి లేకనెట్లునునే యుచున్నాను. నే సత్యవేత్తకి తో నిరంతర మారాధించుచున్నాను. ప్రభుత్వరాజ్యపతాకము నిపుడు కాంగ్రెసువారు కరణిపట్టుకును వారుగా గోచరించుటలు మైక త్రహ్లాపకపోయినను నన్నుకము నిశ్చయముగా గాదు కలుగుటవలననే నేను వారిలో కేరీనింపవలస పోయితిని ఉత్తర ప్రారంభింపవలెనని నేను సహజమునకై సమాముగ్తి ప్రతిపాదించు ప్రజలను ప్రశ్నించుచుంటిని. మీకు స్వరాజ్యము కావలెనా? అని నేనడుగ కావలెను, కావలెనని ఎల్లవారను నేనొళ్లను దువులుండుట యే గాక జయజయ ధ్వనుల వలన ను మావుల చలనము గూడ గాఢమగు తమకోరికలను తెల్లించుచుండుకరి. కేరీనింపవలస మరల నాప్రశ్ననే అడుగుచున్నాను అంచెప్పి మీకు స్వరాజ్యము కావలెనా? అని సభలో దాసుగారు అడిగి, ఎవరో కొద్దిమందియొకమె బ్రాహ్మణులుచేసిరి. 12-18 నెలల క్రితమున్న ఉత్సాహము నందు సమాప్రాంత మైనదిపుడు కనిపించుటయు, కీనికికారణమేమని దాసుగారు నడివిరి.

శ్రీయుత

జితేంద్రలాలు బెనర్జీగారు

అలిపూరు చెరసాలనుండి బరహంపురం

చెరసాలకు మార్పుబడెను

కొత్తపక్షమువారిని బెనర్జీగారు ప్రతిఘటించినందున శ్రీయుత జితేంద్రలాలు బెనర్జీగారిని మరియొకరు నాయకులను 23 వ తేదీ సాయంత్రంకాలము అలిపూరు చెరసాలనుండి బరహంపురం (మంగరాజ్య) నునుండున్నది సంజాజిల్లా బరహంపురం గాకు) చెరసాలకు మార్పు. నీల్దాస్తే నులూ కాక సత్యకా విలేజు బెనర్జీగారిలో ముచ్చటించుచు కొత్తపక్షమునుగూర్చి మీ యభిప్రాయమేమని అడిగెను.

శాసనసభలకు వల్లి ప్రతిఘటించుచు తిరస్కరించుచు ప్రభుత్వము సాగింకుడ చేసెననుచు వాదము వట్టిఅభాసము, అసంగితము, అది వట్టిదంభోక్తి యని ఎన్నిసార్లులో స్పష్టముగా భృవపరుపబడెను. కాంగ్రెసు సభను వదలిపోవువారము కామని నటించుచు కాంగ్రెసు విధానమును నిరోధించుటకు సర్వవిధముల చని చేయునట్టివారును, ప్రజలకు కాంగ్రెసుపై గల గౌరవమును తొలగించుటకు ప్రయత్నించునట్టివారును దేశద్రోహులలో నీ చలములకు వరమపాతకులు. ఇట్టి రాజకీయవ్యభిచారముహాపాతకమును తొలగించుటకు వారిచివర కేంతటి ఘనయశమును గడించిననున్నను ఎంతటి అమోఘత్యాగ మొనరించిననున్నను ఎంతటి అతాకిక కృత్యము లొనరించిననున్నను చాలదు. యెవ్వయునుగూడ నా పాపమును తొలగింపజపని జితేంద్రలాలు బెనర్జీగారు నుడివిరి.

నూటికి యేడు మందే!

ఓటర్లు బర్తాశాసనసభ్యుల నెన్నుకొనినది.

బట్టరు గారి ప్రసంగము.

రంగును వెబర 28. మాండలి పురపాలక సభయందు యిచ్చిన సన్మానపత్రములకు బదులుగా గౌరవోక్త ఓటర్లు గారిట్లు ప్రసంగించిరి:— నన్ను మీ పురపాలక సంఘము వారు గౌరవించినందులకు చాల కృతజ్ఞుడను.

ఇప్పుడేడు స.వత్సరములకు ముందు యీ పురపాలక సంఘము నేను తమకు పరిపాలించుచు ప్రజలు ప్రభుత్వమువారికి సహాయము చేయ బూనుకొనవలయునని తెలిపియుంటిని. ఈ యేడేడు గా జరిగియున్న మధ్యస్థి చాలగ జెందినది. జరిగియున్న రూరసది అయిన నపుడు బట్టరు వాక్యములే మరల బహుమతిని. ఇప్పుడు మరింత బలకరమున, నాధారములను బహుమతిని

భారతబర్తా సంస్కరణముల విభేదములు

సంస్కరణములు విశాల భావమున కన్యాసంకల్పమును ప్రసాదించబడినవి. భారతదేశ సంస్కరణములకు బర్తాదేశ సంస్కరణముల చాల స్వతంత్రము ప్రజలకొసంగినది. ఓటర్లబాధిత చాల విశాలముగ తయారుచేయబడినది. ప్రజా యశస్విని హెచ్చెంచి. జరిగింపబడినందుల కిందట గాల్గొనగలమునాచి విధానములకు నెన్నుకొని వాక్యములు యిచ్చు సంస్కరణములు ప్రస్తుతము బర్తాసంకల్పములతో జెట్టబడినవి.

నూటికి యేడుమంది ఓటిచ్చిరి

బర్తా యందు 17,50,000 ఓటర్లు. అనగా ప్రతి యింటికికొకరైతే ప్రతివిద్యార్థికికొకరు బర్తాప్రతి ఓటిచ్చుట అధికారి మొదలగునది. అయి పాశ్చాత్య విధానమున నోటియ్యకదలి నూతనముగాదు. ఇప్పుడే యీ ప్రజలను వాడుకలోకి వచ్చిందగున 97568 మంది మౌఖిక పోలింగు పోయిరి అనగా నూటికి యేడుమంది మాత్రమే ఇందుల కనేక కారణముల కలవు ఎన్నికల సమయములకు కొలదిగనుండు సరియైన పోలింగు అధికారులకు నుండ నరలగువారిని తగినంత మంది చిక్కకుండిరి.

కనుక విశాలముగ ప్రజాభివృద్ధికి నోటియ్యగల అభివృద్ధిని యొజింప బడవలసి వచ్చెను. అయిన నచ్చు యెన్నికలకాలము నకు కష్టములు తొలగించబడియుండును. ఆపురనేకమంది, యింతింకలె నెక్కడు మంది యొట్టర్ల పోలింగునకు రాగలరని నా నమ్మకము.

భావిక రవ్యము

అంతలో మనము ఓటర్లకు తగినంత విద్యగలవలె కనుక కాలములు కల్పింపవలయును. అప్పుడే తనమాటను ఓటరుచిక్కగ తెల్లించుట కర్హత కలిగిన వాడగును. సంస్కరణము ఓట్లు ప్రసాదింపబడినవి. వానియందే మాటలకు ప్రజల స్వాధీనమందిరబడినవి. ఇట్లాది చారిత్రక కాలములు ప్రజలకు చక్కగ బోధించవలయును. నేను నొక్కొక్కరుకు చెప్పవలసింది యొకటి. నచ్చు జాతీయస్వభావముగల స్వతంత్రము ప్రభుత్వమున బునాదివేయబడినది. ప్రజా ప్రభుత్వము నెలకొని యొక దేశములో ప్రజామత ప్రభుత్వముకై పాటుపడుట చాలకష్టము. అట్టివ్యక్తియైన మార్గమును సంస్కరణములు దొక్కుచున్నవి. నేను నా ప్రభుత్వమువారును చాల విశ్వాస సాధకభావములతో సంస్కరణముల నమలులో జెట్టటకు ప్రయత్నించుచున్నాము. ఓటిచ్చిరందు సంకల్పములు అయిన తరువాత ఫలితముల గుర్తించి సంస్కరణము తమకట్టి స్వతంత్రపు మాటలను గెనో తెలిసికొందురు. మీ జాతీయ విమర్శన యందలి మీ కేలాటి పోలింగు కల్పించబడినో అప్పుడని గుర్తించుటలగుదురు.

ఉపసంహరము

అంత్యమున తమకొనబడి యొకటి. స్త్రీలు పురుషులగురువులు అందరులేరేమను సహజము అభివృద్ధి మార్గమున దొక్కవలయును. ఎడతెగకవనిజేసి జర్నాల్లకోలిచ్చికి కారణ భూతులు కాలమును.

బొంబయి శాసనసభ

కపాడియా కేసుపై చర్చ

ఫిబ్రవరి 28:— కేడినము శాసనసభలో కపాడియా కేసుపై వెబర్ గారు తెచ్చివేర్చినము చర్చకు లేబడెను. “నచ్చీ”య న్యాయాధికారిగారి తీర్పునందలి కొన్ని విమర్శల ఓటిచ్చు, పోలింగు నూతనంకెంట్లు గారిపై నభియోగము తెచ్చి పోలింగువారి కీర్తి నిలబడవలయునని వెబర్లు గారు పహాది చిరి.

కేసు కథ

కపాడియా యను నైద్యుడు కొలదికాలము క్రితము దొంగపాట్లు (స్కీలు)ను 12 గంటలదాక తనయెద్దనుంచుకొని నని కార్డు గుగారు కేసుకేసియుండిరి. అప్పుడు ప్రెసిడెన్సీ మ్యాజిస్ట్రేటుగారు కేసును చక్కగ విచారింపి వారు వచ్చి: పాత్యములనుండి యెంతబాగ్రతగ పరిశీలించినను కపాడియాపై కేసు మోయదు. ఇంతయునూమునకు ఇంత భ.వత్సమునకు కార్డు గుగారే కారణభూతులనియు మేజిస్ట్రేటుగారు నడివియుండిరి. హోమా మెంబరు గారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున నద్యామముతోనై కోర్టు రు గారు కపాడియా గారిని అరెస్టుజేసి ర నియు కోర్టు లో క్రాను జరిక్కుచేయ బడునపుడు జబ్బుల పడియుండు కారణమున చక్కగ నిలవ జాలకపోయిరి. కార్డు గుగారిపై, తనతీర్పు నాధారముగ జెట్టకొని శాసనసభ్యులు అభియోగము తెచ్చుటకు నాలోచించుచుండిన వినిన మేజిస్ట్రేటు ఆశ్చర్యపడుననియు తెలిపెను. ఇంతలో సభి ఆపబడెను.

బీహారు శాసనసభ

పాట్నా, ఫిబ్రవరి 28:— “జిల్లాబోర్డు పథ్యము నిర్ణీత కాలమున నధ్యక్షుల నెన్నుకొనుటకు బూనుకొనుండున స్థానిక ప్రభుత్వమువారు నియమించవచ్చును” అను తీర్మానమును చాలాటుగాను పహాదించిరి. కొంతవచ్చ జరిగిన తరువాత యోబునకు జెట్టబడెను. 27 మంది ప్రతిపాలముగను, 18 మంది అనుకూలముగను నమ్ముతులిచ్చిరి. కనుక ఓడిపోయినదని తెలుపబడెను.

రాష్ట్రీయ ఖిలాఫతు ప్రచారకుల సమావేశము

ప్రస్తుతము జరుగదు

ఇదివరకు ప్రకటించబడిన రీతిని చెప్పపుకొన్న ఖిలాఫతు ప్రచారకుల సభ, చెన్నై పురలో నిపుడు జరుగదు. మార్చి 4 వ తేదీ ౪౪వ ఖిలాఫతు ప్రచారకుల జరుపుటకు భారత ఖిలాఫతు సంఘమువారు నిశ్చయించినందున సీ ప్రచారకులసభను నిలువదలినదని. మరల నెప్పుడు జరుగునదియు ముందు ప్రకటించబడును.

శ్రీ యుత

దుగ్గిరాల కృష్ణమూర్తిగారు

ఈనెల 26 వ తేదీని చెరసాలనుండి

వదలబడుదురు

నిలూరు వాస్తవ్యులును ఒక సంవత్సరము కలిగి నుభ విందుచున్న వారు నగు శ్రీ మత దుగ్గిరాల కృష్ణమూర్తిగారిని ఈ నెల 26 వ తేదీని చెరసాలనుండి విడతెవరు వీరు మిక్కిలి జబ్బునీతిలోనుండియు చలించుకొనక కార్యాచారసజితమున భవిం చిరి. వీరికి స్వాతి మొదగుట కేర్పాటుజరుగుచు (కంటివార్త)

పవిత్ర ఖాలిఫా పతాకము

అత్యురకు తీసుకొని వెళ్లుట

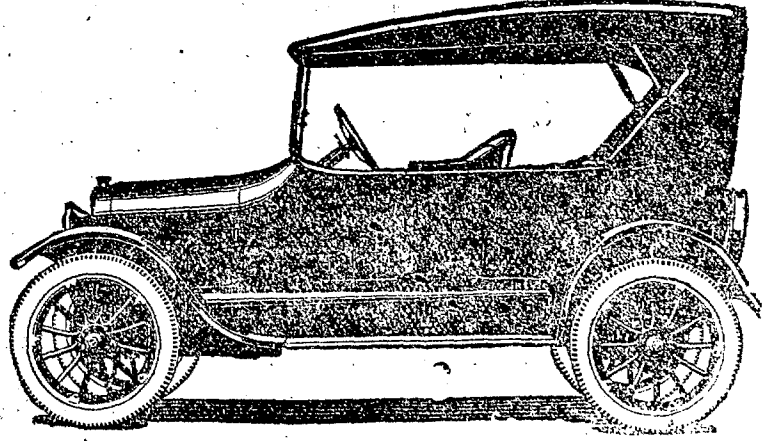
ఖాలిఫాగారు పంపిన పతాకమును 22 వ తేదీనాటి బొంబాయినుండి అత్యుర తీసుకొనిపోయిరి.

లాహోరు నేషను పత్రిక

ఉప్పుగుగారు సంపాదకత్వమును వదలివేయుట
లాహోరు నేషనుపత్రికా సంపాదక దళ ఉప్పుగుగారు రాజీనామా నిచ్చిరి.

చిత్తలెటు మోటారుబండ్లు CHEVRELETT MOTOR CARS

ప్రపంచమంతటను చవుకయగు మోటారుబండి యిదియె వెల 3600/- రూపాయిలు
మీరు 3600 యిచ్చి యీబండిని కొని ఒక లైసెన్సుకమాత్రమే 15 రూపాయిలు ఖర్చుపెట్టవలెను. ఈ క్రింది ఆధనపు సామానులు కొన నక్కరలేదు.
ఒక స్వీకుటరు ట్యూబు 100-0-0 స్పీడమీటరు 60-0-0 మాగ్నెటోవాటిఫిటింగు 250-0-0
నెల్ ఫ్టార్టరు 400-0-0 మొత్తము. రు. 810-0-0

మీరు యీబండిని కొనినయెడల సుఖముగా నిదించవచ్చును. మొదట చవుకయని భవపడి పూర్తి సానుక్రమ లేనిది కొనినయెడల, చివరకు యెక్కువఖర్చు ఆగును. రు 3600 లో 810 తీసికేసిన రు 2790 యగును.
ఈ బండిని ప్రతి ప్రమైన సానుగితో తయారుచేయడయినది చాలకాలము మన్నన—యితర విషయములను వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. స్కంకరిగారి, అద్దిగారి అమూల్యమైన బండియొక్కదు శ్రమలేదు. స్వేచ్ఛసామానులు యెక్కుడున్న అంతికుయున్న వారెవరు. గుంటూరు, క్రీష్ణా, గోదావరి, విశాఖపట్నం సము విజయం.
కరస్పాండవు 9 బ్రాడ్వే } యింగ్లీషు నైకలు మోటారుఇంపోర్టింగుకమెని
మద్రాసు అని
వ్రాయవలెను.
కాకినాడ, మద్రాసు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1923 సం. ఫిబ్రవరి 24-వ తేది

శనివారము

పీలు ప్రభువుగారి ప్రకటనము: శాసనసభ్యుల ఆగ్రహము

సంస్కరణములను మార్పుటకు పీలు లేదని పీలు ప్రభువుగారు తెలిపిన సంగతులకు సామాన్య శాసనసభ్యులు కొంత దూరము తమ ఆగ్రహమును తెలిపి చర్చను విరమించిరి. ఫలిత మేమయ్యెను? ఇంతవరకును శాసనసభ్యుల కోర్కెకు ఇండియా ప్రభుత్వము వారయినను అనుకూలరని భావింపబడుచుండెను. అదియు సత్యము గాదని, మొన్నటి చర్చలో తెలిసెడిది. 1921-వ సంవత్సరమునందు సంస్కరణములను త్వరలో మార్చవలయునని కోరినపుడు మజందారుగారు తమ తీర్మానమును వదలుకొని, సర్ విలియం విక్ సెంటుగారి సవరణ సంగీకరించిరి. అంతట తీర్మాన మేక గ్రహముగ సంగీకరింపబడెను. ప్రభుత్వసభ్యుడు సూచించిన సవరణను సామాన్య శాసనసభ వారందరంగీకరించినందున, ప్రభుత్వమువారి సవరణ సంగీకరించినటుల ఎంచుట కెట్టి యాక్షేపణ యుండజాలదు. ఈ తీర్మానమును పై యధికారులకు బంపునపుడు, ఇండియా ప్రభుత్వము వారు తమ యామోదమును దెలిపెదరని, శాసనసభ్యులు తలచిరి. ఇటీవల దెలిసిన విషయములబట్టి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము నున్నదన్నటుల బంపిరి గాని తమ యామోదమును తెలుపక బోయిరి. ఇటుల జేయుటయే వివరీత మనుచుండ, సర్ విలియం విక్ సెంటుగారి స్థానము నాక్రమించిన హెయిలీగారు ప్రభుత్వమువారి తీర్మానమునకు బాధ్యులు గారని దెలుపుట, ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యమగుచున్నది. పీలు ప్రభువుగారి యభిప్రాయములతో ఇండియా ప్రభుత్వమువారి పట్టికొప్పుడు తమ యభిప్రాయములను సరిబెట్టుకొనుచున్నటుల రానురాను స్పష్టమగుచున్నది. శాసనసభాభిప్రాయమును నెటులనయినను సమర్థించి దానిని కొనసాగింపజేయుటకు బదులుగ, పీలు ప్రభువుగారి ఆడుగులకు మడుగులాత్తుటచే, ఇండియా ప్రభుత్వము వారు తమ వ్యక్తిత్వమును కోల్పోవుచున్నారు. ఇటులనే పెక్కు విషయములందు ఇండియా మంత్రిగారికి తోబడి, ఇండియా ప్రభుత్వము బిట్టిప్రభుత్వమునకు సబాడ్డి నేటు శాఖ యను కర్జను ప్రభువుగారి సూక్తి, సార్థకము జేయుచున్నారు. సర్ విలియం విక్ సెంటుగారు వెనుక నెక రీతిని బలుకగ, వారిస్థానము నాక్రమించిన హెయిలీగారు పేరొక రీతిని బలుకుచు, వెనుకటి సందర్భములను నిరాకరించుచున్నారు.

పీలు ప్రభువుగారి ప్రకటనమువల్ల తమ అసంతృప్తి దెలుపుటయే తీర్మానోపపాదకు లగు రంగాచార్యులుగారి యుద్దేశము. శాసనసభ్యులు చేయగలిగిన దదియేగద. విప్లవము దేశమును భయపెట్టుచుండగ, మితవాదులు ప్రభుత్వమువారియంద జేరిరని, పాపము రంగాచార్యులుగారు జ్ఞాపకముజేసిరి. ఇట్టి రాజధర్మక్షేపరుల తీర్మానము గూడ తోసివైచుట రంగాచార్యులుగారి కెంత యో కష్టముగ నున్నది. శాసనసభవారు చేసిన

తీర్మానము ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సమ్మతిని వెనుకబడననని, డాక్టరు గవరుగారు తెలియజెప్పిరి. పీలు ప్రభువుగారు తమకున్న యవకాశముల నయిన నుపయోగించి, సంస్కరణములను విశాలపరుపక వానిని సంకుచితపరుప బూనిరి. హిందూ దేశమున తమ జోక్యమును తగ్గించుకొని, వీరు మరకొన్ని శాఖలను మంత్రిుల కిచ్చి యుండవచ్చును. ఇందుకు మార్గము, వీరు తమ అధికారము నింకను బలపరుచుకొనుచు, సంస్కరణములలో నభివృద్ధి జరుగదని దెలిపిరి. మజందారుగారి తీర్మానము, సంస్కరణములు బుట్టిన ఆరుమాసములలోనే జేయబడెననియు, సంస్కరణముల యభివృద్ధి గూర్చి విచారించుటకు వ్యవధి లేదనియు, పీలు ప్రభువుగారు దెలిపిరి. కాని, ఇప్పుడు రెండువత్సరములు గడచినను, ఇంతవరకును ఏచర్చను దీసికొనరయిరి. విచారణసంఘమువారు వచ్చి విచారణజేసినను, ఈ విషయమును నిర్ణయించుటలో కల ఆరువత్సరములగు ననియు, ఈవ్యవధి చాలదాయనియు, డాక్టరు గవరుగారు గుచ్చుచున్నారు. సామాన్య శాసనసభవారిది వరకంగీకరించిన తీర్మానము గూర్చి యూరపియను నభ్యులిపుడు సందేహము జూపుట, మిగుల నసభ్యముగ నున్నది. సత్వర స్వపరిపాలనాసిద్ధి వీరి కిష్టములేదనుట తెల్లము. సంస్కరణములు గొప్ప పరీక్షయనియు, హిందూ దేశమునందలి ప్రజాసామాన్యమున కేమిగావలయునో కనిపెట్టుట కష్టమనియు, ఆలెన్ గారు సూచించిరి. సంస్కరణములను పరీక్షయనటలో వీరు లాయడుబాడ్డిగా రుపయోగించిన కదమునే వాడుచున్నారు. వీరికి సంస్కరణము యొడ నెట్టిసాదరబుద్ధి గలదో, ఇందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. రాష్ట్రముల ధనభారము గూర్చి చర్చించుటలో సభ్యులు పరస్పరముగ ననూయభావము కలెకుమున్న గనుబలదీరనియు, పీలు ప్రభువుగారు భారతీయుల కోర్కెను నిరాకరించు లో, కడవివేకముతో మెలగి రనియు, ఆలెన్ గారి యుద్దేశము.

ఇటుల పరస్పరానుమానము జూపినవారిలో యూరపియనులుగూడ గలరను సంగతినీ, ఆలెన్ గారు మఱచిరిగాబోలు! మద్రాసుపక్షమునభోరాజిన వారిలో సర్. గాడ్డను ప్రేజరుగారును, ప్రభుత్వసభ్యులగు మాయరుగారును, మద్రాసుభారమును తొలగింపవలయునని కోరిరి. బొంబాయి తనగర్వమును వెనుకబెట్టవలయుననివీరు సూచించిరి. హేగు అను బొంబాయి సీనియర్ సభ్యుడు మద్రాసు మొరలను తృణీకరించెను. ఆర్థికసభ్యులగు సర్. బేసిల్ స్కాట్టుగారు అటునిటు గాకుండ అభిప్రాయ మొసగిరి. ఇట్టిస్థితిలో యూరపియను సభ్యులుగూడ రాష్ట్రాభిమాన ప్రేరేతులై రాలేదా? ఐనచో వారు స్వపరిపాలనమున కన్నర్తు లని ఆలెన్ గారు దెలిపెదరా? హిందూ దేశ మొకఖండ మనియు, సాంఘికవిభేదములు పెక్కులు గలవనియు, ఆ ను గారు మామూలుపాట బాడిరి. కాని, కదవత్సరము లలో హిందూ దేశ మొకజాతియగునా, అప్పటికి సాంఘికవిభేదము లంతరించునా యని, డాక్టరు గవరుగారు ఆలెన్ గారి నభిప్రేపించిరి. ఆలెన్ గారి యుద్దేశములు ప్రాతపురాణములని వీరు పరిహసించిరి. మద్రాసు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులగు మాయరుగారు లేచి, ప్రస్తుత తీర్మానము నుపపాదించినందులకు రంగాచార్యులు గారిని తీవ్రముగ నిరసించదొడంగిరి. సాంఘిక విభేదము లంతరించెనా యనియు, నియోజకగణము తన బాధ్యతను గుర్తించెనా యనియు, వీరు ప్రశ్నించిరి. పీలు ప్రభువుగారి నిర్ణయమును వీరుగూడ హర్షించిరి. రంగాచార్యులుగారి తీర్మానము సక్రమాభివృద్ధికి ప్రతిబంధక మగునని వీరియుద్దేశము. పాశ్చాత్య దేశములలో నిష్పటికయినను సాంఘికవిభేదము

లంతరించెనని మాయరుగారుగాని, ఆలెన్ గారుగాని చెప్పగలరా? హిందవస్వపరిపాలన సమస్యవల్ల, నిస్సారముగు ఆక్షేపణ లెన్నియైనను వెలువడుచుండును. శాసనసభ్యులు చలువురు ఈ విషయమై ముచ్చటించకముందే చర్చను నిలిపివైచిరి. తీర్మానమును ఓటుకుపెట్టిన ప్రభుత్వమువారు తమజవాబును తెలుపవలసియుండును.

చర్చను మధ్యనే నిలుపుటచే అట్టియవసరము లేకపోయెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయములను వినుటకు చలువురు కుతూహలులుగ నుండురు. సర్ విలియం విక్ సెంటుగారు వెనుక దెలిపిన యభిప్రాయమునకును, హెయిలీగారి యభిప్రాయమునకును వారెటుల దెలుపుచున్న యభిప్రాయమునకును వారెటుల సమన్వయము జేసెదరో తెలిసినచెడిది. అట్టి యవకాశము లేకుండ చర్చ మధ్యనే చాలింపబడెను. పాపము, శాసనసభ్యులు తమ అసంతృప్తిని తీర్మానరూపమున జూపుట కయినను నవకాశము లేక బోయెను. పీలు ప్రభువుగారినిర్ణయ మటులనే నిలిచి యున్నది. సంస్కరణములను ప్రభుత్వమువారు బుద్ధిపూర్వకముగ మార్చరని కరలాలమలక మయినది. శాసనసభలలో గావించబడెడి తీర్మానముల కెట్టి విలువగలదో, బహిరంతిమయినది. శాసనసభల ద్వారా, సత్వరముగ స్వపరిపాలనమును పొందగలుగుట, యసంభవ మని వేరుగ జెప్పనక్కరలేదు. బొంబాయిలో బొంబాయిలో నుపన్యసించుచు, ముందు స్వపరిపాలన మిచ్చినగాని నియోజకగణమును ప్రబోధించుటకు వీలుండదని హెచ్చరించిరి. ప్రజలు స్వపరిపాలనమును ముందుగ పొందప్రయత్నింపవలెను. శాసనసభలలో జేరి ఎంతకాలము తప మొనర్చినను, సంస్కరణశకలములు కొన్ని లభించిన లభించును గాని అంతకన్నను ఎక్కుడు లాభముండనేరదు. ఈ సంగతులను శాసనసభాప్రవేశ వాదలు గ్రహించి, స్వతంత్రమార్గమును విషవకుండుట మిగుల ప్రయోజనకరము.

నూతనపక్షపు తీర్మానములు

అల్హాబాదులో జరిగిన నూతనపక్ష సమావేశపు తీర్మానములు, హిందూపత్రికలో ప్రచురింపబడెను. వానిని జూచిన, నూతనపక్షపు నిశ్చయశయములుబయల్పడును. ఇంతవరకును మెజారిటీ పక్షమువారు శాసనోల్లంఘనమునకు దుముకుటలో వెనుకంజ వైచిరియు, తగుసంచలనము జూపలేక బోయిరియు, క్రొత్తపక్షమువారు నిరసించుచుండిరి. శాసనోల్లంఘన ప్రయత్నములను గాంధీమహాత్ముడు ఒక్కసారిగ నాపివైచి, బార్డోలీకార్యక్రమమును నిరూపించుటచే, దేశమున నిరుత్సాహము ప్రబలె నని, వీరు దెలుపుచుండిరి. అట్టివారు శాసనోల్లంఘనము విషయమై ఇప్పుడెట్టి తీర్మానము గావించిరో పరికింపవచ్చును. ప్రస్తుతము శాసనోల్లంఘనము ఆచరణసాధ్యము గదనియు, దానిని కృత్రిమముగ నేర్పాటుజేయవీలులేదనియు, దీనిని ప్రారంభించుట కొకగడుగును నిరూపింప వీలులేదనియు, వీరు తీర్మానించిరి. శాసనోల్లంఘనము నాచరణయోగ్యము గాదని కొట్టివైచిన వీరు, ఈపనినిమి త్రమై ఎంతవరకు మెజారిటీపక్షముతో కలసి పనిచేసెదరో యూహింపవీలుగాకున్నది. శాసనోల్లంఘనమును కొట్టివైచినపుడు, వీరికి గనుపించెడిది శాసనసభాప్రవేశము. వీరి కార్యక్రమమున, నిర్మాణకార్యక్రమ మొక మూల నుండును. ఈపక్షమువారి నిర్ణయములను చెదరు. శాసనసభలలో ప్రవేశించినవిమ్మట, ప్రజల సక్రమవాంఛలను చెల్లించవలయునని, వీరు ప్రభుత్వమువారిని కోరెదరట. ఇందుకు వాగిదాచేయుట

ఎఫ్. ఓ. ఆర్. తక్షణమే యివ్వబడును

1-45 బి. హెచ్. పి. "ఆర్" మాదిరి

రస్త్ న్ - హార్ న్సు బై

నూ నె యం త్ర ము

సెల్సు స్టార్టరుతో సహా నెట్ ధర రూ 6870/-

1. సెకండుహాండు 50 బి. హెచ్. పి. గాస్ ఎంజిను

క్రొత్త చార్జి-ప్లాంటుతో సహా నెట్ ధర రూ 8600/-

ఏజెంట్లు:-

MASSEY & Co., Ltd.,
ENGINEERS, POST BOX 554, MADRAS.

TELEPHONE. 1085&1086

Harbour Office 915

కాంగ్రెసు యెడల భక్తి

భారత జాతీయ సమావేశము దేశమునందు విద్యావంతులగు మధ్యమతరగతి వారి హృదయ సీమలందు గాఢముగ నాటుకొనెను. మొన్న బి. చక్రవర్తిగారి గృహమున జరిగిన వివిధ పక్షములవారి సమావేశమునందు రాయ ఆంధ్రప్రదేశ్ చాదరి బాబు వసంత కుమారభోసుగారు కాంగ్రెసు నెడల తమకుగల రాజభక్తిని తిరిగి వెల్లడించిరి. వీరి వచనములవలన మధ్య తరగతులవారికి కాంగ్రెసు నెడలగల భక్తి వెల్లడయినది. వీరిరువురును చాలాకాలమునుండి కాంగ్రెసు శిబిరమునందు పనిచేయుచుండిరి. కొందరు ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు మొక్క అధ్యక్షులు ప్రక్షింపించుచుండిరి. అట్టి సమయమున వారు అధికభక్తితోడను ఎట్టుదలతోడను తమ భక్తిని గురించి గావించిన కథలమును గాంచినయెడల ప్రతికూలులేని యొనర్చినను జాతీయ మహాసభయొక్క ప్రతిష్ఠ గాని బలముగాని కొరతదేదని చెలియగలదు. వసంత కుమారభోసుగారు ఇదివరకు పంగరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమున శత్రువులుగ నుండిరి. ఈ కాలమున మనయెడల విరివిగ నుద్భవించుచున్న లీకులను కాంగ్రెసును కాంగ్రెసుతో బోల్చునెత్తింపరాదని యువీని చెప్పిరి. వీరి సమావేశమునందు యింత ప్రాధానియ గారు ఆసమయమున సభ్యుల హృదయములకు నద్వైతము వెల్లడించిరి. కాంగ్రెసు యొక్క సంఖ్యాకుల ప్రవాహముతో సమానముగ నీదళాలకుంట్లనెనియువారియభిప్రాయములతో దానేకీర్తి వింపబాలననియును అయినను కాంగ్రెసుయొక్క అసమాప్త ప్రాముఖ్యమును దాను మరల జాలననియును ఈ మహాప్రతిష్ఠాపనము నకు బుద్ధిపూర్వముగ గాని తెలియక గాని చెరువుగల్గించుట భారతీయ జాతీయము నుడివెను. "కాంగ్రెసునకు గలుగవచ్చుంతా నిరంకుశ ప్రభుత్వమువారికి బహుశేమాయే" అని అతడు చక్కవర్తి గారిగృహమందునుడివెను. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాధానియ గారు రాజకీయములందనభవము గడించి ఆరితేరనవాడు. వారుదేశమున కొనర్చిన సేవలను గురించి అందరకును చెలిసి యుండుటనే వేరుగవిరంపనపునరులేదు. వారి దేశభక్తిని అనుమానింప వీలులేదు అతని ప్రబలందర్శిమే గౌరవములను పొల్పానెను. ఏరానియుపక్షము

నందును జేరడు. శివకుమారుగారితో కలిసి ఎంకర్వారయ పూర్వముగ పనిచేసినో గుర్రందనాకునితో కలిసిగూడ అంకర్వారయ పూర్వముగనే పనిచేసెను. వంగదేశమున ప్రథమమున జాతీయతా తరంగము ప్రవహించినప్పుడు ఈతనియం దాయావేశముగలుగకపోలేదు. వంగదేశమున సంధర్భమున ఈతడు నిరాదంబరముగ కార్యమును నెఱవేర్చెను. కాని తనపేరు మాత్రము బయటికి వచ్చుట కాతని కిష్టములేదు. ఇట్టియారెడు కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠకు కిగించుటకు గాంధీబాబు ప్రయత్నముల గాంచి చాల వ్యవసాదించుటయొక్క దాత్యర్థములేదు. జాతీయ మహాసభ యెడల నిట్టి యభిప్రాయముల గలిగి యుండువా రెంతమందియో గలరు. వారియందలి భావములను ఆతడు వ్యక్తీకరించుచుండెను.

కాంగ్రెసు గొప్ప బల సంపన్నమైనది. దానిని మరచుటకు వీలులేదు. ప్రథమమున చాల స్వల్పముగా వ్యవస్థలతో నుండి కాంగ్రెసు ఇప్పుడు బ్రహ్మాండమగు రూపమును దాల్చెను. సామాన్య ప్రజాసమూహము విద్యాధికులు ధనాధికులు మొదలగు వారందరును తమతమ భావములను పరస్పరము చెలియజేసుకొనుటకు కాంగ్రెసు ఒకటియే మాట స్థానమని చెప్పి కొనిరి. గొప్ప మోదాలలో నున్నవారు కొందరు, కాంగ్రెసు, ప్రజాసామాన్యముయొక్క యభిప్రాయములను చెబుచులేదని గాంధీజీ అర్థములు నొనర్చుటవలననే కాంగ్రెసు ప్రజాభిప్రాయమును చెబుచుండెనను నత్యము చెలియనగును. తనకష్టములను నివేదించుకొనుటకు కిసను (రైతు) కందలకొలది మైళ్ళు ప్రచారమునర్చి కాంగ్రెసు సమావేశమునకు వసదించుచుండెను. తన మత మార్కులను స్థాపించుకొను యత్నములందు మత ప్రయత్నముగ నొనర్చబడిన ఆకాలి, సహాయముకొనకు కాంగ్రెసు వైపుజూచుచున్నాడు. బ్రిటిషు వలసదేశములందు వేల గుండుచున్న భారతీయులు ఓకాద్యుకొరకు కాంగ్రెసును వెదకుకొని వచ్చుచున్నాడు. ఇంతవరకును మత కార్యములందును సాంఘిక సంస్కరణయందును నిమగ్నమైయున్న ఆర్యసమాజము కాంగ్రెసు యుద్ధములందు దుత్సాహముతో బాల్సామండెను. ప్రపంచ వ్యవహారములతో తనకు సంబంధములేదని దలంచుచుండు పరివ్రాజకుడు కాంగ్రెసు కార్యములందు దనకు గూడ సంబంధముగలదని చెలిసికొని కాంగ్రెసునందు ప్రవేశించుచు

న్నాడు. ఇంతయేల ప్రస్తుత జాతీయమహాసభను గాంచునెలదే పురాణములందు చెబుపబడిన నైమిశారణ్యమునందు ప్రపంచబాధల నివారణోపాయము నన్వేషించుకొనిన మనపూర్వులగు మహాసమావేశము దృష్టియందు గోచరించుచున్నది. కాంగ్రెసు మన హృదయములందు పవిత్రములగు నన్నత భావములను ప్రేరేపించుచున్నది. మనయాశలుక లక్ష్యములను కాంగ్రెసు యభిలంబిలై నాధారపడియున్నది. మానవ నిర్మితముగనే సంస్థయు సంపూర్ణత నందజాలదు. ఎంతయోకాలమునుండి దాస్యశృంఖలము చే బాధింపబడుచుండి మన చేవనలను చెబుచునుటకు కాంగ్రెసు సంస్థను నిర్మించుకొంటిమి. అందుచే కాంగ్రెసునందు నూడ సంపూర్ణత లేకపోవచ్చును కాని కాంగ్రెసుసంపాదించునట్టి మహాసభ తదశను గాని అభివృద్ధిగాని ఎవరు సంశయింపగలరు? మనము అభివృద్ధిపొందనెంచిన యెడల ఈసంస్థవ్యాపారే. పొడవీలగును. చాల కరకు, మత కర్ణద్యేషములను కాంగ్రెసు ఇప్పుటికే చాలవరకు పరిష్కరించెను. మనయందలి విభేదములను చాలవర కప్పుడే తొలగించివైచెను. మనయందు పరస్పర అనుకూలభావములను చాలవర కభివృద్ధి యొచ్చెను. హింసపుటకు సాహ్చిలకును శిష్కులకును మహమ్మదీయులకును అక్షమమొసగెను. కాంగ్రెసు కాంతులను గాంచి విదేశీయులు మనలను గుర్తించుచున్నారు. కాంగ్రెసు తీర్మానములను బ్రిటిషు పార్లమెంటునందును ఆమెరికను సెనేటునందును జపాను డయిటు నందునుగూడ చర్చించుచున్నారు. ఇట్టి సమయమునందు మనదేశమునందు మనము మనకాంగ్రెసు పీఠముయొద్ద భక్తితో పుష్పములను అర్పించుటయందు ప్రవృత్తులను గావచ్చునా? భారతజాతీయ మహాసభను గురించి గౌరవలోపముగ ప్రసంగించు భాంతియును భారతీయుడు గావాలదు. కాంగ్రెసును గురించి అలోచనా రహితముగ కొందరు వ్యూహ పదములవలన దేశారాధనాపరుల హృదయములకు చాల నొప్పి గలుగుచున్నది వారికిమీద నిట్టి నొప్పిని గలిగించుచుండు గాక యని నమ్మదము. ఎంతయో యభిలంపబడుచున్న ఇట్టినితని భగవంతుడు త్వరలో ప్రసాదించుగాక. (సర్వేంబు)

* సభ వివరముకాటి నిలిపబడినది.

[ప్రాచీనకాలములందు ప్రాచ్యదేశములందే ప్రతిభి ప్రభుత్వ మారంభమాయెనని, కొన్ని ఋతువులను ప్రమాణముగా జూపి, క్రీ.పూ. ౨౦వ శతాబ్దముల నుంచు పదివందలవరకుల క్రిందట Vedic Magazine లో ఋతువు సేనీయున్నాడు. అది వేరుగ విచారించుదము.]

దాదీద్రవముచే భవత్సవ్య యుత్పత్తిమై, స్వాస్థ్య పర ముక్కునై, కలహములు మెండై జంతులు ఒకరినొకరు నమ్మట యనునదియే యెరుగిన వాడై. పదివందల వేలవరకుల అంద నం దైదుగురికి సరిపోవు నాహార మిచ్చిచో వారందరను కొట్టుకొని, అన్యోన్యము వైరము బూడుదురు. ఇంక కాంతి యేది, సమృద్ధి మెక్కింది. ఇహోపావాసుల స్థితి యట్టిదేయే. తరువాత కాలములో వై శ్వస్య ము కచ్చి న ను, వైశిష్ట్యము దుర్గుణము పోకబోవుటయేగాక, యైశ్వర్యములో పాలు నవి యును వెంపొందుచున్నవి. వ్యాధిసాయకులను వర్తకులు సమృ బాలరు. వర్తకులను వారు నమ్మలేదు. వెట్టుబడిదాదాని కొట్టెలు నమ్మరు. ఒకరి కొకరు సాయము చేయరు. అదవలన ప్రభుత్వమునకు ప్రతిభి నెన్న కొనలసినవృద్ధి, అర్హత యెట్టిదనియు అ సామర్థ్యము కలవాడు అనచిచారణ కంటె ముందును ప్రధా నముగను, నాతడే కాఖవాడను విచారణ చే యదు దీనివట్టి భావముగా జతుము చేర్చుచునది. ఇంక ప్రభుత్వముకేయట కని కూర్చుండు ప్రతిభిభూత ప్రతివాదును, ఏవోయొక జతు ముచారికి లాభము చేయలేనను కలంపువాడే కాక సమన్వయిగల వాడొక్కడు నుండడు. ఏదెవడును చచ్చున కచ్చిను వీరిందరు వాదప్రతివాదములు జరిపి తుకను వోట్లకు వెట్టుదురు బాగుగా మట్టాడి మనముల రంజింప చేయాలనని జతుమునకు వోట్లె మ్మన వచ్చును. తక్కినజతుములవారు నోరుమూసికొని యూర కుండురు. మొదట ప్రతిభిది యగుటకు వోట్లసంపాదించుట కొక తీర ప్రజ్ఞ కావలయును. అట్లె జరుగించి గాని ప్రాతినిధ్యమున కెంత యర్హత యుండెను, వైకంగాలదు. పాలనముగా గాని కా శ్రమలం దు గాని యే విధ మైన ప్రజ్ఞ యు తేని కొందరు ధనికులు వోట్లు చేచ్చుకొను ప్రజ్ఞ కలవారగుచుండురు. పాలనార్హతను వీరికిని పోటీచేయును. సర్వసాధముల పాలనార్హతయను గుణగణమును గల యభ్యర్థి; వోట్లు సంపాదించు ప్రజ్ఞముక్కుటి మాత్రము స్పష్టికేసికొనిన యభ్యర్థికి పోటీగా నోడిపోవును. తమగా నిట్లె జరుగుచుండు ను. జనులను భవముచే నాకర్షించి మోసపుచ్చుట నులభముకదా! అట్లొడిపోయిన ప్రజాకంతుడు, చేయునది లేక యింటనుండి పోవము, పాలనములోని లోపములను విప్పించి ఖండించుచు మంచిమార్గములను జూపుచు ప్రాయుయించును. ఇట్లు ప్రజాకం తుల కనజితతో ప్రభుత్వము ముగియను. బాగుగ్గునులను మామజేయనేర్చిన పోటీకుడు వైకెమ్మను. ఇట్లు చెప్పటచే స్వల్పసంఖ్యాకులైనను, సమన్వయిగల జరుగు ప్రభుత్వము లలో పాల్గొనుటకు వాతే కొప్పుచున్నారని నాయాకము కాదు. ఇక నాకభిలో చర్చజరుగుటకు వోట్లుకు వెట్టుట విచిత్ర ముగా నుండును. బిగ్గరగా నుపన్యాసమిచ్చి మనల గరగజేసిన వానిజతుమునకు స్వాభావికముగా వోట్లువచ్చును. అది తిరస్కార మగును. దానినిబట్టి రాజ్యసక్రము దిరుగను. అనగా సభలో నెట్లొకవంతు యాసమయము వోట్లచ్చిన జతును సాగుచుం దును. ఒక జతునువారు రెండవజతునువారికి వోట్లచ్చుటకు సాధారణముగా నుంకింపకు. అంతరి లాభ గ వి న యము లు కాక విదేశీవయములు వచ్చినవచ్చును, అందరు సభమైన బాధ్యతతో విచారించి తమదేశమునకు వచ్చుకత్తములు లేవం దున్నట్లు చూచుకొందురు. అందుచేత కక్షిధర్మంతురు. అందువలన దేశము మొత్తముమీద బయటివారి మామవారికి పోఖ్యమును భనించు చున్నట్లులను భవమిచ్చును కచ్చును. కాని యంతక ప్రవృత్తిలే జరిగింపరాక సర్వము దోషభూయస్యముగ గన్ప డును. విశ్వస్యము, స్వాస్థ్యము, సౌఖ్యమును గల కొలదియం దికి జనసమూహము లొంగి వైముడికి దూరమై విలపించుచుం దును. మనము గవనించినట్లు ఎంత స్వల్పమునుమోను, ఎం తయించి విషయమైనను చచ్చుచు వచ్చినను ఒక విధమన నికా యాధిపతు యుద్ధము జరుగను. అగు దైవమేదాగా కల్పించి నవారి కనకములు, కాన్యములు నింకలములు జరుగచుండును. సాజముగ నోడిన జతు. వైకెమ్మకు, కలివి: జతుమే జరుగల గెచ్చుచుండుట సంభవించును. ఇట్లొకవంతుకు కూలెలపక్ష మిట్లు ఎన్నెచటలను నుండియో ప్రభుజుడి కటికి విశ్వభి: ప గల్గినది. భవమును సౌఖ్యమును అనభవింపచూచుచు వారిలోరై యొకాంతిపరికాంతు లగుచూచు అను రెండు ముఖ్యమయిన భాగము లేర్పడును. ఇతర రూర దేశి యు లకి మొదటి వారిదేశయే దెలియును. కాని, రెండవవారి దుర్గత దెలియదు. ఇట్లొకసాను జనులకు సౌఖ్యమున కవకాశమే లేవంతుటయే ప్రభుత్వపు దోర్మార్గము. మరికొండు లోపము లీవిధాన మందు గలవు. వోటిచ్చువాడు, కొంతపన్ను చెల్లించువాడై యుండ వలెనట! దీనికర్హమేమి? జనులకందరకు న్యాజము జరుగుటకు అనగా భవమందు భవమీనుని బాధించ కుండుటకును బలం తుడు బలమీనుని బాధించకుండుటకును ప్రభుత్వ మేర్పడినది కదా! కొంతయో ప్తి యుండినగాని వోటిచ్చు నాకేలై లేక పోవలెను. అట్టికలవారందరు కలిసి అహించి అ ప్తి లేనివారి నేమి

వనంతులె ఖలు

33

మిత్రరత్నము!

మొన్న చెదరపోయిన సభలో సుభాష్చింతిన యుపన్యాస కుని కత్తిసక్క కలచుటచే నాతని వైద్యకాల కంపుటలో గొంత యాలస్య మైది. ఇప్పుడతనికి ప్రముఖ నాకోగ్యము కలుగుచున్నది. సిగ్గబిందెలు పోయుకొలది నాకడ డాండ్ర:పతి భవనూర్చి యుపన్యాసములనే కురిపింపజేసిచ్చెను. ఆ యుప న్యాసకుని మాటలలో నాతేఖని ప్రసంగముండుట నే నదికల కెలుగను. పిమ్మట దుందుభి మాఖ బ 2 గురువారము (8.2.1928) ఆంధ్రప్రతి: 13 వ పుటలో మన మిరులకు శ్రీపు రాణం మూకాశ్రీ పండితులవారు వ్రాసిన "తెలుగు పత్రి కలు" అను కీర్తి గల వ్యాసము సాంకేయికా రెండవవంతు సాయుల చదివెతిని. వాలో నాకేర్పకరమైన మాక్కులు కలిగి నవి. శ్రీ నూరికాశ్రీగారు నేటికైవ మన దేశక్షేమలభముల నిమిత్త మొక యాశ్రయము స్థాపించిరినియు, నందుండి పనిచే యువారు "ఆంధ్రదేశపు జుట్టి బన పోలికనకము" అని తలంచు వానియు విని నుంకిసింపెతిని. వీరియంద సంతోషములు పోశ్వాత్మ్య విజ్ఞానద్వారమున నుపాసించినవార" యని చెప్ప కొనుటచే గాఢోలు వారి యాశ్రయముల యాదర్శవాక్యము కూడ వారి న్నూదములు "వెల్లికివి గీతలంతువులచేతనో- తెన్నీకక, వర్షువర్షువుల మీటరు నడక చేతనో- పోశ్వాత్మ్య తింతువులుగా మోపొయిట్లు ప్రదర్శించుచున్నది. వారి కాం ద్రదేశమువై-దాశ క్తివై- కేటికింత యభిమాను పుట్టుట మన యద్విష్టవిశేషము. వియందువా? వారు భవమతులు-దాత లుకూడ నెంబో తమ విజ్ఞానభవముల దేశమున కర్పించగలరు. అట్టివాతే త్యాగిలురై, దేశసేవకు లైసో, కొంతయునయో గ ముందును. కాని వారి జీవితవిధానము, వారి దినచర్య, వారి తలంపులు, వారి భావములు, వారి న్నూదములు కూడ మం దుగా నాంధ్రత్వము నొందవలెను. వారు మనలేఖ లిదిఁజూడ బరిచియున్నను, కలి చిన కిర న లేఖ వారు తుగ్గ ప్రాసించి యు న్నును, వారిట్లు వ్రాసియుండెరు. "వారు మావారు-వీరు మా వారు కారని యన్యోన్యవైపల్యము లుండరా"దని; యది దుర భిమానపూరితము లని! మనదేశమునం దున్న పండితుల, కవుల, నాయకుల, మనువారు మండలాభిమానులచే గౌరవింపక, తమ వారే గొప్పవార నుచున్నారని; నేను వ్రాసిన వాక్యము లువారు గ్రహించియుండిన వారిట్లు వ్రాయుదురా ?

"భవమతుడు ఆంధ్రకవితా ప్రచారావతీతుడు డ య్యను, మొన్నటి లేఖలో, వ్యాసముఖులన నాంధ్రులలో కవి లేడనియు, పండితుడు మృగ్యమనియు చెప్పించియు జేయవలెన్న నదిజేయుటకే కదా! రెండవ దేశన ప్రాతినిధ్యా ద్ధతా విచారణములో ఆ ప్తిని కల్గియుండుటకూడ నొక ప్రధాన కమయము. ఇంతకంటె పె్గా మైంది మరేమియులేదు. ఇది విప రిత న్యాయము. పాలనాచతుర్వమునకుగాని, న్యాకబుద్ధికి గాని, భవమెట్లు సాధనము కాలదు? లోడ్డదకపోవుటయే కాక సమన్వయికి భంగకరము. భవమతో నవీనాభివంధంధ ము కలదెల్ల న్యాకమునకు దూరమగుచుండును. పూర్వము మనదేశమున కానన నిర్మాణము భవమతో సంబంధమేలేని వారగుటయే కాక, కామప్రార్థాది గుణములకు లోబడినవారై యుండిన మరెయొక వ్యాసమయ విపులముగ దెల్పగలను. వైశిష్ట్య రెండులోపములును, దిద్దుకొనుటకు వీలగును. వానిని, విధానమును ఖండించుచుటకు విడవవలయును. ఒక్కలేకనందలి ప్రభుత్వ సిద్ధి విమర్శించుటకు వానిని చెప్పవచ్చును. ఇట్టివిధా నమును మనదేశమందు దొన్నవలెనని నిర్ధారణవారులే చాలా మంది కుతూహలపడుట వాని సంతోషకరముగ గన్పడునది.

విద్యానికాదులారా! రాజనీతిజ్ఞులారా!! నామెరాలిం పుతు. ఇద్దు. ఇద్దు. భవకట్టివిధానము దానిని పరమాధికా నభ్య సాంకేయికా దలపడుట. సాధ్యజనికములును సాధ్యకాలికము లగు నుత్తమభర్తములను జెప్పినది వ్యర్థముకాని, సంతములలోని మెజాటియు కావు. ఒకవర్గకై జేయబూనుపనికి (చేసేమెట్టుచ గల్గినను చెప్పి మెప్పించ లేనంత మాత్రమున; సత్కాగ్యమునకు నితగులు ప్రతిబంధముగలు యావిధానములొని నుఖ్యులగు దోషము. కనుక నే పరిణామమున కడై కాలమును వ్యర్థమేయుచున్నది. దేశకాలములనుబట్టి గమ్యమును బొందుట కిట్టి యుపకారకమగుచో సాధన మోగముగా నవలంబించుట నాకేవ మరము కాకపోలేదు.

"స్వస్తి ప్రభాత్య: పరిపాలయంతాం న్యాయ్యోన మాగ్నేయ సహిం మహిళా:"

న్నాడు. తల్లిని తానే తిట్ట ననసరము లేను. లోకమంతటిదీప్తిం చినను మహాపాతకమే " ఆంధ్రప్రతి: (8.2.1928.)

మాచినావా? వాల్మీకి! వారిన్ను యాతురక! తల్లి దేశమును దిట్టించితిని వారల్లిప్రాయుడది సారిపాశ్వాత్మ్య విజ్ఞాన మోహములచే దేశభిమానమును దురభిమానముగా మార్చుకంటి యా విద్యామాహాత్మ్యము నెఱుంగక వారు వ్రాసిన యా విమర్శనకు నాకు నవ్వువచ్చినది. వారి యమాయ న్నూదయును స్త్రీతముచేయుట, పరులలోఁగాని, తమలోఁగాని యున్న మంచినే గ్రహించుట-మాత్రమే! ఆ గుణము ననుసరించి వారు వ్రాసి కొన్నమాటలు వింటివా?

"నేను విదేశవిద్యలను 20 సంవత్సరములనుండి సార్థ కముగ నుపాసించినాడను. యూరపు అసియాలలోని నానా భావల నానా సంప్రదాయముల నాధులు, కావ్యములు, లక్షణ ములు, సిద్ధాంతములు, శాస్త్రభాషాద్వారముగ జొచ్చి రుచి చూచి యున్నాను. నవీనముగ భారతభూమిలో వెలయు భావనిష్కలింగ ప్రకాశము నొకంత పొందియున్నాను. యాల పాటలు మొదలు పిల్లల ఇచ్చెన్నవరకు కావ్యపరిచయ మున్నది"

ఇది యెంత యమానుక న్నూదయుముగండి నెడలిన వాక్యములో నాకు దెలియును. ఇది మాత్రము సత్వేరములు కాని, అతికయోర్తులుకాని, దంభోర్తులుకాని కావు. అందలి సత్వ మహంకారమునూ దుండిన నుంచురుగాక! అది వారు తెక్కెగొనరు. అది స్వాస్థ్యవ్యాధ్యములు కావు. కాని యిరు వది సంవత్సరములు ప్రపంచ వాద్యయ, కళా విజ్ఞానముల నుపాసించిన శ్రీకాశ్రీగారి యాతీద్యయమునకును పోశ్వాత్మ్యవిజ్ఞాన లేజన్ములో భారతదేశమునం దిప్పుడు కలుగుచు చున్న భావనిష్కలింగములకణములైన - గోచరించుటకూడ మనయాద్యమే! ఆ పోశ్వాత్మ్యపు గ్యానులెలుల ముందర - భారతవిజ్ఞానరేణువులు మెఱసింపకుండుకొండ మనము వారికిఁ గృతజ్ఞులమే! కాని యిరువదిసంవత్సరముల "సార్థ" విజ్ఞాన ప్రవంతి మనలేఖ చదువుకప్పటి కెందున్న యర్థము నేల గొవరిం పడేయలేదా? అని నాకు భృశసందేహము. లోకమున కందఱు కును గావలసిన - అయిన - అర్థము విడిచి, అందులేనియర్థము వారికి దెలియకపోవుటయేమా? అని నాసందేహము. అన్యులచే దిట్టించితిమనిరే! మరల వారే శ్రీరామకాశ్రీగారు బర్మానుం డి తిగివచ్చి మనకోరంగిల జతుబలము కలవారిరే! లేఖవ్రాసిన నేను - తెలుగుదేశమునందున్న బుద్ధిమంతుల యభిప్రాయము లిట్టిట్లున్నవని చూపినచే, గ్రహింపలేక పోయి రందుమా? అది తిట్టునకొనునంతటిమార్పుశ్రీకాశ్రీగారిలోఁగలిగినదనుకొనమా? శ్రీనూరికాశ్రీగారింటి విద్యాధికు లింకను జేవకొలదియున్న మనదేశము దోర్మార్గమైంది కాఁలచో పెద్దలందఱును గలిసి యాంధ్రుల వైభవతెలివల జల్పించి తేల్చెనరుగాక! ఇట్టివహో త్కృష్టమననీతిమును గోరు విద్యాధికులు దధిభవమునకు భయ పడకూడదు. నవనీతసంపాద:మే వారెయోకయమై యుండ వలెను. నేను వినికలిశేషములు - వివిధములను నభిప్రాయము లును, వెల్లడించిచే కాని - శ్రీనూరికాశ్రీగారిని ఖండింప సుచ కట్టలేదే! అది మనయాకయును కాదే!

ఆంధ్రులప్రతిభ (తిలోకవిజయాకర మైనది - ఆంధ్రులే మానవులు, కిక్కినవారుకారు - అని వ్రాయుట నాకున్నమే. కాని దోషము తెలియజెప్పకుండ గుణమునే పొగడుటవలన నొకప్పు డవకారముకూడఁ గలుగవచ్చును.

శ్రీనూరికాశ్రీగారును నాపూర్వోఖలును, ప్రస్తుత లేఖను, నాగ్రంథములను కొంచెము శ్రద్ధతో దిలకి-పఁలచెని నేను పోశ్వాత్మ్యప్రాయుడనుడను గాఁగోరెనని, బంగారిబ్రాంతికి లోను గాలెదని, కాఁగూడదని వ్రాసినవాడ నని తెలియఁ గలరు

సంఘసిద్ధివిమర్శనమునకు బందరువారికిఁ గోవ వర్ధికముగ వచ్చుచుండును. దేశసంప్రదాయముల నిరసించిన సంఘసంస్కరణమునందలి ప్రవాసనల సంపుటములకును, ప్రస్తుత పోశ్వాత్మ్య జనిత సంఘదోషమును దొలగింప బయలుదేరుచున్న హస్యకా వ్యములకును జాలభేద మున్నది. ఈవివిధరూప పూర్వచార మును, సంప్రదాయమును ప్రస్తుతసంఘమునఁ బ్రసవద్ధింపఁగోరు నిర్మాతలేగాని, వీరేశలింగముగారింటి సంఘసంప్రదాయ నిర్మాతలగుట గాని తెలిసికొనవో శ్రీనూరికాశ్రీగారు "సంకీర్తన" అమృత గారవించి, మనల దుర్బలపుచ్చుట పశుపు తిత్తములు ప్రకటించును." అని వ్రాయరు.

శ్రీనూరికాశ్రీగారు మనమిత్రులు. వారు పోశ్వాత్మ్యసం ప్రదాయముల నిరసించి, దేశసంప్రదాయముల వాంఛించిని తెలిసికొని సంకీర్తించితిరి. ఇది శుభదాయకమే! కావున వీరిక దేశసంప్రదాయముల గుర్తించి వారిపేరును, ఇంటిపేరును. విజ్ఞానమును, భవమును, తల్లిదేశముకొఱకు "సార్థకముగ" విని యోగింకఁగలరని యావారపులేఖ వారికిఁ బ్రత్యుత్తరముకొఱకే వినియోగింపవలసినచ్చినది. ఇందులకు నీవు మన్నించెదవుగాక! ప్రియమిత్రమా! కంకరరావు దగ్గర లేకపోవుటవలనను- కోటిపలి తీర్థమునకుఁబోయి కొబ్బరిమొక్కల పేరమాడుచుండుటవలనను దోషవక యున్నాను. నీ తేమసమాచారములు వ్రాయునుండుము నీయునుంగు నేస్తకాదు,

—వనంతుడు.

దేశ భాషా ప్రబోధనగీతము

[శ్రీయుత కాళిదాసుగోపాలరావుగారు]

వివిధభాషానాటికి భువిని భాష
యొక్కటియే సాధనము మరొందు లేదు.

రాజ్యభాషాభివృద్ధియొకసార్థ
సంఘటితమైత్యుప్రసారణమున,
పర్యవేక్షణదాదిప్రవృత్తివిహీన
సిద్ధిభాషాభాషామందు వసింపదు.

పాలనాధికారికావ్యవహారము
భాగవాంఛనమునైతే భాష యొకటి
దీక్షించుకొనవలసియున్నది చూడ
సహజమగు అక్షరము గాదు బాధితమగు,
బాధితమగు అక్షరము భాషాభివృద్ధి
కల్పము కొలందు అని వేరుగా వచింప
వలెనే ? కదమున కద్దెలు వలయునొక్క?

వాక్యవిస్తార మేటికి ? భాషయొకటి
బాధితమగు అక్షరసాధనము,
కానీ కద, యిప్పుడు భాషాభివృద్ధి
రాష్ట్రములందరైనను విరాజిల్లంగ
వలయు నను నుత్తమతలు ప్రబలబోయె!

దీని నెలకొల్ప బుధులు వాదించుచుండ,
కార్య సిద్ధికి మార్గము అభివృద్ధి
విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించుటనగు
ఈ పరిమధ్య నూత్రితసంస్థాపనమే ?

రాజభాష యాదానెగాదు, ప్రకృతమందు
వివిధభాషాభివృద్ధి లభించుటకును
వివిధదేశభాషాభివృద్ధి వలయుటకును
దేశమున కేకభాష సిద్ధిచుటకును
అంగభాషాభివృద్ధి ముఖ్యమై కాని,
దానికే దేశభాషాభివృద్ధి ముఖ్యమే ?
దాది పాలక మాతృభాష దగునె ?

సంస్కృతము సర్వభాషాభివృద్ధి యయ్యు,
నిర్ణయ కేము నేక జెప్పవలె గాన,
యెన్నడును మాతృభాష గా దెవ్వరికినీ;
ఇంకమీదను గాఢాల దెవ్వరికినీ.
దానిలోని విశేషములే తిలకమౌచి
దేశభాషలయందు స్పష్టత: పర
గొనడ అది యభ్యసించుట గుణమే కాని,
దానికే దేశభాషాభివృద్ధి ముఖ్యమగునె ?
దాది పాలక మాతృభాష దగునె ?

దేశమున కేకభాష సిద్ధించుటకు
హిందీ నడవ నెప్పుడో ముందు రెండు!
ఒక్క భాషలోనే దేశము ప్రయోజనములు
పడయుట బోధన, యొక్కొక్క పనికి నొక్క
భాష నెప్పుడు యొప్పునో పలుకవలెనె ?
దానికే మాతృభాషాభివృద్ధి ముఖ్యమే ?
దాది పాలక మాతృభాష దగునె ?

అంగభాషాభివృద్ధి ముందు యయ్యు వెల
దీనినెడ, మాతృభాషల తెలుగు నుండు,
వివిధభాషాభివృద్ధి కల్పయెడ?
అంగభాషాభివృద్ధి ముఖ్యమే ?
పాలనాధికారికమైన మత మాతృభాష
శిశువు బాధ్యమైన మత బోధనాధికారిక;
అటులనే వివిధభాషాభివృద్ధి ముఖ్యమే
కంటే మాతృభాష యయ్యు గలము మేలు.

వ్యాధి మిడి మాతృభాషను జయింపుచుండ,
యెన్నడును కైడి కట్టి బరువు గాక,
సర్వసామాన్యజనులకు సాధ్యమగుచు
నొంటిబట్టి బాధితమగు ముందు !

రాజభాష భాషాభివృద్ధియొకటి
వివిధ దేశ మంతటను వ్యాపించునట్లు
వివిధవిషయవిజ్ఞానము వేపు మోట
దేశభాషలందరైనను బోధించరాదు ?

[సత్యము]

ఎలుక పిల్ల

చింతా దీక్షితులు బి. ఏ. ఎల్. టి.

నా చరిత్రను మొదలుపెట్టుటకు ముందు నా పుట్టు పూర్వోత్తరాలు కొంచెము చెప్పవలసి ఉన్నది. లోకచారము ననుసరించి చెప్పబోవుచున్నాను కాని స్వతంత్ర కాలము కాదు. మా వంశమున కెల్లాచెప్పకొక దినండు తేములు మా తాతగారిని మా ఆమ్మా, నాన్న కలమారులతో పాటుగా విన్నాను. మా తాతగారి కిల్లికడుపున చాలామారులు గలతము కలగడమన్నాడు. దుర్మార్గులను మావల దొర్లననుచేత అవి యన్నియును నశించిపోయిన నుండునాడట. అప్పుడు ఆమె కులదేశమైన గణపతికి మొట్టకొగా కడపటిగలతానములో ఒక్కడు మృతము మిగిలినాడట. అతడే నా తాత. నా తాతకు ఆకాలమున చేతనే గణపతి అని పేరుపూడావచ్చిందట.

అతడు పుట్టుకతోనే బహుమధురైతాదు కావడంకలతనకు తనవారికి ఏమిలాపంలేకుండా వుండేలాగ రెండు చేతులా రెండు కాళ్లాగ దీక్షా శిక్షణలను దొరకక మెలగు తూర్పరేనాడు. కర్మము చాలక ఒకనాడు ఆతనికి కాంగారవాసము సిద్ధించింది. అతడు తెలివిదేవతలచేతను చురుకుడము చేతను అందులోనుండి తప్పించుకొని, చాగు ఈడి, శిక్షణల బాధనుండి తప్పించుకొన్నాడు. తరవాత కొంతకాలము కడపటిగలతానములోని వాసమేర్పరచుకొని కాలక్షేపము చేస్తూవుండగా ఒక్కసారి కనుమూల దొర్లనముకల, అతడికి వల్లి కష్టమును సందిచింది. మనుష్యులలోని గోనెలలో ఒకటి, బండి మీద ఎక్కించుకొని, తిరిగి పోయి ఒక గృహస్థు యింటికి గొంతుకొట్టి తెలియకుండా కడపటిగేనాడు. అప్పుడను అతని కుటుంబము చాలామందివాళ్లు అవుటల వారిట్లోనే ఆతడు నివాసం ఏర్పాటు చేసుకొని కంకమున కృత్రిమము ఏలాటూలేకుండా నిరాశుటంగా గంసారచక్రమును తిప్పినాడు. మేము కాపు మాన్న యిల్లు మా తాతగారు పుట్టినదే, మా ఆమ్మా మానాన్నానా తాతగారికి యిక్కడే పుట్టివారట. చచ్చిపోయే సమయాన్ని మా తాతగారు కొన్ని నీకులు బోధించినారు. అవి మాకోమున కంకమా చాలా ప్రయోజనకరముగా వుంటున్నవి. ఆయన నీకులు తిలకమొకటి కల్పకారి యొక పుట్టబోదని కేటికమా ఎండకో చెప్పకొకడం నేను చెప్పలరా విన్నాను.

“పదివందలలోకి ఒకటి మాత్రమే సంచరింపదు”

“రాతివేళందు మిమిల్లు గొలిపే కాంతులు చూచినవారికి కలగే శిశువు”

“మనుష్యుడు మాయలాడు. అతడు మఱు పరచకతవు. అతడయెడ విశ్వాస ముంచరాదు.”

ఈ సందర్భమున చెప్పిన కొన్ని వాక్యములు తనకు శిల్పగతము లైతేను, వాటి నెప్పుడూ తాను మరుసటి నా రోజు చెప్పతూ వుంటాడు.

“సృష్టికర్త తానే గొప్పవాడని మనుష్యుడు తలుస్తాడు. అతడు ముగ యితరజతువులను వీడిస్తాడు. కాని నోరయగని జతువుల పట్ల దయ చూపకదని అపదేయలు ఎక్కువగా చేస్తాడు. తానేమో భావంతరద నని బుద్ధిమంతుడనని విశ్వాసం తాడు. ఈ తనకి సహజ గుణమున్నా తనకున్న జ్ఞానము, జాగ్రత్త వంతతుడు సృష్టించిన యితర జతువులకు లేదని అతని కట్లు తెలుసా? తనకు తెలియని విషయములు తెలియవని చెప్పకొకరాడా? తాను సృష్టికర్తగా ఏ రేటిగా యజమానినా కుంటున్నాడో అతనికి సృష్టికర్తగా ఏ రేటిగా అయి టున్నదని అతడు గ్రహించలే పోయినాడు. తేనెకరిమాణమున కిప్పు తెలివితేటల గా ఈతడు మృదావీరియమునకు సైతము తీసికట్టచున్నాడు. పరిమాణమునకు పరిమాణము చాలి నిర్ణయించిన యెడల మావల పుట్టుకొద్దీ సాల్తు తీయు దారముల నుండవలె వెనుకకుర లగుచున్నవి. సంఘకీర్తయిన నున్న తేనె యన తెనెటిగల యొక మృగము మందర యిదియే మాతృభాషము పోయియున్నది. ప్రతీజ:జ:తువు యేదయో యొక విషయమున మావలను మిగిలించుచున్నది. మావల చేయే కారణములేతే తాను సృష్టించు దిగ్రగబుడదని తెలయచున్నాడో, ఆకారణముల చేతనే ప్రాణమున్న ప్రతిజీవియు తానుగ్రాణ్యని తెలయచుట తప్పేమి? అది ఆ మావలకు గురైగలకుండు చేట ?

లోకొపకర పరాయణులగు మా తాతగారు యువదేశ మావల్యమునను అనుజ్ఞానము కలలాచార బలమువల్లను మా కుటుంబమంతయు సన్మార్గ ప్రవర్తనయందు దిగ్భిలాషులడై తత్పరులగుటకు మెలంగుచున్నది. మావలకు మమ్ములను శిక్షణలనుగా జూచుకొనుచున్న మేమమాత్రము. అతని యెడ బాలికలవారమై తన పట్ల ఉపకారమును గూడ చేయుచుండుము. మా యింటిలోనున్న ఒక మానవ కుటుంబము యొక్క వింత వైఖరులను, వారిని మాకుగల సంబంధాదులను తెల్లడిచేయుటకు యీ క్రింది ఆఖ్యాయకను ప్రాయమున్నాను. ఇది మన గలమునారి కులయొక్కకారిగా నుండుననియు,

మావల చతులలో పడదనియు దైర్యముతో దీని ప్రకటించుచున్నాను.

భార్యభర్త ఒక చంటిపిల్లా కాపురమున్నారు మానవులు మాండు. వంటపొయ్యికి రెండు గజాలదూరముననున్న ఒడమంచి క్రింద, రెండు గోడలమాల, వంట చెరుకు వెనుక, మా తాతగారు నిర్మించిన కలగలతోనే మేము కాపురమున్నాము. అయింటి యిల్లాల బహుమంచి మనవి. సాధారణముగా అయిల్లాల వంటవస్తువులమీద సిద్ధి మొదలైన మూలములపై మా కులమువైఖరి అభిమానమును వెల్లడిచేసేది. అవిడ వంటయిల్లో లేనికాలమున మేము పొయ్యియట్టారా కేరి ఆయాపనువుల రుచిమాచి పోతుండేవారము. అవిడ లోపలికి వచ్చి మమ్ములచే గరికి మేము పారిపోవడంచూచి అవిడ “అయ్యో, వీరమొహం ఈడా” అని మాటల వినిపేది. ఒకనాడు మా ఆమ్మా నా తమ్ముడికి పాలిస్తోంది, ఒక కట్టె పక్కన కూచుని, మామ్మా కాయగూరల గలప దగ్గరనుంచి రెండు మూడు ఉల్లిపాయలు, కంకాయలు తీసికొనివచ్చి ముంగళతో కట్టెలోని తోకమీద నిలుచుని నెమ్మదిగా చవిచూస్తూన్నాడు. నేను గడమంచి మీద ఆరవేసిన రవికుంకిందకు లాగడానికి ఎగురుతూ ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాను. మాయెట్లో మానవి, పక్కగదిలో విస్తళ్లు కట్టుకుంటూ కూచుంది.

ఇంకెట్లోకే వీధి గుమ్మం వచ్చడయింది. అవిడ చలుకున్నతేచి వీధి తలుపు తిమ్మడానికి వెళ్లింది. మేమంతా కలగుముగ చేరి దానిలో దూడానికి నేర్పగా వున్నాము. అప్పుడు కొంత సంభాషణ మాకు వివరింది.

“మట్టుకోండి, మడికట్టుకున్నాను”

“ఎందుకు మడికట్టుకున్నావు?”

“అలాగ తూలుతున్నారే? ఇయిమీద కడపవా ఏం చేశాడు?”

గట్టిగా నవ్వు వినిపించింది. తరువాత మాటలు “దానం చేశాను”

అవిడ దడబడ వంటయిల్లోకి వచ్చింది. మేము కలగలలో కూర్చున్నాము. నేను మాటల ముఖం కలగు యవతలకు వెట్టి అవిడకేసి చూస్తున్నాను. అవిడపాపం ఏడుస్తోంది.

“ఒకేవు, యిలారా చప్పన” అని కేక.

“ఎందుకా?”

“యిలారా? నేధివే”

అవిడ మాట్లాడ లేదు.

“ఒకే, ఒకే, ఇలారావులే ఒకమాటు. నీకు రహస్యం చెప్పాలి”

“మంటుండి, మడికట్టుకోండి” అన్నది.

“రావుగా? నేడిలిస్తే రావుగా. నేను నీకు భర్తని. నీవు నాకు భార్యవు. ఆ సంగతి నీవు మరలపోయియుంటుంటే చెప్పవులే, ఒకే, చెప్పవులే బతిమాలు చుటాను” అని ఆయన కంటెట్లోకవచ్చి అడిగిన సమీపించినాడు. అవిడ వెక్కిరిస్తూ “మట్టుకోండి మడికట్టుకున్నాను” అన్నది.

ఆయన అవిడను మట్టుకొని గడ్డము పట్టుకొని “చెప్పవులే, చెప్పవులే” అని ఎన్నోమా ర్లన్నాడు.

“ఎమిటి?”

“చచ్చు నాభార్యవనే సంగతి మరచి పోలేమా? చెప్పవులే”

“మడికట్టుకుంటే వివరదమా?”

ఆయన పీటనేసికొని కూచుని పడ్డిచ మన్నాడు.

“మడికట్టుకోమా?”

“కట్టుకున్నా కట్టించు”

“అయితే నామోడి. లేడబట్ట కట్టుకొని వస్తాను”

“ఛావో? పనికిరాదు, నాల్గో కొత్తమీటిని కట్టుకో, తరచు తి కట్టించు”

“ఈ పళ్ళ కుక్కవారం”

“కుటచారం అయింది. ఎవయేది, వచ్చి కట్టించు”

అవిడ కడిలలేదు.

పక్కన్నా చెయి తీసికొని ఆయన అవిడమీదకు కరిసాడు.

అవిడ తిప్పించుకుంది. ఆ చెప్పడువని మాకమ్మ సాతోక కరికింది. నేను చురుకు కలగు వెలుకలికి దుమికనాను. ఆయన పీట నుండరపడ్డాడు. ఆయన పీటతీసి నామీదకు విసిరినాడు. నేను తిప్పించుకున్నాను.

అవిడ యింట్లోకే కొత్త చీరకట్టుకువచ్చి విస్తరివేసి కట్టింది.

“ఒకేవు. నామాట నాగ్రంథగావిను. ఈ మాటుగా నే ఈ యింట్లో ఎక నాకంట పడ్డట్టుయినా, ఏమి; వింటున్నావా? — ఇదుగో-అలాగేనా కట్టించడం” అని చెప్పతూ ఆయన విస్తరి ఎత్తి, అవిడ నెత్తిమీద పులిమి, లేచి, తూలుతూ వెళ్లిపోయినాడు.

అవిడ చదికిలబడి గొల్లన ఏడడం ప్రారంభించింది. చంటిపిల్ల కేరుమని గదిలోనుండి ఏడ్పు ప్రారంభించింది. చంటిపిల్ల పోరునెట్టడం చూచి అవిడ దుఃఖం దిగ్భిమిగి పిల్లను సముదాయించడానికి గదిలోకి వెళ్లింది. నేను వెనక వెళ్లాను.

గదిలో ఆయన చింతిల్లిన ఎత్తుకొని ఊరకొను నోయూ
వున్నాడు.

“అలపుతోంది పిల్లల - పాలివ్వాలి పిల్లలలాడేది”

అన్నది మానవి.

“నేనిక్కను ఇదివాడిని”

“మీదేలేకాదు పాలివ్వనియ్యండి”

“నువ్వ నాపిల్లను చూస్తున్నావేమిట తెలిసిందా. ఇది
నాబిడ్డ-నాబిడ్డ”

“పిల్ల పోయిపోయింది చూశారా”

“నువ్వ ఆపరిలకుపోలే ప్రాంతమంటుంది. పోతావా?
పంపించనా”

“పిల్ల నివ్వరుగా”

“పో. అవలకి పో”

ఆవిడ నడిచిపోయింది ముప్పాడ ప్రాంతం. అలాటి
రాత్రివంట, వారికి ఉపయోగపడే, పోవుచేత మాకుంటున్న
నను వినియోగపడేది నేను మానవుల ఆహారము భుజించగలి
గింది. తిని తరువాత స్వకులాలితావారమునకై వెదుకలారు
చుండగా ఒక తలుపుమీద రెండుమాడు గొడ్డికలగుంపించివి.
అందులో ఒకదానిని తరుముకుంటూ పోయినాను. మానవుల
పడకగదిలో ప్రవేశించినాను. అయిన ఒక్కతెలియక జరుపుకొని
దొరుకూ మూడుగూ గుడ్డిపెట్టి నిద్రపోతున్నాడు. ఆవిడ
మంచదగ్గర చాపవేసికొని వంతుకొని చింతిల్లిన పాలివ్వండి
నాభయ్యవద్ద ఏదస్తోంది. గొడ్డికల కదిలి చింతిల్లిన పాలివ్వండి
నిలబడ్డాను. చింతిల్లినంటే నాకునాదా. ఎంతోకంటే-అది మా
తో నేనొకటి ప్రపంచములో ఏకమైతూకావలసివచ్చినా “ఎల
రా, ఎలకా, తేనే” అని మమ్మ అడుగుతూవుంటాయి. ఎలక
లని అడగండి ఏమని చెప్పువు. అంతే గానూ అవ్వడవ్వదు
మాకు తినుబండారములను కూడా వేస్తూంటాయి.

అట్లే, అట్లాపెద్దదానికి కారణం ఆమానవుడే అని
నేను ప్రామాణి అతికి రానీచేయలేకనే ప్రామాతో ఆకలి
పూరించి నాను. మానవులకు స్వాభావికముగా నుండు భర్త
భక్తు ముడికట్టడంగా, ఆతడు ఏదో వింతవాడనో ట్టుచున్నా
డు. అవాసన నాకు మిక్కిలి తెలుసుకొనితిని. దోమకచ్చ
టటుకూడా చేసింది. నాపిల్ల నేను మరిచి పోయానా? మా
అని భయపడేసింది. ఇంక అక్కడ నిలవడం బుద్ధిలేకుండా
కాదని ప్రామాణి నుంచుకొందకు ప్రలాడుచున్న మానవుని
కాలు కలిపి స్వయంభూను చేర పడగెత్తినాను.

కలుగులో నా అమ్మ వాళ్ళు అమ్మగొట్టి మాట్లాడు
కొంటున్నారు. మా అమ్మకు చీకటిగదిలో ఒక బల్బున్నది వేటా
డుచున్నాడు. నేను మా అమ్మ పక్కన ఉన్నాను. మా అమ్మ
మానానా మానవులకు రిలుకొని మాట్లాడుతూ మాం
నాళ్ళ వేసికొని అక్కడ ఉన్నాను. నేను వాళ్ళని రాత్రిమానవుల
వింత విద్యుత్ కాంతి మేలై ప్రశ్నించి నాను. అప్పుడు వాళ్ళ
గుట్టు నాకు తెలిసింది. ఏదో నిద్రలేచినందుకు ప్రవేశించి. మాన
వుని ఆశ్రయమిచ్చింది. మానవుడు స్వయంభూని పిచ్చివాడంటు

రంగంపాట

రంగంనుంచి కచ్చివరంగం రంగంలు విన్నారా?
రంగం పెట్టెం రామిన్ను హుంతులన్నారా?
ఉదాహరణ తాత్పర్యమెట్లై ఒకా తెచ్చాడు
రంగంనుంచి రంగంవాడు ఇంటి కొచ్చాడు.
ఇట్లుండం పడపు బిడ్డ రామి వచ్చింది
పుట్టింబడి కచ్చివరంగం మునిగి నచ్చింది.
పచ్చని కొబ్బరితో టాక వందం రంగం కొన్నాడు
ఇచ్చివచ్చి గుడి పోలేసి కాపురమన్నాడు.
ఇల్లంలేదే తాకలవాటిది ఇల్లంలేకాదు
పెట్టెంతోడ కాకమోడి అట పోకాడు.
సాగవడంలా తెల్లనిపులి మంచిది కట్టాడు
దాగవడంలా నువ్వులని దండిగ పెట్టాడు.
మాదమడికి దొరగా రింతా తోలుతుంటాడు
తేడ పావల పెట్టెం తెస్తే పెద్దగింటింటాడు.
ఇక్కంటా ఒకవాడు వాళ్ళ కామడు కాకాడు
రంగం రంగంలు రామహంగులు ఏమిటా వాకాడు.
ఉదాహరణ రంగం తీసి ఎగరపోస్తూంటే
సాదారణ తీసిరామి వేటలందిచ్చు.
పుట్టగోచి పెట్టెరంగం రాతి వేస్తుంటే
కట్టుకోకగట్టి రామి పొట్టుతోనేను.
చుట్టినపాగును చూట్ట రంగం చెమటలోడిస్తే
వేట్టిన కాలిచుట్టును గొలుగును రామి పడగించే.
బంగారపంట నీతెపుకొని రంగం కొలుస్తుంటే
ఒంగుని రామి చీపురుకట్టుతో కళ్ళం కడితుడిచే.
సంగరంగులా రామి మొగము రంగం దాస్తుంటే
మొగతెట్టుకుల రామి దొంగ కామని కాసింది.

అలాబిడ్డల తొక్కినేయడం. మార్గాలను బోలిన కనుపురలె
గుంచరించుట.

ఈమాటలు విని ఆచంటిల్లిన, కలిగిన, తలుచుకొనేవరికి
నాగుండే నీరైపోయింది. ఒకగంట పోయినదివార మాకా
శక్తితో చెప్పకుండా నేను మానవుని గదిలోనికి పోయినాను.
ఇందరూ నిద్రపోతున్నారని నేను గదిలోకి పరిశీలనగా పరి
శీలించినాను. అన్ని మూలాలూ కానూ. ఒకచోట ఒక గాజుగిన్నె
నింతవాసనకొట్టింది. దానిని కిందకు ప్రశ్నగొట్టి దాగుతున్నాను.
మానవులు చక్కడుతు తేలేదు. మళ్ళి వెదకడం మొదలుపెట్టి
నాను. ఒక కర్రపెట్టిలోంచి మల్లి అవాసన కొట్టింది. కర్రపెట్టి
ఒకమూలనుంచి కొరకడం ప్రాంతం చి ఒక గంటలోపుగా
లోల ప్రవేశించినాను. ఒకసీసా అడ్డముగా పెట్టుబడియున్నది.
అన్ని వేపులా కొరికినాను. ఎక్కడా కొరకడంలేదనికాదు. మూత
నిగిమాత్రం మెత్తగావుంది దానిని నిమగ్నము కొరికి లాగినాను.
పొంతకొన్నామని వాసనవచ్చింది. అక్కడనుంచి తక్షణం పారి
భయి మాకలుగులో ప్రవేశించినాను. అప్పటికప్పుడే తెల్లవారు
చున్నది.

“ఇట్లో బియ్యం కలిపోయెను? ఈపూట తక్కువందా
తెస్తారా?”

“ఈపూటకూలేవు”

“లేవు”

“బదులు పుచ్చుకోపోనీ”

“ఎవరూ నాకు బదులివ్వరు. మొన్ననే తీరంవచ్చింది
గదా ఏ తేనారు”

“నీకెలాగూ? ఇంటికి తిచ్చుపెట్టాను”

“నిన్ను నేనులా రూపాయలు వేసుకు వెళ్ళేయగా?”

“అవును”

“ఎవరైతే బదులిచ్చారా ఏమిటి”

“లేదు”

“రాత్రిగంతా వాసనవేసింది. అది రూపాయలవాస
నే కావాలి”

నవాలుతేడు.

“నాగంతుక కొస్తే కొనారు. పిల్లవాడైతే వా
వకలేమా”

“బుద్ధిగడిచింది”

“తిట్టాకెళ్ళింది”

“ఎక కావాలి రాత్రి కాలుకలిగింది చూశావా”

“గాజుగిన్నెకూడా ఇట్లుకొట్టింది”

“తేనెకొట్టేట్రోకేసి పాడుకుంటి”

“నిజంగా”

“అవును”

“మాదవియ్యండి”

“మాతకక్కరలేదు”

“పోనీ, బియ్యంమాట”

“అతే అలాగేనూన్నా”

తగిలితూ నిద్రపోదానికి బదులుగా మానవదంతలు
వైతంభావం యూ పెట్టెవైతం మాచున్నాను.

మానవి ఇంటిలోకి వచ్చింది. నేను ఎవరూమాతమండా
కలుగుకోదురనాను. మానవులూ అవిడ మాకలుగు దిగిరకు
వచ్చి గుండలం తెల్లంమొక్కలూ మాకలుగుముండర పక్షవేసి
“గడవరితేవువా, నిన్నే నమ్ముతున్నా” అన్నది.

మాకాకగాక, మానవులకేకే ఏక కాలమున జరిగిన గౌర
వమునకునూ, మాకుంటున్నది నిమగ్నమై ఆమెకుల గౌరవమున
కునూ నేను నంతోవడకుతూ ఉదకారము తురికే ఎప్పటికీ
పోదుకా అనుకున్నాను. మానవి వంటయిల్లు విడిచి కట్క
గదిలోకి పోయిపోయింది నేను మానవుడున్న గదిలోనికి పకు
గారుకు వెళ్ళినాను. తలుపులు బిగించుకొని మానవుడు లోపల
కూర్చున్నాడు. నీసారా తేసిందిన ద్రవమును ఒక గాజులో
పోయించున్నా దాకడు. అది నేను చూచి రాత్రికలిగిన నాట
కమే మళ్ళి జుర్రుబోతుందికా అనుకున్నాను. చింతిల్లినాప
కం వచ్చింది. తక్షణం నేను చూడలోకి చూశాను. అంతకు
ముందు నేను కట్టుకొని వగమతిని మిగిలిన నగమాకామొన్న
ఒక బల్బుకేరకును నోటగరమకొని అడ్డములమీదనుంచి
వరిగా మానవునిదగ్గరవచ్చి ఆతడు చేతిలో పెట్టుకున్న గ్లాసు
లో కడేలా దానిని కదిలినాను. మానవుడు చూశాడు. ఆం
లిని పయికి తీసిపో వేసికాడు. ప్రాంతంలాగా. మళ్ళి సుదే
పించిపోయింది. సమాజముగా తొడకెంతో కేరములవై మాన
వులకుండు అసహ్యము నాతడు చూచి వకు జయించిట్లు కన
బడ్డాడు. కాని చివరకు ఆద్రవము నానల పారవేసి తలుపుతీసి
బయటకు వెళ్ళిపోయాడు.

ఆవాడు మానవుల గంట వంటలేదు. మానవుడు మధ్యా
హ్నము యింటికి వచ్చినాడు. మానవి పిల్లను పక్కన పెట్టుకొని
విస్త్రులు కుట్టుకుంటూ ది.

“ఇవ్వారంటులేమా?” అన్నాడు.

“నన్నుగుతా తేమి? మీకు తెలియదా”

“ఎక్కడా బదులుపుట్టలేదా”

“పుట్టినది యిదివరకే చెప్పేను పోనీ మీరు బదులు లే
లేక పోయారా”

“ఎవరూనేమీమీకు లేదన్నారా”

“దబ్బులేకా”

“దబ్బులేదన్నారా”

“నిజంగా వుండకుండా వుంటుందా”

“ఏంలేజుతుంది”

“ఇదివరకు యిచ్చేవారేకా”

“అవును”

“ఇప్పుడు యివ్వకపోవడానికి కారణం?”

“నీకు అప్పుపట్టకపోవడానికి కారణమేం?”

“ఎంతకాలమో యిలాగ జరగడం”

మానవుడు మాటలాడలేదు.

“నేను నోచిననామూ యిలాగ వుండగా మీరేమి
చేస్తారు. ఇంతకే నాకోసంకాదు. పిల్లభార్యం యిలాగ కాలింది
గదా అని”

“అమ్మ బావాదానీకా”

“ఏమున్నాయి నుంగళనూత్రం వకటి మిగిలింది. అది
అమ్మితే అమ్మండి పోనీ కనుపుకోమ్ము కట్టుకోవటాను”

నుంగళనూత్ర మమ్మనూలేదు. అవిడపనుపుకోమ్ముకట్టు
కోనూలేదు. రెండుదినములపాటు మానవుల యిట్లో వంటలేదు.
నేనుమాత్రం మానవుల బిడ్డకోసమని అప్పుడప్పుడు దాయకొన్న
తెల్లంముక్కలు రెండుతీసుకువచ్చి నిద్రపోతున్న బిడ్డముందర
పెట్టి పోతుండేవాన్ని.

మానవులు పనుడంటే మాకుపూడా ఒక మోస్తరుగా
వస్తే. మాభోజనము మాకు వున్నప్పటికీ మానవులభోజనముకూడా
వుంటేనేగాని మాకు కడుపునిండదు. ఆకారణముచేత మాకు
రెండురోజులనుంచి బొల్లిగా భోజనము లేకుండావుంది.

అప్పుడప్పుడు మఱు కలుగులు తిన్నేట్టువుడు తటస్త
పడే పనుపురంగుల బగ వైనరాళ్ళు నిమ్మరొజులనులని మనము
వానిని ఒకమూలకు లాగి పారేస్తాము.

మాతాకారం చెప్పకూపుండేవారు. ఆరాళ్ళు మానవులకు
చాలా ప్రయోజనకరములనిపిస్తే అతనికికలయు సామగ్రిల నన్నీ
అని నేకరించగలవనిపిస్తే. ఆసంగతి మానాన్న అమ్మచెప్పగానే
విన్నాను. మాకలుగులోవున్న ఒకరాతిని తీసికొనివెళ్ళి మానవి
నిద్రపోతున్న చాపమీద వదిలివచ్చినాను.

అలాటినుంచి మాకు పుష్కలంగా మానవభోజనము
తిక్కుకూ వుండేది. మాతాకారం మాకుపొడవూడ.

మానవులనాగరికతయే నాగరికతయని వారి ననుకరింప
టాను మనసంభుతు లియాశ్చార్యమున మనమును దిడికోసవలె
నని నాకోరిక. బతుకాలనాథం తొర వేదకి చూచినను మానవు
లలో స్త్రీపురుషులకున్న సంబంధమువంటి సంబంధము ఎచ్చ
టను గానరాదు.

“సర్వకంతు మధ్యమ సమవాయము” వారు మమ్ముం
దు మానవజాతువుల సద్ధించుటకై ప్రానుకొందురుగాక.

మమ్ముగన మాతృదేశమా!

[శ్రీయుతకవికొండల వేంకటరావుగారుబి.వి.వి.ఎల్,
నరసాపురం]

- మమ్ము గన్న మాతృదేశమా!
రిక్తుమైన మా నివాసమా!
ఎప్పుడు నిను బ్రహ్మ స్వభవ
కన్నులారా తేసివేసాడో! మమ్ము!
1. కొండవాటి కొండకెక్కి
గొప్ప మంచు కొసల ప్రాక
అంతరాళ నిక్కెల్లం
బండు గండ గొళిగళర్
మృత్యుమగు నీ శిరమున || మమ్ము!
 2. భాగీధిజయన సింధు
గోతావ శృంగవేణి
కాశీ నర్మదలను
నదులల్ల తావలమగు
నీ హృదయం వెనకే కెలుక
నీ శుకులక నీసరులక || మమ్ము!
 3. నీడు సాదా యాగ మేది
నీధి సత్సత్సత్సత్
శివర శీతలపు ప్రాది
భరతమాత! కందనంబు || మమ్ము!
 4. మలయానిల మల్లె నీన
పాటపాడు ఒకవాణి
వానచినువు వైవిడ్య
చెంగలింపు సస్యేందర
భగభగభగ చంద్రకలను
సమహారేడు సకలక్రి
దిక్కు సమస్మరిత చరిత || మమ్ము!

నూతన ప చురములు

బహుళ పోతనామాత్యకణితము

ఆంధ్ర బాగవతము 1-కి 6-0-0

డిటో మేలుప్రతి 2 సంపుటములు 8-0-0

ఆంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము 1-కి 5-0-0

ఆనందరంగ రాట్నాండము 1-కి 1-8-0

ఆనందనిధిపదము 1-కి 0-14-0

అప్పకవీయము 1-కి 2-8-0

అధర్వణకారికలు, సటీక 1-కి 1-0-0

ఇంకను ఆనేక సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములు మావద్దదొరకును. క్యాటలాగులు చూడకొరకము.

వావిళ్ల - రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,
292, ఎస్.పి. రోడ్, చెన్నై.

రూ 250 లు బహుమానములు

చమత్కార జీర్ణము (యుక్తిలేక్కలు) పుస్తకములో ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరములు వ్రాయుటలో మొదటివారుగా గాడతేరినవానికి రూ 116 బహుమాన మివ్వబడును. ద్వితీయ బహుమాన రు 50 లు, తృతీయబహుమాన రు 25 లు, ఇట్లున్న 10 బహుమానములు ఉండును. ఈ బహుమానము కొరకు స్త్రీలు పురుషులు ప్రతివారు 2 ప్రశ్నలు చేయవచ్చును. ఎవరయిన వారు కూర్చుండి మీకు తెలియని యితరుల నడిగి తెలిసికొనికూడ గ్రంథమందిన 2 మాసములలో తరీక్ష ప్రశ్నలకు సదుత్తరములు వ్రాయవచ్చును. చమత్కార జీర్ణము యుక్తిలేక్కలు ప్రశ్న పుస్తకమును కొనిన జీర్ణవారును తరీక్షకు అర్హులు. తరీక్షలో గలిగినవారి పేర్లను ప్రచురించుచు, యీ పుస్తకమును కొనిన జీర్ణవానికి కనుక ప్రత్యుత్తరముల పుస్తకము ఉచితముగా పంపబడును. చమత్కార జీర్ణము (యుక్తిలేక్కలు) తరీక్ష ప్రశ్నల పుస్తకము వెల రూ 1. రూ 1 రేకులను మాత్రమే పంపింప వలెను. రేకులకు తరీక్షని మీ నెంబరుతో దానిని పంపవలెను.

జి. ఆర్. జనార్దనసామయ్య,
బెంగళూరు, గుంటూరుజిల్లా.

30 దినములువరకు

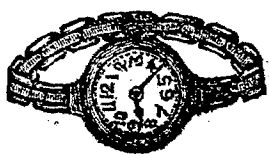
మిక్కిలి తక్కినవలె! త్వరచేయండి!!

GENTS & LADIES ROLED GOLD RADIUM
BRACELET WATCHES.

3 సంవత్సరము గ్యారంటీ.

రాల్డ్ గోల్డ్ రేడియం (లేస్ లెట్) వాచ్

క్రాంతిమాస్త్రుల అమెరికా U. S. A ముంచే గడియారములు

ఈ గడియారం మాయాత్మకము. సాంధ్య అర్ధరాత్రి వ్యత్యాసం లేకుండా సామాన్యలో తయారైన వేలములది ప్రతి సంవత్సరమునా రేడియం అను

పరక పెట్టబడియున్నది. చీకటిలో దీక్షము జవోయములే గల టులు చూడగలిగి. లేస్ లెట్ యను చీకటిగొలును, చిక్కని. పెద్దచీకటివలెను స్క్రీన్ పెట్టబడియున్నది. ప్రతి గడియారము చక్కగా తరీక్షించి 3 సంవత్సరములు గ్యారంటీ వ్రక్కినంతో తంపబడును. మియాత్కా విలాసము తెలియజేయు వికేంద్రముగా వ్రాయవలెను. ఏ ఏ. ఛార్జి ప్రత్యేకము 1. రత్నంకు రాల్డ్ గోల్డ్ రేడియం (లేస్ లెట్) ముందే గడియారము, డిటో స్క్రీన్ గొలును చేరి రూ. 8-8-0. 2. 4. మూల. డిటో. గొలును చేరి రూ. 9-8-0. 3. 8 మూల డిటో గొలును చేరి రూ. 10-8-0.

పోత్ ఏజంటు-సారథి అండు, కో.
తపాలుపెట్ట, నెంబరు 1202, జి. పి. బి. మద్రాసు.

Motor driving & Mechanism.

Taught Scientifically. English & Vernacular Lectures and practical Training.

Call or write to,

Sri Ram Motor School

1/28, Mukur Nallamaghu Street,
MADRAS

నింబవృక్షము (వేపచెట్టు)

ఈ వృక్షములు మనదేశమందు స్థానముగా గలవుగాని వీటి ఉపయోగమును గురించి అందరికిని తెలియదని చెప్పవచ్చును.

దీని సమూలమంతటి విభాగమును సులిమానినా మిక్కిలి చేదుగల వస్తువుగానుండును. దీనివేరు, చెక్క, ఆకులు, కొలులు, పువ్వు, మానె, మొకలగున్నయు వైద్యభాగమునకు చాల ఉపయోగమైనది.

దీనిచక్కరముగాని, లేక చక్కరముగాని, లేక చక్కరముగాని వాడుటకు అనుకూలముగా నుండును. దీనికి చలువ వేయునట్టి గుణముగలదు. జ్వరములను మారించుటయందు శ్రేష్ఠమైనది.

క్యయికానుబంధము దీనిని వాడవచ్చును. శ్రేష్ఠము, కఫముగట్టుట, దగ్గురచ్చుట; వీటిని పోగొట్టుటయందు సుమర్థముగలదు. దాహము, శాంతి, రక్తవైశ్యము, వైశ్యకోగములు, మేహములు, చర్మరోగములు, క్రిమిరోగము, క్షయపు, దురద, వణములు, శిశివైశ్యము, వీటిని మారించుటలో మంచిపనిచేయును. విశేషములు విస్తారముగా అగునప్పుడు దీనిని పుచ్చుకొనుటకు కట్టును. ఆకులని పుట్టించును.

వివర్జనములను చలిజ్వరములను మారించును. రక్తదగ్ధి చేయును. బలమును కలిగించును. మేహవారినోప్పులను పోగొట్టును.

జ్వరములే బాధపడి పీమట్ట నీరసముగా నున్నవానికి నీరసమును పోగొట్టును. జ్వరములకును, క్రిమిరోగములకును దీనిని వాడునట్లు 2, 3 ఘంటల కొకకార్యాయము యిచ్చుచుండిన గుణము త్వరగా కనిపించును.

దీని చక్కలుడిదను రసికారులను జరుపులై చల్లిన వాటిని మార్చించును.

దీని పువ్వుతో దంతభావము చేసికొనుచుండిన దంత వ్యాధులు మారించుటయొక్క వైద్యభాగముగా పోటికి పాతవుగానుండును.

వేపచెట్టు (లేపచెట్టు)

5-6 మియములచేర్చి మూలన చిరునొడుగ్గ గచ్చకాయలతోవృక్ష ప్రతితిదయములూటను పుచ్చుకొనుచుండిన జీర్ణవానికి, కర్మరోగములు, పీట మొదలగునవి మారించును. వేపచెట్టు యాయగుట, వాటికాడలు సహజపు 5-6 మియములవేసి నూక ప్రతిభావించుట కొన్ని పూటలిచ్చిన మేహములు, పురాణ వరగర్భములు మారించును. పూటల వేదయెత్తు యాయగుటలో 2-3 మియములు, కొద్దిగా నైంభవలవలముచేర్చి నూక మూతలే ప్రవహించు సామర్థ్యం కొన్నిరోజులు యిచ్చుచుండిన కనుపుకొప్పులు మారించును. ఈ చిరునొడుగ్గ ఉపయోగము నూక కల్పముచేరి (కణములకు లేవనమచేసిన క్రాంతిభవము, కొకమును 10-15 ను. ఈ కల్పమునే లోకలికి పుచ్చుకొనిన వాంటులు, క్షయము, శ్రేష్ఠవీర్యములే జనించిన పురుగులు సహజము. వీక్షణ అట్లయ, గచ్చవాయువు గలిగియున్నప్పుడు యాయగుటయందు కొద్దిగా వాడు కరకామ్యశ్రేష్ఠి మారి మూతలవేసి ప్రవహించిన మారించును.

వేప ఆకులు.

ఆకుల రసముపీడి పుచ్చుకొనిన పొట్టకు బలములిగించును. గర్భవారమును కడపించును. జ్వరమును మారించును. మూత్రమును బాగుగా కచ్చుట్టుచేయును. జీర్ణవిశేషముల కలెను. అకు జవోయలో కొద్దిగా ఉప్పుచేర్చి పుచ్చుకొనిన క్రిమిలు మారించును. ఈ పసులలోనే లేపానికి యిచ్చుచుండిన పాంతుకోగమును, చర్మరోగములను మారించును.

ఈ వనరుకు సమానముగా ఉరికెండ్రవము అందు లో కొద్దిగా నెయ్యిచేర్చి పుచ్చుకొనుచుండిన దుర్బాహులు, గడ్డలు, మామలతో బాధితులు పుచ్చుకొనుటయొక్క నిర్దేశించును.

ఈ ఆకులును, పువ్వులును, సుమముగాచేర్చి నూక, కట్టిన దుమ్మగురు గ్రణములు మారించును. అకుమూరి రొమ్ములకు పూసిన స్త్రీలకు పాలుపారించును.

ఈఆకులను నెయ్యిలో వేసి బాగుగా కాచి ఆనెయ్యిలో తేనె మెసమువేసి కలిపి పలకెత్తికలెచేసి వేయుచుండిన మానసి మొంద్దోబునులు నైపుణ మును.

ఈ ఆకును తడిదీనిలో వేసి నెయ్యి అవేదనలో కాచుచుండిన మేహవారినోప్పులు, ఇంకనోప్పులు, మాంసగ్రంథులు కాలులు, వీటివాపులు, వారింపును. అకును నూకకట్టిన నైపురుడ్డలు, రాచపుండ్లు మారించును. లేప త్వరగా చిముకట్టి పగులుట్టుయింను చేయును.

అకునుకాల్చి బూడిదచేసి నెయ్యిలో కలిపిపూసిన గడ్డ మొదలగు మూపులు మారించును. ఈ ఆకులను పసుపుతో చేర్చి నూక నూనెలిపి పుడికి చి పూసిన సోఫోపు తురుపులు, ఇకిరి చక్కవ్యాధులు త్వరగా మారించును.

అకుక మాయతో గ్రణములు, పుండు కడుగుచుండిన త్వరగా మన్నుటకు గహకారిగానుండును. అకుపసుతో సమానముగా కొబ్బినూనెలిపి పసు మారించువరకు కాచి ఆనూకతో వర్జించుచుండిన వాటి మేహవారినోప్పులు దురదలు గడ్డ మొదలగునవి మారించును.

వేప పువ్వు

క్రిమిరోగము దీనిని ఎండించి మారించుటలో ఉపయోగించుకొనుచుండుట వచ్చును.

స వత్సరాదియందు దీని పుచ్చుకొనునట్టి వనయాచారము బహుళే దీనివలన కలెగా ఆరోగ్యములననే ఏర్పరచి యుండు రని పూహించియున్నది.

వేపనూనె.

ఇది వేపగింజ నుండి తీయబడును. దీని లోపలికి పుచ్చుకొనిన జీర్ణమును కలిగించును. రక్తమును శుభ్రీకరముచేటు దీనిని లోపలికి పుచ్చుకొనవచ్చును. కష్ట, చర్మవ్యాధులు, రసికారే పొట్టలు, గడ్డలు, క్రిమిరోగము, వాయువలు, పొండు రోగము, జీర్ణములు, మూర్చ, శుద్ధివామ మొదలగు వాటిని మారించును. దీనిని వైద్యులయెటుకలన వాటి మేహవారినోప్పులను మారించును. వణములలో పురుగులున్నప్పుడు దీనినిరాచిన చచ్చిపోవును. కలెముక యందు తలపోవుచు పేను, ఈపి దీనినిరాచిన చచ్చిపోవును. చుండు, తురుపులు మారించును. సోఫోక పుపాట్లము మూసియున్నప్పుడు లేతగా ఈ నూనెని రాచిన త్వరగా మారిపోవును. కలె వాత్యములలోగాని జ్వరవ్యాధిలోగాని వైద్యములకి కొన్ని, చేతులు చల్లకడి యిచ్చుకొను దీనిని కాచిన జీర్ణమును కలెనే కలిగించును. కుపులకు గలగు వర్ణములలో పురుగులు కడియెడల వాటిని చంపివేసి త్వరగా మారును.

వేప చిరునొడుగ్గ.

దీనిని పొంగల ఎత్తుకు సమముగా చక్కెరచేర్చి పుచ్చుకొనిన అతిసారము, గ్రహిణిని నివర్తిపజేయును.

ఈవేపచెట్టు చాల ముదురదయమొడల ఒకానొక చెట్టునుండి పగలి కల్ల వానతలతానే వేపలుచుండును. దానిని పుచ్చుకొనుచుండిన వైద్యులనుచరించి అన్ని వ్యాధులకును అనుకూలముగా నుండును.

100 సంవత్సరముల ఈదుగుల వేపమానులో అకుగు భాగమందు తొట్టగాచేసి, మూడు కేరదీయపు అన్నమును వండి వేడిగానున్నప్పుడే దానిలోపుంచి ఆవేపచెట్టు కల్లతోనే ఆనూనికి సరిపోతినెకాచేసి మూలని దిగించి దానిపై ఆపు వేడపూసి ఒక రువర్జునుంచి అభిశేషమున వాయువును తీసిన ఎర్రగనుండును. దానిని యెండించి పూటకు 1 1/2 కులం వరకున చెండుపూటలను 40 దినములు పుచ్చుకొనిన వృష్ణకోగము నివర్తింను.

చక్కెర మాయముగా పుచ్చుకొనునప్పుడు 3 మొదలు 9 కులముల ఎత్తున్న, చక్కెరము 2 మొదలు 5 కులముల ఎత్తున్న, అకుపసు, 1 మొదలు 3 కులముల ఎత్తున్న, నూనె 20 మొదలు 60 మక్కలు ఎత్తున్న, పుచ్చుకొనవచ్చును.-(కయ్యేద చంద్రిక)

వాణిముద్రాక్రమణాల, బెజవాడ.

రబ్బరు ప్లాంపులు ఆంధ్ర బెండుపనులు, రబ్బరుపాంపులు, నీళ్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానములై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు. (609) ఎంగ్రేవింగు

విలువయైన నగలవేలము అమ్మకము

మద్రాసు అఫిషియల్ ట్రస్టీ గారి

ఉత్తరువు ననుసరించి

మెసర్యు డౌడన్ & కో వారు

బిట్టా రంగయ్య డౌడన్ గారి ఎస్టేటుకు చేరిన నీరు కడుల ముల కంఠనము కమ్మలు తోడులు కంఠముల బల్లెనులు ము క్కుపుడకులు బంగారు, ఉంగరములు పట్టె కమలములు ఇతర కంఠముల చేర్చి కట్టబడిన బడబిళ్లలు బాజాబందులు తలసామాను నుండి కట్టివేయబడిన ఇతర వెండిబంగారునగలు బంగారుదిమ్మెలు మొదలగునవి మద్రాసు నుండు గామ చెట్టి వీధిలోనున్న నెం. 21 ను కల వారి వీలముగదులందు. 1923 సం॥ మార్చి నెల 10 వ తేదీకిని వారమునాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు బహిరంగ వేలము చేసి విక్రయించబడును.

5-3-23 తేదీనండి పగలు 11 గంటలు మొదలు 3 గం టలవరకు కలితే చేపానవును.

మోటారుబండ్ల అమ్మకము

ఒక లాండు, 6 సిలండర్లది ఎలక్ట్రిక్ లైట్లు, సెల్లు సార్జు మొదలగువాటితో అమర్చబడిన మక్సెటాగలది. కాలు అంతయు ఇంజిన్ గా పనిచేసేవిధమునది. ధర రు 8550 లు లేక కొంచెము తక్కువ కిక్కురుదును.

శ్రీ రామ మోటారువర్కును,

1/28 మూకర్ నల్లముత్తువీధి మద్రాసు

మంగలి కత్తులు

కప్పు తొళములు.

అంద్రనాదయలచే చేయబడినవి. ప్రాశస్త్యము. మెటెల్ ధరల క్యాబులగుట వ్రాయుదు. వి. వెంకటేశ్వరయ్య అండ్ కో లిమిటెడ్ కలెక్టర్లు అండ్ లాక్ షేపర్స్ లెండ్. శివార్లూరు. (గోవాపట్టణం) డిస్ట్రిక్ట్ అండ్ జైలు: "ఇంట్రిక్యూట్" శివార్లూరు.

మోటారు నడపువిధము

మెకానిజము మొదలగునవి శాస్త్రోక్తముగా నేర్చబడు ను. పాఠములు తెలుగు అంగ్లభాషలలో చెప్పబడును. ప్రాక్టికల్ ట్రైనింగును పొంద కలదు.

ఖద్దురగాని లేక వాసిగాని తెలుసుకొనవచ్చును.

శ్రీ రామ మోటారుస్కూలు

1/28 మూకర్ నల్లముత్తువీధి, మద్రాసు

తెనుగు లా గ్రంథములు

సివిల్ ప్రాజెక్ట్ కోడ్ లి కాకా బైండు 0-0	
క్రిమినల్ ప్రాజెక్ట్ కోడ్ డిటో 6-0 0	
ఇండియన్ పీజల్ కోడ్ 3-0-0	
లియటేజ్ ఆక్టు 2-0-0	
కంట్టాక్ట్ ఆక్టు 3-0-0	
ఆర్డెరింగ్ (ట్రాన్స్ ఫర్ ఆఫ్ ప్రాపర్టీ) ఆక్టు 2-0-0	
యెస్టేటుల్యాండు ఆక్టు 2-0-0	
ఇక్వెట్ టాక్సు మాన్యుయల్ 1-0-0	
ఇక్వెట్ సాల్ వెన్యూ ఆక్టు 2-0-0	
ఇక్వెట్ బోర్డు ఆక్టు 3-0-0	
ఇండియన్ కంపెనీస్ ఆక్టు 3-0-0	
యెవిడెన్సు ఆక్టు 3-0-0	
స్టాంపు ఆక్టు (నూతన మాక్యులతో) 2-0-0	
కోర్టులయము ఆక్టు (డిటో) 2-0-0	
పంచభాషి 0-10-0	
శతకరత్నావళి (నూతనకూర్పు) 2-0-0	
కథారత్నావళి 1-4-0	
విక్టోరియా డిటో, మైలాపూరు, మద్రాసు	

హరినాగ భూషణంగారి

జంత్రి గానము

[పురాణం సూరి శాస్త్రి గారు]

గానలోలు లీలాదు హర్మనీ గానసాధనముగాదని నిరసిం చుచున్నాడు. పార్థసారథి కరస్వర్య సౌకర్యమున, నీ గానవిధ్యుని, రసికజనాహ్లాదకరముగ లలితగీతముల మోయించుచున్నది. మరి నుడై, స్వర్యతృప్తి, యుగళరణ ప్రయోగదత్తదయన ప్రతిభా లిలు డీ విశేషవాద్యమును స్వీకరించి యలవరచిన, నదియు, నిరుప మానముగ నాపకరించునని పార్థసారథి నమ్ముచున్నాడు. తిరిక్కిరి డి కావత్ కృష్ణయ్యరు బాల్యమున, ఢిల్లీ లో నీ నాడు హర్మనీ యను భదించు అచీర్తియు, జనత్యేమము నిరసనను, ఉండినది. వీరె హైందవుల జాతీయ జ్వలంతాపమెయ్యెడను. వీరెనుపోలిన, నీతారు నాత్తరావలు అపయోగించుచుండిరి. తాంబూరా శ్రుతి తో, వీరెనానాదానుకరించుతో, గాత్రపథానముగ గానవి ద్యావదర్శనములు గావింపబడుచుండెను. అంగ్లేయ జ్యోతిష్ కరణములనుండియో "పరదేశీలా" అపయోగించెడి యొంటి తీర్థాధిపతి నుండియో, బరిణమించిన మన ఫీడెలు అప్పటి రస జ్ఞులచే నిరసింపబడినను, కృష్ణయ్యరు చేతియూపుల: లిగి, యంగ్ల ధైరవాలాపభిభత్సమును జాత్రరావలు కేకావపాతమును దాటి యల్లన కర్నాట గీతాలాత్రిత్య సంచారముల, ననకరింప గల జాణతనమును జెంది యుండెను. "క్రియాసిద్ధి: సత్యేవతి మహతాం నోపకరణే" కృష్ణయ్యరు సాధనశ్రుతిభా శ్రభావ మున ఫీడెలు దాక్షిణాత్యుల సామాన్య జ్యోతిష్ కరణమైనది: వీరెనాడుక స్వగీతినది. వీరెనో మెట్లు అడ్డముగ నుండి మీటుమోతల, గంటానినాదములకలె, ప్రత్యేకముగ నేర్ప రచుచు సామాన్యసాధకుల చేతులలో స్వరగ్రామసాంకర్యము నకున, తానాది గానభాణతులకును యలవిగావడుచును. మరియు వీరెనైవాయించు చేతు లతి లాభమున, క్రిందిమీదుల కెగయ వలయుటచే, స్వరప్రసారమున దీర్ఘకాళము లేర్పజుచు నదిత్తు వానా సాంకర్య మొప్పుకుండును. ఇందుచేతనో ఎందుచేతనో విణవాడుక తగ్గి ఫీడెలు సామాన్య జ్యోతిష్ కరణమైనది. దీనిలో వీరెనుగల వై జెప్పిన బాధకము లేర్పడక స్వరసారభావ కాళము లాప్పుచున్నది.

ప్రపంచములోని సకల దేశము లందును, మానవజాతిమే మాధురీ కలిగితివోందిన ట్లంగీరితురు. గానము, శారీరకమై యుగళా భేదముల నందు చుండుకతన, గాత్రోపముల సర్దుట కై జ్యోతిసాహాయ్య మేర్పడింది. తొల్లి గాత్రగాయకులే జ్యో త్తమును కూడ వాయించుచుండిరి. అనల జ్యోతిష్ కరణములందు ప్రత్యేక ప్రయోగ వైద్యమొందిన వారు గాత్రగాయకుల నను కరించుచుండిరి. గాత్రగాయకుడు జ్యోతిప్రయోగశక్తి నొందకుం డెను. జ్యోతిగాడు గాత్రసాధన మొనర్చుకుండెను. మానవజా త్రానుకరించుచు, జ్యోతి ముపకరించు నైపుణ్య మెల్ల చేరిగి జ్యోతిగానమునకు గాత్రముతో నరియైన జరియద వాసంగసా ధి. మానవ గాత్రమొప్పు, స్వరస్థూర్తి, ననుకరింప గలుగుటయే జ్యోతిముల పరమాంధి: నెంచబడు చుండెను. మన రాజధానిలో జ్యోతి గాయకులని పేరొందియున్న తిరుక్కోడికావత్ కృష్ణయ్య రు, వారా యణస్వామి పిళ్ల, సంకమేశ్వర శాస్త్రి, వెంకటరమ ణదాసు మున్నగువారు స్వరప్రపంచమున, "స్వభావశ్రుతి"ని జెప్పదగును. అనగా మానవగాత్ర భేదతుల నాదర్శముగ నెంచి యు, ప్రకృతిలోని నుస్వరముల నాలకించియు వాని నతి నిపుణత ననుకరించుచుండిరి. దాక్షిణాత్యుల గానసభలలోను నాటకముల లోను, పిన్నాట ప్రధానాంగముగ నుండును. పిన్నాట భాగన తామ వైజయగ ప్రధాన గాయకుని దిగువ వాద్యకతన, గాన విన్యాసము సామాన్య లక్షణ మతిక్రమింపజేయుచున్నది ఒక నాడు వైద్యనాథయ్యరు గాత్రము కృష్ణయ్యరు ఫీడెలు దక్షిణా మూర్తి మృదంగము సంఘటించి యనోన్యస్య సహాయసంపత్తిచే జయశాంతిచే గాన విశ్వస్వరూపదర్శనము గలిగించుచుండెను. స్వభావానుకరిణమే యాద్యముగ నెంచిన, జ్యోతిసాధకుల మహిమ సాధన సౌకర్యముందును, నాద్రాణున మందును, గోచరించు చుండెను. నేను చూచిన వారిలో కామరాజు వీరె మీదను, పార్థసారథి హర్మనీమీదను నునాయాసముగ గాయక రూప విశారము నొందకుండ వ్రాయుంపగలిగిరి. త్యాగరా జెట్లుపా డెనో మనమెఱంగము. త్యాగరాజు శిష్యుగణము నేటివరకు స్వర మునే ప్రధానముగ నెంచి, ప్రస్తార సౌకర్య మలవరచుకొనుచుం డిరి. పదకోశముల నామూల్యము సంగ్రహించి, వ్యాకరణ విధిని ప్రయోగదత్తులై, నుభాషిక నిర్మాణ నిర్మలైన,

కావ్య కర్త, లెట్టి పాటకు మొప్పుచుండునో, వేదాంత యోగ నూరిముల ననుకరింపు శిల్పకుం డెట్టి పరిణతి నొందునో, నల్లవిత్తే పణ దక్షుడగు చిత్రకారున కెంతటి చిత్రరచనాసామర్థ్య మల వ దునో, స్వరప్రస్తార ప్రయోగ దత్తులైన పూర్వగాయకులు గాన పపంచమున నెట్టినిధి నే పొంది యుండిరి. త్యాగరాజు, భక్తిర సావేశమున నల్లినగీతముల, వారి యనుచరులు పొండితీప్రకటన లీలులై, స్వరపుష్పిచే, భంగపరచుచుండిరి. త్యాగరాజు పలు కుల, అర్థగాంభీర్య మెఱుంగక, భావప్రదిప: మందుకొనక రసావే శమును జెందక వారి శిష్యుగణము, స్వరప్రబంధముల నల్లచు, చిత్రకవలకలై, పొండితీ గరిచుచే, సాధన సౌకర్యముచే మెప్పు వడయుచుండిరి. దాక్షిణాత్యులు కొంత స్వరకంఠమాని, నూతన గ్రామ్యభాణతుల నాశ్రయించుచు, వీనుల నొకవిధముగ అవి తర్కితాదృశ్య కల్పనలచే నానంద పరచుచుండిరి. వీరిలోమిక్కిలి రచన కెక్కినవారు మానవ గాత్రసౌకర్యము ననుకరింపగలిగిరి. కృష్ణయ్యరు ఫీడెలు వాయద్యములో బొందిన నిధి కామరాజు వీరెనో నేర్చిన య డే సౌకర్యము లాత్రిత్యము. స్వరప్రపంచ మున వీరలు వెద్దినార్యుని కావ్యగీతుల స్మరియింప జేయుచుం డును. వారాయణస్వామిపిళ్ల వెంకటరమణదాసు ముక్కు తిమ్మ వార్య ముద్దులల్లుల జ్యోతి సాధనముల న్నుకింపజేయుచుండిరి. అనంతరామ భాగవతు మూడుగంట లాః పేరితి "రామ నీ సమాన మెవ్వరూ" అను వాక్యమును ఆలాపించినను, రామనాథ శ్రీనివాసయ్యంగారు గాత్రమహిమోన్నతితో బర్కుపన్యాస వైఖరుల జేలుచున్నను, స్వర ప్రవాహ తరంగముతోగాని తాళ విభేదారమ్రములేగాని చప్పుడే గాని రసోపన్యాస మెందునను గాన రావుండెను.

త్యాగరాజెట్లుపాడెనో మనకు తెలియదు. భాగరాగ తాళ సాహాయ్యమున రసోత్పత్తి గలుగింప నేర్పడినయాలనికీర్త నలు స్వరపొండితీ ప్రకటనమున మనయొగింపబడి రాగతాళ విన్యాస పటిష్ఠములై భావరహితముగ రగశూన్యముగ, గాన ప్రబంధములైనవి. త్యాగరాజు భక్తుడు. ఈశ్వర సాక్షాత్కారమున, రసావేశకరణకుడై, మూర్ఖాభిమానించు జల్పించిన తెలుగు వాక్యములలేదు, పద గ్రామములు గీతాంతరాలతారక లై శోభిల్లుచున్నవి. త్యాగరాజు స్వరసాధననైకానిక వాల్మీకి, భక్తుడు, శిలవంతుడు, విశయపథానుడు. వారి యనుచరులు స్వరప్రధానలు. పండితులు తాంబూంధ విస్తారము. సంగీతము ణపరిజ్ఞాతలు. చిత్రస్వరాలాపనా కుశలుకు. త్యాగరాజకృతుల భావసౌష్ఠవ మెఱుంగనివారు. రసానుభవ మొందనివాడు.

హరినాగభూషణంగారు సదాచార సంపన్నుడు. దయాసత్వశోభితుడు. సంస్కృతాంధ్రాంగ్లేయ సాహితీ విరాజి తుడు. గాయకావ్యయ సంజనిత సమాజ పొండితీ ఘరిణుడు. మహా శోభకుడు. స్వరసాధకుడు. రామస్మీర్తి నుడువు గాయకు డేగాక, రామభక్తుడు. భావప్రచారమెరిగిన కావ్యపారియో గాక, భాగవతవాచాము నవలీల నీడు తిమింగిలము. రసోదయ మేర్పరచు స్వరప్రస్తారమెరిగిన రసికుడే గాక, రసావేశ సమ్మా హుంచెడి పరతత్త్వని జ్ఞాని. వివేకితమానిసి. సొంత పోకడల ప్రాడ. జీవనార్థము గాక, సభాగౌరవాపేక్షచే గాక, అని వాక్య సుకక్షు చోడితుడై గానాభ్యాస మొనర్చు శోభిల్లుచియే ప్పిడచిరిగి త్ లభిముఖ యైయుండ వాద్యసాధన విడువకుండిన గానాభిరుతుడు.

సరుకుడైన విమర్శకుడు, సార్థకుడైన వ్యాఖ్యాత, వీరిరు వురు కనవూదకు మెట్టిగి కవికల్పనల జీవితము ననుభవించు రసికులని వెద్దజు జెప్పుచున్నాడు. త్యాగరాజవ్యాపరయమెరిగి, యందలి రసావేశమునుభవించి, స్వరవ్యాఖ్యాన మొనర్చినవా రిలో ముఖ్యులు గాత్రమున వైద్యనాథయ్యరు, జంత్రి మున నాగభూషణ మనియు, నిష్ఠాయముగ జెప్పదగును. కరభ శాస్త్రి, యొక నాటి యు ర య కా ల ము . జ గ నో హ న ము గ, కే ణు బూ రి య చు చు విను వ రి మోములదిలకించి బాలుడై తలయూపుచుండిన వైద్య వాధు నాశ్రోతమందలిలోని మహారసికునిగ బేర్కొనినట్టికగా భకలుడు. వైద్యనాథయ్యరు గాత్రప్రభావమునకును భావప్రపం చమునకును, ఉపమేయములు కావ్యప్రపంచమున గానరాకున్న వి. పోత నొకవేళ సమీపించు నేమా! జంఘాలశాస్త్రి కొన్ని పట్టుల నుద్దీపింపవచ్చును, కాని వైద్యనాథునిగానభాణతుల మాహా త్య్యమెఱుంగటకు టర్నరు చిత్రించిన జగద్వాన్యభ్యాసములు నిశ్చయముగ నునయొగించుచున్న వి. బందరులో వీదిన యుప్పైన గాలి "ప్రభంజనా" విర్భావమహోత్సాహము వైద్యనాథగాన స్వ రూపమును డెలుపగలదు. చెన్నపురి కడలికట్టల వెన్నెలరేయి నల్లన బారు విసీల నిర్మల తరంగపరంపరోపమేయములై మృదు గంభీర రవంబులతో భావభావమునెరించుచు పీచిభంగముల బోలు నసాధారణ తాళ విన్యాస సౌందర్యముతో జెన్నెందు

ను జెలరేగి ప్రభువాతోద్ధాత మేధురాజుల భూమ్యకాశములవిస్తరించి స్వగృహవిశ్వప్రదర్శన మొనరించు వైద్యనాథగీతికామహీను నె యం గని వారు కానరాదు. వైద్యనాథయ్యరుగాత్రవైఖరి, మించిన వారు కానరాదు. రాగాలాపనమందు, ఆరాగములో నుపసద్ధముగ బాడబడు కీర్తనల భావమనుకరించుచు కీర్తనయందలి ప్రాణపట్టులనుపయోగించెడి స్వగంంగతితో రాగమారంభించి దానినందఱును వ్యాఖ్యాన మేర్పరచును. వైద్యనాథయ్యరు స్వరగ్రామముల సౌందర్య మెరిగిన వాడు. తాళప్రపంచనిరాహుట సంచారిలయబ్రహ్మ త్యాగగాజు కీర్తనల భావవ్యాఖ్యాత. స్వరాశ్రయమున నసమానతాళపరిచానముతో మహాస్వరంతుడై యిం పెరుగని గల్లె గాత్రమున పోహయిలి తాంబూలకబళిగోపనార్థము మూర్తివిగించి స్వరభవాకా వీచికల నల్లనద్రోయుచు "మాచుధురమీనాక్షి" "ఆగింపవేపాలారగింపమే మున్నగు పల్లవులను బై రచి కంకరాభాణాది రాములను, నిరుపమాన భావగాంభీర్యముతో నాలాపించు తెరంగు నీ మానవభాటిమరల విననోచినదోలేనో? వైద్యనాథుడు పాపనకుడు కాదు; భక్తుడు కాదు. స్వరసౌందర్యమెరిగిన భావవ్యాఖ్యాత. త్యాగరాజగీతార్థముల జాతినః మగ్నః శోవణి.

నాగభూషణము త్యాగరాజు కీర్తనల రసోపన్యాసముడు. తక్కువగాయకులు స్వరప్రబంధముల నల్లుచుండిరియు వీధిప్రయాగదత్తతే ప్రజలు గానపరిణామభ్రాంతిలో గారవించిరియు. వీరేవానియపు దుస్తరమై ఫిడేలు సామాన్య కర్ణాటక జుత్రసాధన మైన యీ దినములలో మానవగాత్ర సౌఖ్యకరణమే జ్యోతివాద్యవర్ణనామగ భావించబడి నదియు జెప్పియుంటిని. త్యాగరాజు ననుకరించెడి ఈవాటి గాయకు లందిరు ప్యురప్రపంచమున చిత్రస్వభావ ప్రబంధముల నల్లు జీవిగిల్చుట లని చెప్పవచ్చును. వైద్యనాథుడు భావవిమర్శన మొనరించి గానప్రహృయమును దీర్చి మిన్నాడు. నాగభూషణంగారి సహజపటభేద నిరంతర సాధనచే వివరిత మనోవ్యాపార పరిధి క న ము చేసే డేలు మానవ గాత్ర మనుకరించుచు గాక గాత్ర దుర్లభమగు స్వరసూద్రమును వెల్లడించుచున్నది. నే నీటిరల వినిన ఫిడేలు సాధకులలో పారేపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు గాత్రవైఖరుల జక్కగా నొప్పించుచున్నారు. నాగభూషణముగారు గాత్రదుర్లభమగు గాంధర్వరకారము ఉద్యోగించుచు రసావేశపీడితుడై, రసనూర్తి నుద్దేశింపక నందమోపట్టుల వేదకి వివరక రసప్రవాహ నిగాఘాట ధాటి ప్రచలితాంతరంగుడై యనిర్వాచ్యలాలిక్య మాధురియు, మున్నుత్త తన్మయాత్మ్యమును (బ్రహ్మిపు) దీర్ఘమై పిడేలునకే నాటిరి కేన్నదని గౌరవ మాపాదించియున్నారు. వీరిపాటలో నాకుతోచిన ప్రధమ విషయమిది. ఫిడేలునకు గాత్రాంతర గానసౌభ్య మొనరినది నాగభూషణము.

స్వరప్రసారైరవ్యమితరగాయకుల పరమావధి. తాళము రాగము తప్పకుండ అంచెలు పేర్చినట్లు ఎటులనో కొంచెము భాగప్రకటనము గావించుచు స్వరసందర్భ సౌందర్యమునే రసముగ నెందిరుచు కామరాజు వీరే మోతలందును సారాయణ స్వామివీళ్లకమాను సాములలోను స్వరభారతి "వశ్యేనానవర్తతే" నాగభూషణమననమున స్వరము జీర్ణించి మనోయముమై యావృత్యమగుచున్నది. వీనిజంర నాద్య్రకణమున నాకుల్లిం రెండవ యుద్ధిపన మెదిలిన నీ నాద్యము స్వరప్రస్తావనమున సంబంధించినది కాదు. స్వరాలంకారపోషితము కాదు. ఆహవాణానగోళాణక్రమముల భావస్వత్వముల నడిపించు మాస్రివిధ గాం పద్ధతి కాదు. తాళనియముల నప్పేడింపుచు రాగతాళ సాంకర్యభంగముల రంజింప యత్నించును. నాగభూషణ ఫిడేలు నివాద ప్రవృత్తులు సామాన సంకీర్ణతలములగు స్వరతాళ ప్రస్తర వైఖరుల నాశ్రయించినవికాదు. ఇందున నేన్ను కలవరము స్వరసాహిత్యపరిజ్ఞానమున ననించలేను.

నన్నులుమానీ కొంతరిత మానవ మర్పించి వినుచుంటిని. నాగభూషణము మార్పుని ఫిడేలు తీగెల సాగదీయు ప్రకృతి మరచితిని. జంరగాత్రములకలవిగాని ముస్సర మొకటి, నటరాజువలె చిందులు వైచుచు స్వరంత్ర తాళనియముతో ఆర్థానుభవ్యముగ యతి చేర్పరచు కవినవకల వలె చురుకుచు నె తుచు పరుగెత్తుచు నడచుచు సర్వాంగభంగ వివాదసోభితమైన మూర్తివలె దోచుచుండెను. ఎదావెదావిసరు తుపానుగాలి శ్రోతులవలె ప్రభువారిధి వీచి కానంపుటకు నంతోభమువలె, తరంగభంగ విస్ఫురణేన మాక్షికరాజవలె, దూరధుర్వరగాంభీర్యకమతో భువనాంతరగాన గాంధర్వమాధుర్యముతో హిమవన్మగ నాహినిసంచార రామణీయక మొప్పారచు రసోన్నతవివరితసంభావనాశ్రకారముల గ్రీడించుచు వర్ణనాతీతమై రసముల పుట్టయై భావముల గుడురైరజను పువ్వొత్తికలె చిచ్చుబుడ్డివలె శేష

తోటవలె కల సంగ్రామ భీకర శక్తిమి విసృంభన మహాత్మహీనమున జెలరేగుచు ప్రభువాత ప్రతాపం సంఘటన భీభత్సయును కరించుచు, గులాబికోమలమై కళికరణ సంచలనోద్ధిప్తసరితరంగములపగిది యాడుచు ప్రాకుచు వింతరంగులవీను సంధ్యా రాగ మాక్షిక పెరిభాంకృతమై రసోద్ధిక్తమై భావపూరితమై విమర్శనాతీతమై శ్రోతలగులచు "తినజాలను తియ్యనిపాటభూషణా" అనునట్లు గందరగోళముగ నుండెను.

నాగభూషణము జంరవాద్యములో రసోపన్యాసముడు. రామభక్తుడు. త్యాగరాజతపస్వి రసోపన్యాసముడే కాదు. రసోన్మత్తుడు నవసంబుల నాట్యమాడుచు జంరభక్తివాచకంబుల ప్రకటింపగల సమబుద్ధి రామనీ సమానమెవ్వరూ అనునాశ్రయము నొక నాదొక గంటసేపు వాయించుచుండ రామానుజార్థమంతయు, సిగ్గురుగిల్లము ముఖవైఖరులలో విశ్వరూపాంగోరచించిన పుట్టెలోని తుపాను నందలి ప్రతివాక్యము వ్యాఖ్యానియ్యవై దోచినట్లు గోచరించుచుండెను. స్వరసంబంధమెల్ల తుచ్చముగ భావించి యలంకార సంధానముల విసర్జించి గాయకలోకాంగీకృత నూతనకరుల సత్కీర్తించి భావాధోమను విడచి నవత్వమేకమై శుద్ధ్యుగాపుప్రపాల్యుడన స్వభక్త్యమును జూపించు రసప్రచారమున నాగభూషణ గారి జంర ప్రాతలలో జూడగలము.

నాగభూషణం ఫిడేలున కలాపిక గానసౌకర్య మేర్పరచెను. రసోపన్యాసవైఖరుల నలవరచెను. రసముల శుద్ధస్వరూప సామర్థ్యమొనరించి మానసాస్త్రవిశగృహలోకమాతన సాధన మేర్పరచెను. గానమున భక్త్యు జీవనాద్యముల నెలకొల్పెను. ఇదియేగాక స్వరసాధనమున నీతిడు ఆధునికభావపుల బోలియుండును. తేనెలోతాను ప్రక్షింభకొనునట్లు సంబోధించునట్లు వివర్ణించునట్లు త పోగరి మ చే నెట్టింగట్లు నిష్కర్ష సంస్కరణ నుండి యానంకించునట్లు పలుకన్పెల్ల లాకికా లాకిక మానవ వ్యాపార సంచలనమ చుచు భక్తుని యాజేదనలారాస్త్రజ్ఞానియవన్యాస నిశ్చయతలో చాలిచాలాప లాలిత్య మాధుర్యముగా విషయలోబని బాహ్యములలోమునుచుండెచు భావవిజయ నొప్పించుచున్నాడు.

నాగభూషణముగారి జంరవాద్యప్రభావ మలాపికమనుటకు సందేహములేదు. కృష్ణశుభ్రుగారి మరయెవరుగారి వీరి కీ సంక్షిప్తమున సరిరారు. గాత్రమున మాత్రము భావవ్యాఖ్యాన వైఖరిలందు మాత్రము వైద్యనాథుడే విన్న.

ముఖ్య గమనింపు

త్యాగరాజవ్రతములు

(8) బెనారస్ నిటీనందుడు దుర్గా మెడికల్ హాసునారి టూనిక్ గుళికలనుసేవించుటవలన రాజేదోరు అను నాపేర్ని పొతుడు నపునంత్యము లేక సుఖముగా నున్నాడు. అతడు 6 సం॥లనుండి బాధపడుచుండెను. ఇప్పుడు అతడు చాలాసుఖముగా నున్నాడని చెప్పటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాడు.
 డేరాధూన్ }
 28-8-19 } బ్రిట్ కిమోర్

దంత చూర్ణము

వెల డబ్బీ 1-కి 0-2-0

ఈ ధంతచూర్ణముతో పండ్లుతోముటవలన చిచ్చునుండి రక్తము విసరింతుండును. పోట దుర్బంధములేక యుండును
 అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి లేక, మదరాసు.

చేకాభ్యుదయమే! స్వదేశీయము!!
 ఆంధ్రదేశమునందు ఆంధ్రులచే ఆధిక పోషితమైన దేశీయ మగ్గులవలె బరంధిమునందు మాచేయియో కాబడుచున్న పలుకథములైన పట్టువస్త్రములు, పట్టు ధోవతులు, మేలైన పట్టుచీరలు, ఆందమైన పట్టు కమాన్సు, కన్నలకు మిరుమిట్లుగొలుపు ఎరుపు, గులాబి, పూవా, నంపండు, చూప్పూవా, నెనెలకొరములందు లలో విమూల్యమునకు దగిన అందమైన వస్త్రములు గలవు. వే రెన్నికగాంచిన, పురాతన పట్టు పారిశ్రామిక కట్టణంబుల బరంపురం పట్టువస్త్రములనుకూర్చి దెలుప నేలకీ రంగులకును, నాణ్యములకును పూచీ. ఇవిగాక మాగ్గెర, బరంపురం, నిష్టుపురం, సంబలపురం పొత్తి వస్త్రములను, నన్నని పట్టుమొలత్రాడులును చక్కని కర్పూరనగరమును నలసినన్ని రకములలో గలవు. ఒకసారి ఆర్డరునిచ్చిన మామగ్గుకమైన వ్యాపారమును దెలుసుకొనగలరు.

దుమ్ము విఘ్నేశం అందు సక

పట్టువస్త్రములవ్యాపారులు బరంపురం

గంటాంబలా

మద్రాసు అండు సదరన్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

బ్రాడ్ గేజు లైనుమీదగా పోవుచున్న బండ్ల రాకపోకలందు ఈ దిగువ జెబుపబడిన మార్పులు 1923 సం॥ం మార్చి నెల 1 వ తేదినుండి చేయబడును. వాటిని ముఖ్యముగా గత నింద కోరెదము.

నెం 1 రు కలకత్తా మెయిలుబండి మద్రాసు నుండి రాత్రి 8 గంటలకు బయలుదేరి వాల్తేరు మరునాడు మధ్యాహ్నము 2 గం 35 నిమిషములకు చేరును.

నెం 2 రు కలకత్తా మెయిలుబండి మద్రాసు ఉదయము 8 గంటలకు చేరును.

నెం 6 రు బొంబాయి మద్రాసు మెయిలుబండి రాయచూరుండి సాయంత్రము 5 గంటలకు బయలుదేరి మద్రాసు మరునాడు ఉదయము 7-30 నిమిషములకు చేరును.

నెం 9 రు వాల్తేరు పొట్టు ప్యాసంజరుబండి మద్రాసు నుండి రాత్రి 9-45 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 11 రు వాల్తేరు ప్యాసంజరు బండి మద్రాసునుండి ఉదయము 8 గం 10 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 12 రు వాల్తేరు ప్యాసంజరు బండి మద్రాసు పగలు 10 గం 25 నిమిషములకు చేరును.

నెం 15 రు బెంగళూరు ప్యాసంజరు బండి మద్రాసు నుండి ఉదయము 6 గం 45 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 16 రు బెంగళూరు ప్యాసంజరుబండి ఆర్కోణము నుండి సాయంత్రము 5 గం 5 నిమిషములకు బయలుదేరి మద్రాసు రాత్రి 7 గం 30 నిమిషములకు చేరును.

నెం 11 రు బోలార్ పేట ప్యాసంజరు బండి ఆర్కోణమునుండి పగలు 11 గం 55 నిమిషములకు బయలుదేరి మదరాసు మధ్యాహ్నము 2 గం 15 నిమిషములకు చేరును.

నెం 18 రు రేణిగుంట ప్యాసంజరు బండి రేణిగుంట నుండి ఉదయము 7 గంటలకు బయలుదేరి మద్రాసు 12 గంటలకు చేరును.

నెం 26 రు కడప ప్యాసంజరు బండి ఆర్కోణమునుండి మధ్యాహ్నము 1 గం 35 నిమిషములకు బయలుదేరి మదరాసు సాయంత్రము 4 గం 20 నిమిషములకు చేరును.

నెం 14 రు పార్వల్ ఎక్స్ ప్రెస్సుబండి రాయచూరునుండి మధ్యాహ్నము 1 గం 25 నిమిషములకు బయలుదేరి ఆర్కోణము మరునాడు పగలు 11 గం 40 నిమిషములకు చేరును.

నెం 69 రు బండి రాయపురమునుండి 6 గంటలకు బయలుదేరును.

నెం 29 రు బండి మద్రాసునుండి మధ్యాహ్నము 2 గం 40 నిమిషములకు బయలుదేరి పొన్నేరి 3 గం-52 నిమిషములకు చేరును.

నెం 65 రు బండి రాయపురమునుండి సాయంత్రము 5 గం-20 నిమిషములకు బయలుదేరి గుమ్మడిపూండి 6 గం-55 నిమిషములకు చేరును.

నెం 151 రు బండి మద్రాసునుండి సాయంత్రము 6 గం 5 నిమిషములకు బయలుదేరి పొన్నేరి రాత్రి 7 గం-15 నిమిషములకు చేరును.

నెం 30 రు బండి పొన్నేరినుండి సాయంత్రము 4 గం-55 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయపురము 6 గం-20 నిమిషములకు చేరును.

నెం 66 రు బండి గుమ్మడిపూండినుండి రాత్రి 7 గంట 10 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయపురము రాత్రి 9 గం-5 నిమిషములకు చేరును.

మద్రాసు నెంబ్రలుప్లేషనునుండి సాయంత్రము 5 గం-38 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయపురమునకు పోవుచుండిన బండి రద్దుచేయబడినది.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జికీ మంచిది డబ్బీ 1-కి 0-6-0 మాత్రము. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు, బొంబాయి.

ఈ ఆసమానమైన ఆహారము మీకు ఆవశ్యమగుగా కావలెను.

బియ్యపు ఆహారమును తేటి ముఖ్యముగా కావలసిన ఆహార పదార్థములు కలిపి టేటునందులను బియ్యపు ఆహారము చాలవలసిది, విశ్వముమైనది. అటులే విడుదల దానినే వాడుటలన ఆసంతృప్తి ఆహారమును మన్నించి. ఈ విధముగా త్రయ్యి, రుచియైనట్టి, ముఖ్యముగా జీర్ణమునకు వచ్చుచున్నది, ఆహారమును వాడుటచే తృప్తియైన ఆహారమును మన్నించి. మితును, మితువులకును ముఖ్యముగా కావలసిన ఆహార పదార్థములు అందులోయొన్నవి.

ఒక క్యూకర్ టేటు ద్వారా ఆహారములను వాడవచ్చును అది అంత సులభముగా కావలెను.

MULLER & PHIPPS (India), Ltd.
Wholesale Agents

Quaker Oats

Madras,
Bombay,
Karachi,
Rangoon,
Calcutta

పోన్న గంటి వీరాస్వామిగారి కరపత్రములు

పోలీసు లాటంకపరుచుట

కాకినాడలో నెలకొన్న భాగమును జగన్మోహన్ పోన్నగంటిగారి వీరాస్వామిగారు నివసించుచున్నార. ఇతను ద్రాప్తుమెతుగా నుండగా నిబ్బందికి లెగింపు సంగత్యమున దొరకమునా రికని నాయుడ్యోమునుండి తొలగించిరి.

స్వరాజ్యస్థాపనము

ఈ పేరితో నికడోరపత్రములను తెలుగున ప్రకటింపెను. ఇది కౌంసు సభ్యుడుగాడు. చిత్రలేఖములు చేర్చునపాధ్యాయుడు. చిత్రకారుడు. ఈ కరపత్రములు కాకినాడలో ధర్మసాధన ముద్రణాలయమున ముద్రింపబడెను. పోలీసులు విచారించి తెలిసికొనిరి గాని కరపత్రములపై ముద్రణాలయము చేరు ముద్రింపబడలేదు. కరపత్రములపై జనవరి 15 వ తేదీయందు పి. వీరాస్వామి అను సంతకమును పోన్నగంటిగారి వీధి జగన్మోహన్ అనియు ముద్రింపబడెను.

16 వ తేదీనకు తెనెడ్ల నొకడు కరపత్రములను పంచి పెట్టుచుండగా పోలీసువా రతని పట్టుకొని సంగతుల నడిగి తెలిసికొనిరి. అవాదు సభ్యులము 12 గంటలకు పోలీసు సర్కిలు యిసన్నెక్కరను సబుయిసన్నెక్కరను తొందరు కనిపేజులును వీరాస్వామిగారింటికి వెల్లి యీ కరపత్రములను ప్రకటించి నది మారేనా అని అతని నడిగిరి. అది దిద్దుడు తన తాత గారింట నున్నాడు. అయింటిని పోలీసులు తనిఖీ చేసెదమనిరి. తనకు అచ్చు ఖర్చుల నిచ్చినచో ఆ కరపత్రము ప్రతుల నన్నిటిని ఇచ్చి వేసెద నని పోన్నగారు తెలుపగా పోలీసువా రండుల కంగీ కరించి అతనికి రు 5-6-0 లు యిచ్చి పూలుస్కేపు వైబాలో 195 కరపత్రములను తీసికొనిపోయిరి.

కరపత్రములోని వివరములు

“కరపత్రము వివరములకు నరుకులు పంపగూడదు. వివరములకుండు సదుత్తరము తెప్పించగూడదు. అట్లు చేసినచో కరపత్రము ప్రభుత్వమువారు హెచ్చుగా పన్ను వేసెదరు; కాక కరపత్రము వివరమునకే గ్రామములలోను పట్టణములలోను బాధ్యులగు ధర్మసాధన వికలయించుచుండవలెను. అట్లు చేసినచో వాత ఆవాదపు కన్న నియంత్రకర లేకుండ పోవును.

పీడలు ప్రభుత్వస్వాధీనములకు వెళ్లగూడదు. పంచాయితీ స్వాధీనముల నేర్పరది స్వాధీనముగా తీర్చు చేయించుండవలెను.

పౌరులు మ్యునిసిపల్ వారికి దీపములపన్నును యింటిపన్నును చెల్లించగూడదు. ఎవరియిండ్లముందు వారే డిడ్డుకొనుచు వారే తమవీధిగుమ్మములలో తీపములును వెలిగింపుకొనవలెను. అట్లుచేయలేనివారెవరైన నున్నచో వారు మాత్రమే మ్యునిసిపల్ వారికి పన్ను చెల్లించవలెను.

పౌరులు కల్లుసారా మున్నగు నిమాలను త్రాగగూడదు చేపలు మాంసము మున్నగు వానిని అమ్మగూడదు. కా యగులను మాత్రమే అమ్మవలెను. అట్లుచేసినచో వారు పన్ను చెల్లించవలెను. చుట్టలు సిగరెట్లు బీడిలు గంజాయి నల్లమందు మున్నగువానిని గూడ పౌరులు ముట్టగూడదు.

ప్రజలందరు నిట్లు పవిత్రముగా నడుచుకొనుచున్నచో పాపములలో నున్న దేశభక్తుల నందరిని వెంటనే నడవలి చేయవలెను. దేశమునకు శాంతియును భద్రమును కలుగును.” అని దానియందు వ్రాయబడెను. పిమ్మట పోలీసులు ధర్మసాధన ముద్రణాలయమున కేగి అచట మాటలను నైపురణము నుడ తీసికొనిపోయిరి. (స్వరాజ్య)

ఇండియన్ డెంటు వత్రిక డైరెక్టరుల సంఘము

ఈసంఘము నెత్తివేయుట

అలహాబాదులో శివనాథుని జర్నల్స్ లిమిటెడు” అను పేరుతో నేర్పడిన సంఘము డైరెక్టరులు సమావేశమై దాని నెత్తివేయుటకు తీర్మానించి అట్. ఎన్. బానూగారిని లిక్విడేటరుగా నియమించిరి.

బర్మాబాతీయ వాదులు - పెగులో సమావేశము

బర్మాబాతీయ వాదులలో కాననధర్మలకు వెళ్లవలెను వారు 29-వ తేదీన పెగులో సమావేశ మయ్యెదరు. ఇనుప దారులు ప్రభుత్వము వారికిలనే నడవలడవలెను. ఇనుపదారుల సంఘమున కేరియంబుల నిర్ణయగూడ నుండవలెను. ప్రభుత్వోద్యోగులు లంచములు తీర్చుకొనకుండ కట్టు నిట్లు ములు తయారె నను తీర్మానములతో సహాపాపం ను ను.

నోరే శరీరమునకు ద్వారము

నోటినుండును, కంఠమునందును లెక్కలేని చిన్నపురుగులు తిరుగుచుండును.

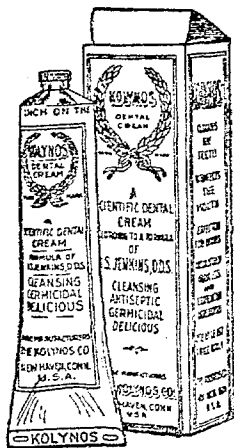
నోటిగుండా శరీరములోనికి ప్రవేశించుటకు యత్నించును.

మొదట వ్యాధిని కలుగజేసి, తరువాత నాశనము చేయును.

ప్రతిసారి భోజనము చేసినపిమ్మట మీ దంతములను కొలిసిను టూత్ పేస్టుతో శుభ్రము చేసుకొనుడు; అది దంతములకు తెలుపుగానుండుట, దంతములు క్రుళ్లిపోవకుండుటకై అప్పటికప్పుడే చాచిని తీసి వేయుట మాత్రమే గాక, మీ నోరు ను శుభ్ర పరచును. చిన్నపురుగులను చంపును. వ్యాధి మీకు రానియక ఆటంకపరచును.

నేడే కొలిసిను గొట్టము నొకటిని కొనుడు.

అందరియొద్దను విక్రయమునకు దొరకును.

KOLYNOS

డెన్టల్ క్రిమ్.

ఒక క్రొత్త ఉద్దేశ్యము. శ్రేష్ఠమైన ఉద్దేశ్యమైన కొలిసినుకు మంచి ప్యాకింగు ఉండుట ఆవశ్యము. కనుకనే ఒక మూత గొట్టమునకు కట్టియుండునట్లు కనిపెట్టితిమి.

మూత ఉడిపోదు. అది గొట్టమునకు కట్టబడియున్నది శ్రమ యుండదు. క్రిము చాలకాలమునకు బాగుగానే యుండును.

The Kolynos Company New Haven, Conn, U.S.A.
Representatives for India:

MULLER & PHIPPS (India), Limited.

Madras Bombay Calcutta Karachi Rangoon

తామర తైలము - తామర, తిట్ల, గజికి మంచిది

రాజాకాణి గుర్తుల తామరతైలము పూతిసాశకములగు చాల మందిమందులతో తయారు చేయబడి ప్రాశస్త్యముగాంచితి. దత్తి 1-10-6-0. అచ్యుతాంజనము దివో, మదరాసు.

గు వ్యవధినిచ్చెదరట. వీరితీర్మానములు పార్లమెంటు
 ఫలయొద్దకు బోయి ఫలితము తెలియనప్పటికి కనీస
 మొక సంవత్సరమునను వట్టును. ఈసంవత్సరము
 లోపల ఏమి శాసనసభలలో నేమి జేతురో తెలియ
 దు. ప్రాయశః మామూలుసభ్యులవలె ప్రవర్తించె
 దరేమో. సహకారముతో నారంభమయ్యెడి కార్యక్రమమునందు, నిరాకరణ మొనెవర కుండునో
 యూహించవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు ఏరికోర్కెల
 ను నిరాకరించుచో, శాసనసభలలో నపుడు నిరోధ
 ము నవలంబించెదరట. దీని నవలంబింపక పూర్వము,
 వోటరుల యష్టమేదియో కనుగొందురట. తీర్మాన
 ములలో కాంగ్రెసు ప్రమాణమునకు చోటు గను
 పింపదు. స్పెషల్ కాంగ్రెసునుగూర్చిన ముచ్చట
 గనుపింపదు. ఇట్టికార్యక్రమము నవలంబించుట
 యనిన, నిరాకరణమును విస్మరించుటయే యగును.
 శాసనసభాప్రవేశము, నిరాకరణ ధర్మమునకు
 ప్రతికూలము గావుననే, తా నంగీకరింపకుంటేనని,
 శ్రీమతి సరోజినీదేవి ట్రిబ్యూనుపత్రికా ప్రతినిధికి
 దెలిపెను. డాక్టరు కిచ్చూగారు కారాగృహమునుండి
 పంపిన సందేశములో శాసనసభలలో బ్రవేశింప
 వలదని వేడియుండిరి. వంగదేశ ప్రముఖులగు
 జితేంద్రలాల్ బెనర్జీగారు, నిర్బంధమున నుండి
 సందేశమంపుటలో, శాసనసభా ప్రవేశము నిరర్థక
 మనియు, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును భగ్నపరుప
 వలదనియు దేశీయులను వేడుకొనిరి.
 ఇట్టిస్థితిలో కాంగ్రెసును గార
 మించి, నిరాకరణ ధర్మమును భంగపరుపని రాజీకి
 నూతనపక్షమువారు రంగీకరించుట ఫలప్రదము.
 నూతనపక్షములో కొందరు రాజీని భంగపరుచు
 టకు, అజదుగారి సూచనలకు వెనుకకు బోవ
 యత్నించుచున్నట్లు తెలియచున్నది. అస్సామీ
 పెను ప్రెసు లెంతీవార్త ప్రకారము, నాయకులు
 రాజీకనుకూలముగ నున్నను, వీరిలో నొకశాఖవారు
 ప్రతికూలముగ నున్నట్లు తెలియచున్నది. రాజీ ప్ర
 యత్నములు తుద కెటుల పరిణమించినో త్వరిత
 తెలియగలదు. ఉభయపక్షములకును అనుకూల
 సమాధానము గలిగి, కాంగ్రెసుపట్ల ఉభయమును
 తమ గాఢభక్తిని వెల్లడి జేసెదరు గాక యని కోరె
 దము. ప్రస్తుత సంచలనము, జీవశక్తికుచిహ్నముగాని
 మరణచిహ్నము గానరదు. అందుచే ఉభయపక్షము
 లవా రొక వేళ రాజీ పడకబోయినను, స్వరాజ్యసం
 పాదనము పట్ల అహముహమికను బూని పనిజేయు
 చు, కలసి పనిజేయుటకు వీలగుచోట్లనెల్ల కలసి పని
 జేయుచు, పరిస్థిర దూషణ కే మాత్రము చోటి
 యక పాలుబుచో, ప్రజాశాసనస్థితిలో గలు
 గక మానదు.

బర్మా : శాసనసభా బహిష్కారము

రంగూను మ్యునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ జవాబి
 చుచు, సర్ హార్ కోర్టు బట్టరుగారు, రాజ్యాంగ
 సంస్కరణముల మహిమ నెంతయు కొనియాడిరి.
 ఇంతటి యనుకూల సంస్కరణముల నిచ్చినను
 బర్మాప్రజలు వీని నంగీకరింపక బోవుట కెంత
 యవివేకులో గద! మరయొక సంగతిని గూడ
 బట్టరుగారు వివరించిరి. బర్మాలోని వోటరులు
 1750000 మందియట. వీరిలో 97563 అనగ
 100-కి 7 వంతున మాత్రమే వోటు జేసిరిని బట్టరు
 గారు నుడివీరి. పాశ్చాత్యపద్ధతులు నూతనముగ
 నుండుటచే, వోటరు లీ యవకాశము గైకొన లేక
 బోయిరట. బట్టరుగారు రీ సంగతిని నిజముగ నమ్మెద
 రా? సంస్కరణములు తమ కక్కర లేదని, బర్మా
 ప్రజలు ఘోషించియుండలేదా? కార్యము లేదని
 దలచి, ఎన్నికలను బహిష్కరించుటకు వారు నిశ్చ
 యించియుండలేదా? ఈ వార్తలు నలుదిక్కుల

కును చేరినపుడు, బట్టరుగారు రెరుగనివారివలె నటించుట విచిత్రము. రాబోవు ఎన్నికలలో, ఎక్కుడు
 మంది పాల్గొనద రని మీరు ఊహించిరి. బర్మాప్రజలు
 సంస్కరణములను జయప్రదముగ బహిష్కరించి
 రనట తథ్యము. తమకీసంస్కరణము లక్కర
 లేదని, వారు దృఢముగ దెలియజేసిరి. సంస్కరణ
 శకలములతో నేదేశమును తృప్తిజేందదుట నిశ్చ
 యము. పాలకులు దూరదృష్టిగలవారగుచో,
 బర్మా హిందూదేశముల స్వరీపాలనా స్వాతంత్ర్యపు
 హక్కును గుర్తించుట శ్రేయస్కరము. బర్మాప్రజల యిచ్చకు వ్యతిరేకముగ శాసనసభ
 లలో ప్రవేశించినవారు, ప్రజాపతిభులు గాబా
 లరు. హిందూదేశము నందవలెనే, బర్మాయం
 దును శాసనసభాక్రమిష్ట యంతరించెను. బర్మా
 ప్రజ లీకమీద నిర్మాణకార్యక్రమముపై తమదృష్టి
 నెక్కుడుగ నిగుడించి, వానిని త్వరిత పూరించేయు
 టకు బూనెద రని తలంచెదము. జాతీయవిద్యను
 గూర్చియు, కద్దరును గూర్చియు, ఎక్కుడు ప్రయ
 త్నములు జరుగుచున్నవార్త లరుదెంచుచున్నవి.
 సాంఘికవిభేదము లంతగ లేకుండుటచే, బర్మాలో
 అస్పృశ్యత ప్రశ్న యదయింపదు. స్వాతంత్ర్య
 సంపాదనపట్ల కృతనిశ్చయము లైనవారి సంకల్పము
 నెరవేరకుండ, యెట్టి విఘ్నములును ఆటంకపరుప
 నరవు.

రాజభక్తి ప్రమాణము:

సర్ నురేంద్రనాథబెనర్జీగారు

స్థానికసంఘములలో జేరెడిసభ్యులు రాజభక్తి
 ప్రమాణము గైకొనవలయు ననెడి మాత్రమును,
 ఈ రాజభానిలో మొదట ప్రవేశపెట్టిరి. క్రమక్రమ
 ముగ నిది యన్నిరాజభానులకును బ్రాకుచున్నది.
 అధికారవర్గమున జేరిన మంత్రులును, నిర్బంధము
 లను విధించుటలో దిట్టగుచున్నారు. బెంగాలు
 శాసనసభలో కలకత్తా మ్యునిసిపలు బిల్లు చర్చకు
 వచ్చినపుడు, రాజభక్తి ప్రమాణము గైకొనవలె
 నను ఏర్పాటును తొలగింపవలయు నని సభ్యులు
 కొందరు గోరిరి. కార్పిడేమనులో సహాయనిరా
 కరణావలంబులు ప్రవేశింపకుండ, నీచట్టము ఆటం
 కపరుచునని వారినిరి. మంత్రులగు ఫర్. నురేంద్ర
 నాథ బెనర్జీగారు రిందుకు జవాబు చెప్పచు, తమ
 నిజోద్దేశము నిరాకరణపక్షమువారు రాకుండ
 నాటంకపరుచుటకే యని, స్పష్టపరిచిరి. నిరాకరణ
 పక్షమువారు స్థానికసంఘములలోను శాసనసభల
 లోను బ్రవేశించి వానిని బ్రద్దలు గొట్టుటకు
 బ్రయత్నించుచున్నారనియు, అందుచే నీ ఏర్పా
 టను గావించుట యవసరమనియు
 వీరు సూచించిరి. అభిప్రాయప్రకటనము కొగకు
 సహాయనిరాకరణపక్షమువారిని ఎవరును శిక్షింప
 లేదనియు, ఇదిముందును శిక్షింపరనియు, బెనర్జీ
 గారు నుడువుట కిడుచివిత్రము. అభిప్రాయప్రక
 టనముకొరకు, నిరాకరణపక్షమువారు రెందరు శిక్షి
 తులు గాలేదు? ప్రజల హక్కులకొరకు కొంత
 కాలముక్రిందట సింహమువలె గర్జించి, బ్యాబి
 సాల్లో నిష్పంధితులై, అధికారవర్గపు మార్గముల
 నన్నిటిని గుర్తెంగిన, బెనర్జీగారు రీతిని జలుకుట
 కాలమహిమయో, స్థానమహిమయో, తెలియ
 కున్నది. సహాయనిరాకరణపక్షమువారిని స్థానిక
 సభలలోనికి రాకుండ జేయుటకు ప్రయత్నములు
 జరుగుచున్నవి. శాసనసభలలోనికి రాకుండ జేయు
 టకుగూడ ప్రయత్నములు జరుగును. శిక్షితులయిన
 దేశభక్తులు వానిలో బ్రవేశించుటకు వీలులేదు. ఈ
 నిబంధనను తొలగించువిషయమై తాము తోడ్పడ
 నుని, వికటరుటనుగారు దెలిపియుండిరి. అధికారులు
 శాసనసభలలోనికి తమ కిష్టలయినవారినే రానిచ్చి

తదితరులను రానియకుండుట కెట్టిఏర్పాటుల నయి
 నను జేయగలుగుదురు.

కొత్తప్రెస్సుచట్టము

స్వదేశ సంస్థానాధీశులను రక్షించుటకై,
 కొత్తప్రెస్సుచట్టమును ప్రభుత్వమువారు నిర్మింప
 నెంచుటయు, దానిని ప్రవేశపెట్టుటకు సామ్రాజ్య
 శాసనసభవారు నిరాకరించుటయు, అంతట రాజ
 ప్రతినిధిగారు తమ వర్తిత్వక్లుప్తాధికారము నుపయో
 గించి చట్టమును పునరుద్ధరించి, స్టేటుకౌన్సిలు సభ
 వారిచే దీని నంగీకరింపజేయుటయు, చదువరులకు
 దెలిసినఫంగతియే. రాజప్రతినిధిగారికి సంస్కరణ
 శాసన మిచ్చిన నిరంకుశాధికారమును, వారు ఉప
 యోగించుటకు వెనుదీయ రని వెల్లడియయ్యెను.
 ఈచట్టమునకు స్వాభావముడు తన యంగీకారమును
 సూచింపగూడదను తీర్మానమును, కలనల్ వెడ్జి
 పుడ్డుగారు పార్లమెంటుసభలో 27 వ తెదిన ప్రతిపా
 దించెద రని తెలియచున్నది. ఈవిషయమై పార్ల
 మెంటుసభలో కొంతచర్చ జరిగినను, పర్యవసాన
 మేమగునో తెలిసియేయున్నది. పార్లమెంటుసభ
 రాజప్రతినిధిగారి చర్య కంగీకరించు ననుటకు సంది
 యములేదు. సంస్కరణశాసనము ప్రజల జన్మ
 స్వాతంత్ర్యములను కాపాడజాలదని గ్రహించుటకు,
 వేరు నిదర్శన మవసరము లేదు.

స్థానిక వార్తలు

ఇరిగేమనుబిల్లు:— ఇరిగేమనుబిల్లునువయ్యెలో
 చించుటకు ఏర్పరుపబడు ఉపసంఘము ఏప్రిల్ నెల మొదటి
 వారమున సమావేశమగునని తెలియచున్నది.

మదరాసు ఇండియను అమెట్యూర్స్:— ఈస
 భవారు 25వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు విక్టోరియా పబ్లి
 కు భవనములందు సి. సి. రామస్వామి అయ్యర్ గారి యాజమా
 న్యమున “రామదాసు” శాటకమును తెలుగునందు ప్రదర్శించు
 ట డబ్బు. దొరస్వామి అయ్యంగారు రామదాసుపాత్రను ధరిం
 తుట. డి. రాఘవాచారిగారు తానెవపాత్రను ధరింతురు

ఒక వీడుకోలు:— మదరాసు పోస్టుమాస్టరు తెక
 రలుగారగు మాలన్ గారు సతీసమేతులుగా రాబోవు వారమున
 గ్లండును జూచుచుంటున్న కంటి తపాలా శాఖోద్యోగులు
 వారికి వీడుకోలు నొసగుటకు గరిరాత్రి జెనరలు పోస్టు ఆఫీసు
 నందు సమావేశమైరి. సంగీతము జలతరంగిణి గారడి చున్నను
 ప్రదర్శనములు జరిగెను. చాలరాత్రియైన తరువాత సమావేశము
 ముగిసెను.

వ్యాయామవార్తలు

మద్రాసు యునైటెడ్ క్లబ్ కెన్నిస్ పందెములు
 కింగ్స్ క్లబ్స్ బాలగోపాలన్ రంగప్రసాదు నోడిం
 చెను. స్కోరువివరము 6-4, 6-1, 6-2. డబల్స్ ఫైనల్స్ రంగ
 ప్రసాద్, రామరావులు బాలగోపాల సీతారాముల నోడించిరి
 స్కోర్ వివరములు 4-5, 6-1, 7-5, 6-2. ఆట ముగిసినపిమ్మట
 గవర్నరుగారు నెలకొందినవారికి బహుమతుల నొసగిరి.

కార్పరేషను స్లవరుషో:— నేటిదినము ఉదయ
 ము పీఠుల్నుపాదునందు కార్పరేషను వారి ప్రభుషో ప్రారం
 భమయ్యెను. ఛర్. సి. త్యాగరాజు నెట్టి ఖాతాబహదరు ఆజ్ఞా
 ల్లాపాపాలు, గౌ. రాజారామశాయనిగారు గౌ. సి. పి. రా
 మస్వామి అయ్యరు మేజరుజాన్స్ తనగార్లు మరికొందరు ప్రము
 ఖులు వచ్చియుండిరి. గవర్నరుగారు వచ్చి ప్రారంభము హోల్స్
 మమును సలిపి రంగముగ ప్రదర్శింపబడిన ఫువ్వక్కతులతా విశేష
 ములను పరిక్షించిరి. తేవాంపేటయందు జరుగు ప్రవర్తనమువలె
 ఈప్రదర్శనము శ్రేష్టముగ లేకపోయినను పీఠుల్నుపాదు చక్క
 గ పోషింప బడుచున్నదనియు ఈపాదుకొరకు వ్యయపరుప
 బడు ధనము నవ్వమాతదనియు ఈప్రదర్శనమునల్ల మనము తెలిసి
 కొనవచ్చును.

గుంటూరు నట్టా కాంగ్రెసు సంఘము:-

ఈసంఘమునకు యీ సంవత్సరము క్రొత్త కాంగ్రెసు సంఘము 700 చందా రూ॥-ర॥-౦ వలెను చెల్లించి చేరియున్నారు. ఇంకాసభ్యులను చేర్చుటకు యేర్పాట్లుకయ్యుచున్నాడు. క్రొత్త యొన్నింటి కేసీ కాంగ్రెసు నిర్మాణ కార్యక్రమమును చక్కగా పరిచేయుటకు యేర్పాట్లు గావించబోవుచున్నాడు. ఈవిధముగా గుంటూరు నట్టా కాంగ్రెసు సంఘములో సభ్యులకేరీ చదవాలనిచ్చి కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును త్వరలో నెలకొల్పి ప్రార్థించును. మద్దె రాధాకృష్ణయ్య, కాంగ్రెసు గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సమన్వయకర్త.

రాయపేట ప్రాంతీకర్త:-

రావు, ఎన్. నందరాజ అయ్యగారు ఎదుట) మద్రాసు స్వామిగాజు కోర్టును గుమస్తానుగి. దొంగల మొదలియారు అనునాటికి మధురవాడకు, వేలవాడుకు అను వారిపై కేసు లేవును. వీరు నేరంపై నాస్త్రపులు. దీనివలన 12 వ తేదీన తేవులయ్యలకు సందర్భమున నిర్బంధముల వారికి విరోధము లిగినయినా సాక్షులు ఫిర్యాదపై రాష్ట్ర దుర్వినియోగ ఫిర్యాదు ఆరోపించెను. మేజిస్ట్రేటులుకేసు నయ్యక కొట్టివేరి. అంతటగాక 250 కేసులకు, ఫిర్యాది మద్రాసులోని 20 న్యాయాల న్యాయవీరము నొసగలయిన నయిత్రులవేరి.

దత్తమండలముల సంఘము:-

దత్త మండల సంఘమువారు, ఎం. సామంతులను, వై. ఎం. సి. ఎ. భవములను కమాండేమై, కట్టినద్రులైన దత్తమండల విద్యార్థులకు స్కూల్ మొదలి. ఎ. రంగనాథ మొదలియారు (ఎం. ఎల్. సి.) గాని అధ్యక్షతవహించి ప్రవచనమున సభ్యులకు తేసి కొనబడిన, రియాలి గానసభ జరిగెను. పా. మాండేవక సంఘమునందు సభ్యులగు ఆర్. నూర్జువారాయణ రావుగారు ప్రస్తావన నువ్వరించిరి. కట్టినద్రులను హెచ్చరించుచు, రాష్ట్రీ లండన్ కలబ యావత్తుకలను గురించి కర్ణించిరి. ప్రజల అభివృద్ధిపైనే తమ కృతనిధియు వాధారణది యుండెననియు అందుచే ప్రజలకొరకు పాటుపడవలెనని నడిచిరి. అల్పాహార కంటటము సభ ముగిసెను.

సేనాశ్రమము (గుడివాడ):-

వరకాభి:- ప్రవచనమున ఆంధ్రదేశములో నిమ్మకాయల కొలకు స్థాపించబడి నుమారు 17 సంవత్సరములనుండి ముద్రాధి మాత్యనేవారత్తులకు లక్షి దిలకమర్రి లక్ష్మీవంశివంశం వంతు లుగానిచే సంక్షింతులనున్న శ్రీ రామ మోహన పాతకాల నుమారు ఒక వత్సరము క్రిందట సేనాశ్రమము వారి యాధీనము చేయబడినది. అది కాలావసరమున బట్టి పౌరకామిక విద్యాలయముగ మార్పుటకు నిశ్చయించి తీర్మానంధముచూర్రము శ్రీ స్వామిమూర్తులు, టి. సదాశివయ్యగారి యాశీర్వాదముతో ఈ మందుభి సం॥ ఫాల్గుణ శు॥ ౧౦ సోమవారము ౨౭-౩౦ ఘడియలపై (26-2-28 తేదీ సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు) జరుగుటలు నిర్ణయించబడినది. గాన తాము సమీకృతాంధకముగ దయచేసి తద్విద్యాలయము నిమ్మకాయకృత్యధయభావోపేతమై ఆవంధరాంకముగ నల్లలు కట్టు ఆకీర్ణంప వేడెదము- కార్యనిర్వాహకులు.

డాక్టరు యుమాలగారి శిష్యులకు ఒక

మనవి:- గుంటూరునందలి ఎ. ఇ. ఎల్. ఎం. కలకాలలో నీనీయరుప్రాధాన ఆధునపాలుగారు ఇల్లుచాయుమండిచు నకలకాలాప్రాధానోపాధ్యాయులకు చెబుచుండూర్తు ఎల్. ఎల్. యు. మాలగారు ఏమిదవత్సరముల విద్యార్థులకొరకు పాటుపడి ఇకమిదవి కొలది అంతు కలము గడుటకుగాను అమెరికాకు వెల్లిపోవుచున్నారు. మ: ప్రాచీనహిందూనాగరికయెడల వారికిగల గాఢభక్తి విరాగదరకుడ దెలిసినదే. ఆతను వేదములందు గొప్పపండితుడు. గురువులే జాతివారైనను వానిని గౌరవించుచుటకుండు భారతీయులకు మనము ప్రసన్ని కపించితిమి. ఆతనుమనకుగావించిన సేవకు కృతజ్ఞతాప్రకటనగొనగల చిన్నమను యూనాలుగారు చాలగౌరవముతో సంగీకరింతురు. ఆతను విశ్రాంతియందు తన పిరికివేదమును గడపవలెనని సమయమున మనకీర్తనలను గన్నరుటకుగాను కలకాలాపాకవి క్యాంపులకేసు నేదెనియింపకుటకు ప్రారవిద్యార్థులు సహాయ మొనర్చిదని నమ్ముచున్నాను. విరాళముల ఆధునపాలుగారు నీ యుగ తత్కర్తరు ఎ ఇ ఎల్ ఎం. కలకాల గుంటూరుఅను చిరునామాకు పంపవచ్చును.

శాసనసభల కాలపరిమితి

బడ్జెటు సమావేశము నుగియిన తర్వాత శాసనసభలన్నియు ముగింపబడుననియు మరల ఎన్నికలు జాత్ర లేక ఆగస్టునెలలో జరుగుననియు మద్రాసు మెయింపుటికొన్ని దినములక్రింద ప్రకటించెను. 1924 సం॥ సర్వత్ర బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టుటకు మునుపే క్రొత్త శాసనసభ్యులకు శాసనసభా కృత వారముల విషయమై అనుభవ ముండుట్లు చేయుటకై ఈ ఏర్పాట్లు చేయబడినవి ప్రకటించబడిన. ఈ ఏర్పాట్లను చెప్పి ప్రభుత్వమువారు ఆమోదించుచున్న రని తెలియుచున్నది. ఇతర రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారి అభిప్రాయము తెల్పునూ తెలిపినా కావున ఈ విషయమై ఇల్లు జరుగునని దృఢముగ చెప్పవలసి వీలులేదు. శాసనసభల కాలపరిమితిని తగ్గించుట చాల గొప్పనిమిత్త మగుటచే అన్ని విషయములు చక్కగ ఆలోచించి శాసనసభల అభిప్రాయము తెలిసికొని తగువిధమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఉత్తేజులను ప్రకటించుట యుక్త వని న్యాయంధయా శ్రేణి వాయుచున్నది.

మద్రాసు శాసనసభ

సోమవారపు కార్యక్రమము

ఈనెల 26వ తేదీ సోమవార ఉదయం 11 గంటలకు చెప్పి ప్రభుత్వ శాసనసభ ప్రార్థనలు జార్జి కాన్సిలు భవనమున సమావేశమైనది. క్రొత్త శాసనసభ్యుల నిమింపబడిన యె. యం. మద్రాసు. సి. మాధుకా వాయుగారు రాజభక్తి ప్రమాణములు ప్రయ్యోగించెను. క్రొత్త శాసనసభ్యుల జరుగెను. పిమ్మట మద్రాసు పోర్టుటన్ల సమరణచట్టమున గవర్నరు జెనరలుగారు ఆ గీతంపించిరి అధ్యక్షులు తెలిపెదరు. జనవరి ఫిబ్రవరి మాసములందు శాసనసభ సమావేశమగు గావించిన పని వివరములను కార్య దర్శి తెలిపెదరు.

పిమ్మట డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటు గారి అధికారములను మోదాను నిర్ణయించుటకై ఏర్పరపబడిన ఉపసంఘమువారి నివేదికను గా. సి. సి. రావు స్వామియ్యగారు ప్రకటించెదరు.

కట్టి మెంటరి గ్రాంటులు

వైద్యకళా క్రింద 11262 రూ॥ యొక్క ములమారునందు కొద్దు మరచుకు చేయుటకు లక్షధూశ్యములు కట్టి మెంటరి గ్రాంటు కారలయ నది గా. పానుల్లరాజుగారు కొరచురు. కోయంబుత్తున వ్యవసాయ కారల నీటినిపైని వృద్ధి చేయుటకు 11500 రూ॥ యొక్క గ్రాంటును గా. వేళుకర్తె నాయుడు గారు కొరచెదరు.

అధికారాల తీర్మానము

పిమ్మట అధికారాల తీర్మానములపై చర్చ ప్రారంభింపబడును. దీర్ఘమండలమునందలి నీటిపారుదల పాతకాలముల వృద్ధి చేయవలమని గడచిన శాసనసభ అందు ఎ. రంగనాథంమొదలి గారిపాటి చింతిర్మానముపై చర్చ జరలప్రారంభింపబడును.

సోమవారము నాడుమాత్రమే అధికారసభ్యుల తీర్మానములు కార్యక్రమమునందు చేర్చబడియున్నవి. కర్నూలుజిల్లా అటవీ పరిపాలనముకు సంబంధించిన ఇష్టముల తొలగించుటకు ఒకవిచారణ సంఘమేర్పరచవలయునని కే. శరభారెడ్డిగారు స్థానిక సంఘముల అధ్యక్షుల ట్రానిలిగు ఆలవెన్నుల విషయమై సంసింహచార్యులుగా రోగ తీర్మానము ఉపపాదించెదరు.

అసహాయవాదుల కేసులు

అసహాయ వాదుల కేసుల రికార్డులను పరిశీలించుటకొక సంఘము ఏర్పరచవలయునని సి. శరభారెడ్డిగారు రుపపాదించెదరు. ఈతీర్మానము 4 వ తీర్మానము.

పిమ్మట ప్రామాన్యపట్టిక ఆగంటు కమిటీవారి తీర్మానములు శాసనసభ్యులకు పంచిపెట్టబడవలయుననియు శ్రీ రంగనాథస్వామి జేవాలయమును రిపేరు చేయవలయుననియు, గుంటూరునందు మహమ్మదీయబాలకులకు స్థాపించబడిన కేకం డరీపాతకాలను ఉన్నతి పాతకాలగ చేయవలయుననియు, గవర్నరు మెంటు పెషములపైను సరితలయందు కంపార్టు మెంటుల ఇష్టము ప్రవేశ పెట్టవలయుననియు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులను ఎన్నుకొను అధికారము అన్ని జిల్లాబోర్డుల కిక్కిరియమాయెను, అం తిపురంజిల్లాలో కొన్ని గ్రామములందు స్థాపించబడిన అదనపు పోలీసుదళమును తీసివేయవలయు ననియు మున్నగు విషయములకు సంబంధించిన తీర్మానములను కొందరు శాసనసభ్యులు ఉపపాదించెదరు.

27-వ తేదీన గా. వైసాన్య మెంటు బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టెదరు. 28-వ తేదీన సభజరుగును.

మార్చి 1, 2, 3 తేదీలయందు బడ్జెటుపై చర్చజరుగును బడ్జెటు గ్రాంటులను ఆమోదించుటకు 10 దినములు ప్రత్యేకింపబడినవి (10 మార్చి మొదలు 21 మార్చి) 22, 23 వ తేదీల యం సప్లి మెంటరి గ్రాంటులు కొరచును.

మద్రాసు బడ్జెటు

క్రొత్తపన్ను లుండవు

1622-25 సంవత్సరపు బడ్జెటునందు క్రొత్తపన్నులు విధించవలయునను సలహాండవని తెలియుచున్నది. కొంచెముగా లోటు ఉండును. భవననిర్మాణము కృపాచర్యులకు అప్పులు పరిశ్రమలకు అప్పులు ఇచ్చుటకు బడ:యుననులేలోటు పడగలవు బడ్జెటు కాపీలు వైసాన్యకమిటి కార్యదర్శి మెమోరాండము నేటిదినము శాసనసభ్యులకు పంపబడునని తెలియుచున్నది.

నిమ్మ జాతుల సేవాసంఘము

అరియాలూరు సర్కిలు

ఈ సంఘపు. కార్యదర్శి గారు పి. సాలమనుగారు ముట్టు వాయుచున్నారు:-

ఈ సంఘమువారు చేయుచున్న పనిలో అరియాలూరు నందు పాతకాలను జరుపుట ముఖ్యమైనది. ఈ పాతకాలయందు 50 మంది విద్యార్థులు న్నారు. వీరిలో 38 మంది అడిదావిదులున్నారు మిగిలిన వారు హిందువులు. మహమ్మదీయులు. 15 మంది బాలికలుకూడ యున్నారు. పాతకాల భవననిర్మాణమునకు పూర్తి కావండునట్లు నీవకింద పాతములు చెప్పుబడుచున్నవి. ఈపాతకాలలను సాంఘిక భేదములు అంతమొందినవి. అరియాలూరు గ్రామమున హిందూబాలరు పంచములబాలరు కలసి భేదములేక అడుకొనుచు చదువుకొనుచున్నారు. ఈవిధమున పంచమ హిందూబాలరు భేదము లేక గ్రామములందు ముందెన్నడు ప్రవర్తించలేదని నమ్ముచున్నాను.

నూతనాదర్శములు భారతదేశము లందెట్లు వ్యాపించుచున్నవో నమ్మనివారు యీక్రింది వార్తనుచూచి ఆశ్చర్యపడగలరు. 15 వ తేదీ మహాశివరాత్రియగుటచే పాతకాల విద్యార్థులందరకు విందుజరిగెను. ముందు పోటీపండితులు జరిగెను. అందులో పంచమబాలరు ఎన్నికగ బహుమతులు పొందిరి. తంజెములు జరిగి: పిమ్మట విద్యార్థులందరు చెరువునందు స్నానముచేసి తద్వి బంతులుతీరి, దూర్పుండిరి పథవములు హిందువులు ఆను. భేదములేక బాలరుందరు ఒక పంక్తి నే కూర్చుండిరి. పూర్వాచారకలాయలుండగ, బావ్వాబుదొడమరియొక రెడ్డిబాలరుకడండించిరి. బాలరు తండ్రులు మామచు స్రుతోవముతోనుండి. వారుకూడ ఇట్లే నాతోకూడ భోజనము చేయుటకునూడ: యత్నించిరి.

ఇంకొకవారములో అరియాలూరు గ్రామమున రాత్రి పాతకాల స్థాపించబడును. 40 మంది పెద్దవాని చదువు చెప్పుబడును. ఒక పతకమందిరము నేర్పరచవలయునని గ్రామస్థులొరుచున్నారు. ఈకోరికను నిర్మించు కమిటీవారు కొనసాగించెదరని నమ్ముచున్నాను. ఈపనియంతయు వానిళ్ల వెంకటేశ్వర్లు గారిచిన్న విరాళముకల్ల సాధ్యమైంది. ఇందులకు వారు సంద: నీయులు.

గుంటూరువార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘపు అధ్యక్షులకు శ్రీ యుగ టి. ప్రకాశంగారు 17 వ తేదీన ఇచ్చటికి వచ్చిరి. 17 వ తేదీరాత్రి చెప్పి పుడికి బయలుదేరి వెల్లిరి.

11 వ గాంధీ నిర్బంధనోత్సవములు శాంతముగ జరిగి పోయెను. రాబోవుసంవత్సరపు అధికారసభ్యులను ఎన్నుకొనుటకై ఎగర కాంగ్రెసుసంఘమువారి సమావేశము 18 వ తేదీన జరుగవలసియుండెను గాని అదిజము జరుగలేదు.

ఆంధ్రరత్న దగ్గికాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు 20 వ తేదీన ఇచ్చటికివచ్చిరి. త్వరలో వీరు బెజవాడయందు ఇల్లి ఘన తెలుగుదినపత్రికను స్థాపించెదనని వదంతి ప్రబలియున్నది.

అసేయను కమిటీయలు ఇష్టారెన్ను కంపెనీవారిపై ఒక కేసు జరుగుచున్నది.

మి. జి. ఎల్. టి. సదాశివయ్యగారు చెందుదినముల క్రింద ఇచ్చటికివచ్చిరి. 20 వ తేదీన ధియ్యసాఫికల హాలందు గీతాసారము, అనుబంధముపై ఉపన్యసించిరి. 21 వ తేదీన భాగవతసారము అనుబంధముపై ఉపన్యసించిరి.

యల్. ఎ. ఆర్. రిడింగురాయ నాంకర్నరకొత్తకము 17 వ తేదీ జరిగెను. సాయంకాలము చిన్నవిందుజరిగెను. రాబోవు సంవత్సరపు అధికారసభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి.

శుద్ధ ఖద్దరు ప్రదర్శనము

బొంబయియందు 10-18 మార్చి తేదలందు జరుగును

ఖద్దరు ప్రదర్శనమును జేయదలచినవారు

అమృతాంజనం డిపో 109 ఫ్రేరిరోడ్డు బొంబయికి పంపవలయును

విదేశ వార్తలు

జరను మంతులను

అరెస్టుజేసెదమని భయపెట్టుట

బొగ్గురవాణ మలకనయగుట

ఇండియాకు బోపురైలును ఇంజనలను

పరాసులు బంధించుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 22:— రూసుల ఉత్తరపునకు భిన్నముగ ఆక్రమణకడకములో ప్రవేశించు జర్మను మంతులను అరెస్టుజేసే నైతిక వ్యూహస్థామునకు గొంపోలయను నదిగూటి వేసారి రూసులను అధికారులకును, పోలీసువారికిని తెలియజేసిరి. లేనిచో మంతులు ప్రవేశించిన ట్రాన్సులులపై జరిమానా విధింపబడునని.

గర్నెట్ కర్మకర్త పాపాల సంఘమువారిపై విధింపబడిన 100000000 మార్కుల అపరాధమును పరాసులు తనూ తానేసి, మునిసిపల్ కలెక్టర్ చెల్వజేయుట అగింపదనమునకి తలపెట్టిన ప్రజలు చుంట్లారు నేయరాదని హెచ్చరించిరి.

అనగరమైన, దూకుట వచ్చెదనని పరాసు కేరతాకుండ్రి డిగ్రీటు పేజాటి తెలియజేసెను.

పరాసులకు పన్ను లీయకుడు

జర్మన్ ఆర్థికమంత్రియాజ్ఞ

లండన్, ఫిబ్రవరి 22:— రాత్రి 9-15 Xall ప్రెమ్యుమితి

కా విలేఖరి తెలియజేసింది ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— పరాసులు, టెర్రియూనుల పన్నులను తనూతనముటగాని తన్నులపాధ్యులకు తొలగించుటగాని అధికారము లేదు. కాన వారికి జర్మనుప్రభుత్వము తన్నును ఇయ్యరాదని. తన్నులను తనూతనము అధికారుల కట్టికేటము పరాసులు విధించినచో తాము ప్రాచీనదినమునకు తన్నును తనూతనము అధికారుల పాధ్యులకు తొలగించెద మనియు జర్మను ఆర్థికమంత్రి హెచ్చరించెను.

రైను-హెర్నూ కాల్య

గుండా బొగ్గును గొంపోవుటకు సోకర్మముగ నుండునని పరాసులు తెలపిరి. కాని రెండువందల టన్నుల అందులోనుండి గొంపోవుటకు కాక ట్రాన్సిమిడియన్లకు పరాసులకు చాలవిక్రయమగుచున్నది.

పరాసులు ఎన్నుకు రైల్వేవేదమును ఆక్రమించుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని తెలియచున్నది.

పూటి కేటికా పరాసులు కేయజరులాట్టు అద చిలో బట్టుకన్న కలపను వేలమునము బాధకు తెచ్చుకొనలేదు.

పరాసులు అరెస్టుజేసిన బండిలను స్వాధీనము చేసికొని నెకాకరింతుటలే జర్మను చెలసాల అధికారి కనుకుచున్నాడు.

ఎన్నుకులో పాలనా గొంతును కొంతయునున్నది. పరాసులు జరిమానాను తనూతనమున గర్నెట్ కర్మకర్త నుండి మంతులనున్నాడు. కాకినాడకు బోవువారి దిగ్గం మదకియూ 30000000 మార్కులు గొంతుని చెల్లుచున్నాడు గాని ఇది జరిమానాదని, పరాసులు అనుచున్నాడు.

కెల్మర్లలో జల్లవైద్యములు ప్రవేశించిన నని తెలుపుచున్నాడు.

బోకములో పరాసు నేమనా వ్యూహస్థాములను ఆక్రమించుకొన్నట్లు ప్రజలు గమనించి వారిని ఎకనెక్టును చూసిరి. వారినిగ విన్నవయ్యుటకు నైతిక దోషము తుచు

కిని కాల్య వికలు చనిపోయెను. ఇద్దరు పనివాండ్లకు గాయములు కలిగినవి. ప్రజలు కోపముతో పరాసులు నిలిచును పోక రని బట్టుకొని బాధించ, పోలీసువారు విడిపించిరి.

బ్రిక్ ము ప్రదేశములో ఇరుపదారులు

వారమునకుగాని ప్రతిరోజునగాని పరాసులు ఈ ప్రదేశములో ఎన్ని రైల్వేల బోవుటకు ఇష్టపడెదరో, ఎపుడు ఏవిధముగ కేసెదరో అనుచున్నాడు అలోచనలో నున్నది.

కర్మకర్త గారము

వారు స్వీటుజరులందు కరవున ఇండియాకు బంతువున్న గేటుఇండియాకు వెనక్ నులర్ ఇనుపవారి కంపెనీ ఇంజనలను బంతుటకు కల్పింపునని రునియు దక్షిణాఫ్రికా హైవేమిషన్ రుకునూడ అధికారి మొసగెదయను తెలియచున్నది. దీనిని రూసు బాడబోయిన కార్మిక సభ్యులు తెలియజేసిరి.

పరాసుల నిర్బంధము

ఇండియా, స్వీటుజరులందు, దక్షిణ ఆఫ్రికాలకు కర్మకర్త గారమువారు కొన్ని రోజులక్రితము లోక మొటివుబోయిల రులను ఇంజనలు పంపిరి. కాని పరాసులనుండి ఎరువులై వెన్ను దీసికొనదలెదయను నూటికి 10 చొప్పున ఎరువులవన్నును గట్టికలె నయియు నిర్బంధముజేసిరి. ఇట్లు అంగీకరించిన మార్కులు లేటు భరను మించిపోవునయి అయ్యెనని కేకకర్త కి కేకముగనందు నయియు కలంచి కర్మకర్త పరాసుల ఉత్తరపున నిరాకరించిరి.

ఇట్లు కర్మకర్తయెడల ప్రతిబంధకములను కలుగజేయచంద, కార్మికముగ బ్రిటిషువారు మిన్నకుండ నూడదని కార్మిక సభ్యులు నడిపిరి.

పురాతన దేవాలయము

వీనుక్రీస్తు పుట్టుటకు 3000 సంవత్సరములకి పూర్వము నిర్మింపైన ప్రాచీన దేవాలయము టెంట్ల చాకెట్ నగరములో కనగొనెదయను దీనిని స్వామివదనవారుగారు వరమృతు చేసి రునియు యునైటెడ్ స్టేట్సులో సంచారము జేయుచున్న 50 ప్రెవెరిక్ కేకగారికి తెలిపెను.

వాషింగ్టన్ వర్ధంత్యుత్సవము

లండన్లో జరుపబడినను, బోస్టన్ గారు ఆతిథ్యరమునకు బోయిరి. యుద్ధవయమున ఆమెకినలను ఎక్రయో మహాపకార మొప్పిరిని బోస్టన్ గారు కొనియాడిరి. సంధి సమరాదున నూడ ఆమెకినలను బోకము కలుగజేసికొనెనని ప్రపంచము తెయు చూడుగ నుండి యుండెడిది. నేటికి గొంతును కొంచెము నిడిగియు ఆమెకినల చెవి బడుచున్నయని అకకము దొరికి వెంటనే ప్రభుత్వమువారు బోకము కలుగజేసికొని శుభమును జేసాచ్చుటకు యత్నించెదనని రులయచున్నారనిరి.

కంగ్లో ఆమెకినల ఋణమును తీర్చు ఏర్పాటులు ఒక అధ్యక్షునిసమృద్ధికి బదలంపియున్నది. అది ప్రాక్రీతులనుకలెనే అది కానగొనెదయను బాల్కును.

కంగ్లో ఆమెకినల ఋణచట్టమును ఆమెకినల ప్రతినిధి సభవారిగీకరించిరి.

కంగ్లో ప్రాచీనమైతికి కాకడైజ్ ప్రెంజిల్లికమర్చి టెల్కూపీగారు న్నుకురైరి. వీరియొగ్గతను, రాచకేట విజ్ఞానమును కుత్రిక లన్నియు కొనియాడుచున్నది.

కార్మికసభ్యులందు 1 వక్రబట్టుట కార్మికాధికారునకు కాలిబొరువ చేట్ల కాళగియుండుటచే క్రమచిత్తన జేసిరి. ఇపుడు ముఖముగన్నాడు. ఇదికలలో రాకొనదని చలవేర వ్యాధికి క్రమచిత్తన జేసిరి.

సంస్థానాధీశ్వరుల సంరక్షక చట్టము

ఈ సార్వభౌమము అ గీకరించకుండగ ప్రోసికయెనె: ని ప్రవేశపెట్టుటకు 1877 లు పెట్టికడ గాని తీర్మానమును 27 కేదీని కామన్సులభివారు చర్చించెదరని బోకర్తగాని ప్రకటించిరి.

ఇహాను ప్రభుత్వమువారు రాకపోకలకును, ప్రహారీక కర్మములకును 70,000,000 - న్నులన- వాడెములను - బడులు జేసెదరు. దీనిని 6 ఏడ్లలో ఇచ్చుకలెను.

సామాజ్య వస్తుప్రదర్శనమునూర్చి 50 వాయికెగ్గో హిక్కుగారి నివేదికమును అగీకరి చి ప్రదర్శనవ్యవహారములను చక్క పెట్టుక వ పాకకర్మమును నియమించిరి ఒక హైవేమిషను నే నియమించిరి.

బి రి ము వ రి స్థి తు లు

ప్రభుత్వ కార్యాలయములను ముట్టడించుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 21:— స్థానిక ప్రభుత్వకాళుకు హోటలు లలో కిక్కిరింపులు ముట్టడించిరి. క్రీస్తేటు నైతికము దీనిని వర్ధవచిరి. కార్యాలయములు అంటుకొన్న బెంటునే, మంటలు చల్లబడినవి.

దేవ్యుట్టి, మ్యాగ్ జుగారి ఇల్లును తగులబెట్టి సంయుక్త ప్రతిక్రయం కొంచెయ రివల్లికనల ఆస్తిని ముట్టడించ అదిబాడదని ప్రభుత్వమువారు వాదించిరి

స్మిర్నాలో జర్మికమహాసభను కమాల్పాస్ట్ర ప్రభుత్వము వారు చంపుచున్నాడు. విశేష ప్రాజ్ఞములలో ఈ సభకు పోయినట్టి ఒక్క రుషీ గాదు.

కార్మిక సార్వభౌమము సతీకమకు డై ఇటలీకి బోయి పోవుగారిని సందర్శించెదరు.

ఇంగ్లాండులో వనిలేని కార్మికుల సంఖ్య

క్రిందటి వివరముకంటె 22500 తగ్గినది. మరేవారికి యుపాయమును కలుగజేయుటకు గాని, కర్మకర్తయె మొ పూడ జేయటకుగాని ఏవిధమును నకలందించినను సరేగాని భీమానిధిమాత్రము ఇప్పుడెన్నవందు తీవ్రమోకవరాదని మర్చి జర్మపు సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికాలో గొప్పవదల వచ్చి ఇనుపదారుల మిద ప్రయోగమునకు పిలువబడి జేసినది.

కెంబ్రిడ్జ్ ప్రభుత్వమువారు 50000.0 పాసుల ఋణమును నూటికి 5 చొప్పున జేయుచున్నాడు. కడ్డ అడ్డోయరు, ఏపిలు మొదటితేదీని ఇవ్వబడును. అనగా 1982-1942 లో తీర్చివేయబడును.

పూర్వముకర్త బొంబయి, కలకత్తాలో వాకానిర్నా కననుండి క్రేడరు గారు స్వర్గస్తురైరి

దక్షిణ ఆఫ్రికాలో దేశము రాజప్రముఖులలో పెద్దయగు భూమాగాడు చనిపోయిరి.

కుత్రికదృవ్యానువాది జల్లుగారు దివంగతురైరి. ఇతడు ప్రెమియర్ నగరములో గొప్ప వ్యాపకవాదిక జేసెగాంచిరి.

మూలప్రముఖులే తమకులాల విద్యుగమన్నదని బ్రిటిషు కర్మకర్తసంఘమువారు కోరెదేదేబోయి ఎతిమతి తిరుతురైరి న్ను నాంకముల చిక్కులనుగూర్చి రైక్ల రు హైవేమిషనులకు తెలియజేసిరి. పరాసు టెర్రియూనుల కల్లు సోకర్మమును నియమింపుకో అసోకర్మములనే తిమకునూడ కాకలయననిరి రుకు కోరికను చెల్లించినచో ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసెదమనిరి.

మూల్కాను అల్లరులు హిందువుల అపీలు

మూల్కానులో అల్లరులు జరిగినవిక్రమము నచటిహిందువులు తమ తేవాలములను కాపాడుటకు 17 కచాబండిల ట్రేడి వారిలో 18 బండిలను తదగొట్టుకలెనని జల్లు మొట్టేటు ఉత్తరపు చేసెను. వారిపై హిందువులు పరబాబుహైకోర్టులో అపీలు జేసిరి.

అ మె రికా దేశ ము నందు తయారు చేయబడి

ప్రపంచమందు అంతటను అతి సుందరమైనదని

వేరు పొందిన సేప్టిమంగల కత్తితో (3)

మీరే డ్రౌరము చేసికొనుడు

Brownie

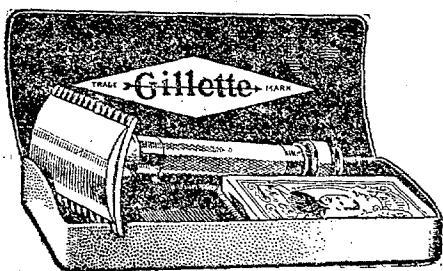
ప్రసీ

ధర రూ. 4-8-0 లు మాత్రమే.

అంతవరకు గిల్టెటు రేజరులు

రూ. 12-0-0 కంటే తక్కువ ధరకు

విక్రయించబడలేదు.

సులభము!

మంచి గిల్టెటు కత్తిని రేజరులో నుంచి
సబ్బు తడవి, డ్రౌరము చేసికొనుడు.

సుఖముగా నుండును!

సులభముగా డ్రౌరము చేయును, ముఖ
ము శుభ్రముగాను, చల్లగాను, అంద
ముగా నుండును.

అపాయము లేదు!

గాయములు కలుగ నీయకుండను, చర్మ
మునకు మంటలు లేకుండునట్లును, శుభ్ర
ముగా వెంట్రుక లన్నిటిని పూర్తిగా
తీసివేయును.

ధర సులభము!

ధర అతిచౌక ఒక కత్తి (బ్లేడు) అనేక
డ్రౌరములకు ఉపయోగ పడును.

క్రొత్తగా అభివృద్ధి జేయబడిన గిల్టెటు రేజరు

ధర 1-కిరూ. 21-8-0 అంతకు పెగా యుండును.

Gillette Safety Razor Co.,

Representatives: Muller & Phipps (India) Limited, Calcutta, Bombay, Madras, Karachi, Rangoon

శ్రీశృంగేరి జగద్గురు శంకరాచార్య స్వాములవారు

ఆయుర్వేదవైద్యులే చికిత్సచేయుచున్నారు

నెలరోజులనుండి శ్రీస్వాములవారికి జబ్బుగానున్నది.
ఒక ఆయుర్వేదవైద్యుడు చికిత్సచేయుచున్నాడు. అంగవైద్య
విభాగములగు డాక్టరులవద్ద స్వాములవారు చుండుపుష్కరినగు
గాన వారిని పంపనక్కరలేదని ఆయుర్వేదరత్న విద్యాకేశవ
శాస్త్రిగారు శృంగేరినుండి మైసూరుదొరకనహునికి తెలిపి.

చెన్నపురివిశ్వ విద్యాలయము

సప్తి మెంటరి కాన్వకేషను

కడచినసప్తంబరుమాసమున జరిగిన పరీక్షలయందు శృతా
రులైనవారికి పట్టములిచ్చుటకై నిన్నటిదిను సప్తి మెంటరి కాన్వ
కేషను వెనెటువారునునందు జరిగెను. వైశుభాస్వలరు సర్. శ్రీ
శ్రీనివాసశ్యాంకారుఅభ్యుత్తరహాంబిరి, పేక్షకులు యూనివర్సి
టీ ఫెలోయ అనేకులు సమావేశమై యుండిరి. 594 రికి
పట్టములివ్వబడెను కాన్వకేషనుకురాకుండ పట్టములు పొందిన
వారి సంఖ్య 349 వీరిలో బి. ఎ. డిగ్రీపొందిన వారి సంఖ్య 166
వీరిలో అచ్యుతజ్యోతును శ్రీమ మేరి కళాశాల విద్యార్థిని యొ
క్కట చెన్నపురి కళాశాలలో ఉత్తీర్ణులైనవారి సంఖ్య 78 అం
భద్రేశ్వరులందరి కళాశాలల యందు తీర్థులైనవారి సంఖ్య 14.
ఇతర కళాశాలలు 4. యల్. టి. డిగ్రీపొందిన వారి సంఖ్య 10
వీరిలో రెవరెండు గోపాలతయ్యరు గారి కుమార్తె కమ లాగో
పాలయ్యంగారియ 35 మంది బి యల్ డిగ్రీపొందిరి. యం.
బి. బి. యస్. డిగ్రీ ఒకరు యల్. యం. యస్ 7 రుపొందిరి.
బి. యి డిగ్రీ మువ్వరు పొందిరి.

డక్కను సభ

పాఠశాలమున గోళ్లగారి పాఠశాలకు సంబంధమున
శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు యిట్లు పర్యవేక్షించిరి:-

శ్రీగోపాలకృష్ణ గోలేగారు కీర్తిశేఖరులైన తరువాతనే
చాల ప్రసిద్ధి పడెను. ఆతడు జీవించియుండిన కాలమున భార
తీయులు, అయిగోపీయు లందరును ఆంధ్రీ తగినంత గౌరవము
వాహించుటకైరి.

అప్పటికి ఇప్పటికి చాలవ్యత్యాసము గలదు. రాజకీయ
పరిస్థితులు మారివని. మనము చాల అభివృద్ధి నొందియుంటిమి.
అయిన వారెనియాదగ్గరులకు మనమెంత చేరువనుంటిమో తెలు
పనవశ్యము లేదు. గోళ్లగారు చనిపోయినపుడు సర్వెంటుసానై
టీకినన్నే అధ్యక్షుడుగా నుండుచు గోలేగారు అపుడపుడు ప్రతి
కలలో చూచుచుంటిని. ఇదికేవలమబద్ధము. అపుడపుడు అనేక
తూతులు నేను అతివాదిననియు వాభావములు చాల తీవ్రమైన
వనియు వారు నూచించి చుండెడివారు. నన్ను గురించి వీరు
అపవాదము లనేకములు వినుచుండినందున కాబోలు నా
యెడఃట్టిభావము వాతనికిజనించెను. గాంధీగారుపుడే భారతదేశ
మునకు వచ్చియుండిరి. ఆతడు సర్వెంటు సానైటీలో చేరునని
చాల అనంగులు ప్రబలియుండెను. చనిపోయినవారి నిబం
ధనాలచే అనుబంధిని సంఘములు డ యెంతమాత్రు జెందునో
అతి డెటుంగును వాకుసర్వెంటు సానైటీవై అమితమైన అనురా
గముకలది. వారిద్దఃన్న నెక్కుడుగ దీనిని ప్రేమించితిని. గోళ్ల
గారునూడఃట్లే ప్రేమించుచుండిరి అతనికి తనచేలలవై విశ్వా
సపరులముగ నుడుటచే వారినిగుఱముగ నభివృద్ధి సానైటీ
నందగలదని తలంచెను. తనయాశ్చక్కులన్నియు వినియోగించి,
వెంచి వానివై యానవదలఁజొనెను. అదియే యీ భారతదేశ
మున సవ్యాపమనునది. పరమ త్యాగయోగము.

పాలసుగంధిలేహ్యము

ఇది రక్తికుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సహమేహములు, మేహ
పాడలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు
వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బీల చాలును.

20 రూ॥ డబ్బీ 1-4-0 ఏ. పి. 0-8-0

కూష్మాండలేహ్యము.

అకుల్లము, నిక్కాక, కాల్సతిక, మలబద్ధము, కడు
పులో మంట, మొదలగు వాటిని హరించును.

2 డ॥ చాలును. 20 రూ॥ డబ్బీ రు 1-4-0 ఏ. పి. 0-8-0

పి. శి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,
(8851-4) పెరిశేపి-నెల్లూరుజిల్లా.

బ్రాహ్మణ కోడూరు బాలికాపాఠశాల

రాటములను పెట్టుట

శరీరభాగికారిణి దుర్గాహము

గుంటూరు జిల్లా బ్రాహ్మణకోడూరులో నున్న బోర్డు బాలికాపాఠశాలకు బోధకురాలు రాటములను పెట్టుచున్నందున పాఠశాలాధికారిణి ఆయిప్తమున వైకిరిపోయి చేసినందున గవర్నమెంటువారు తమ నె 182/19-1-23వ. హుక్కుములూ సడదనూలునకు గాంతు తీసిచేసినందున బోధకురాలు ఆ న్యూ లను అండలిట్చర్లను తమ నభుకరిల్లనంది తోలగింబి. ఆధికారిణిని మిసెసుబ్రయంతు దొంసానిగారు ప్రజల మన్ననకు యాచిధముగా పాఠశాలయినందుకు సంతసించు చున్నాడు:— చల్లాడి వెంకట శాగభూషణమ్

గుంటూరు-గాంధీదినము

ఈ నెల ౧౨ వ తేదీ గాంధీజీ మరణదినమున శ్రీమహాత్మా గాంధీజీ గుంటూరు నగరమునందుండి యజ్ఞ శాలలో శ్రీయత విశాల రామిరెడ్డిగారు స్వరాజ్య లక్ష్మీవ్ర తం చేశారు. విజేత ప్రహారమున జరిగింది. సాయంత్రం స్వరాజ్య లక్ష్మీవ్రహారముగా ధీటుముల పూచేసింపు జరిపారు.

గుంటూరులో శ్రీయత బంగటూరి ప్రకాశంబతులు పున్నర లక్ష్మీనారాయణ మర్రిరాధాకృష్ణయ్య నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావు దేవిరాజు హనుమంతరావుగార్లు గ్రామములోని శ్రీమంతులు శ్యామవాడలు వగైరాలవద్ద తిలక్ స్వరాజ్యనిధికి చందాలు కనూలుచేయుటగాను ౧౭ వ తేదీన ప్రయత్నములు జరిపిరి. ఈ క్రిందవర్ణించు తెలిసివి.

తిలక్ నిధి—గుంటూరుజిల్లా

వాగ్దత్తము.	వసూలు.
స. వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావుగారు రూ ౧౦౦	
దేశరాజు హనుమంతరావు	,, ౨౦౦
అన్నారాజు శీతాపతిరావు	,, ౨౦౦ ౧౦౦
నడింపల్లి శీతామయ్య	,, ౧౧౦ ౧౦౦
రాయలపాళ సోమయాజులు	,, ౧౧౦
తూములూరి నాగభూషణం	,, ౧౧౦
గొల్లపూడి రామశాస్త్రి	,, ౧౧౦
వింజమూరి భావనాచార్యులు	,, ౧౦౦ ౧౦
కె. న. సింగరావు	,, ౧౦౦ ౧౦
ఏకాలక్ష్మీనరసింహం	,, ౧౦౦
పాటిబండ సూర్యనారాయణరావు	,, ౧౦౦
కోటంరాజు హనుమంతరావు	,, ౧౦౦
కెరక	,, ౨౦౦౦ ౨౧౦

౧౨ తేదీ గాంధీ శ్రీమహాత్మా గుంటూరు విక్రయము సభ్యులను చేర్చుట వగైరాలు జయపథముగా జరిగెను. ౭౦౦ మంది సభ్యులుగా జేరిరి.

సాయంత్రము స్వరాజ్యలక్ష్మీ గాంధీ తిలక్ ఆలీసోదరులు వగైరా మహానాయకులపటములతో నూరేసింపు చేయబడెను. ఈ రేసింపుగాడి తిలక్ పేటమీదగా నగరంపాలెంలో నుండి అగ్రహారమునకు తిరిగి శ్రీయత వర్ది రాధాకృష్ణయ్యగారికి కద్ద నిలుపబడెను. శ్రీయత వింజమూరి భావనాచార్యులుగారు వగైరాలు ఫల పుష్ప తాబూలదక్షిణలతో హారతు ల పొడగిరి. (గుంటూరు పత్రిక)

శ్రీతిలక్ జాతీయవిద్యాపీఠము తెనాలి

ఆయుర్వేదవైద్యశాల

తెనాలి జిల్లాలో స్థాపించబడిన శ్రీ తిలక్ జాతీయ విద్యాపీఠములో ఆయుర్వేదవైద్యము నేర్పుట కొకకాళి శి ర్వాలు చేయబడినది. శ్రీయత కాశీనాథని రాజరింగరాష్ట్రి గారు యుపాధ్యాయులుగా పనిచేయుచున్నారు. 1923 సం. మార్చి 15 తేదీలోగా విద్యార్థులు చేర్చుకొన బడుదురు. ఆఖి లాయుర్వేద పరీక్షలలో నత్తిరులనటుల పాఠములు యేర్పా టు చేయబడినవి. ఈకాళిలో చేరవలచువారు వెంటనే కచ్చి చేరవలయును. విద్య పుచితముగా నివ్వబడును. భోజన విసమలు విద్యార్థులే యేర్పాటు చేసికొనవలయును. ప్రత్యేకముగా సం స్కృతియు గూడ నేర్పబడును.

ఇటీవల సూర్యనారాయణ,

కార్యకర్త.

త్వ ర ప డు డు

ధరలు తగ్గినవి

వె ల లు

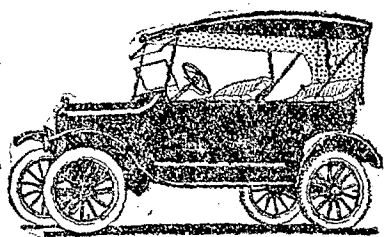

త్వ ర ప డు డు

ధరలు తగ్గినవి

డా. ఫో రు కారు

టూరింగు	2,750
రన్నెబాటు	2,600
స్టాండర్డు చాసిన్	2,250
టూరింగు (స్టాండర్డుతో)	3,100
ఒకటన్ను చాసిన్	2,600

16-సీటు బస్సు	3,500
*హార్వన్సుట్రాక్టరు	3,250
ఇన్స్టా బాడింగు	
డెలివెరి ఎస్.బి.ఆర్. మదరాసు	
కావలసిన వారికి స్పెషల్	
బాడిల వెలునున్న, వ్యవసా	
యపు ఆయుధముల వెలులు	
న్న తెలియజేయబడును.	

యీ రోజుననే మీ ఆర్డరును మాకు పంపును. మాద్యారా కొనిన ఎడల మీకు ఎక్కువ సదుపాయము కలుగును. (598)

మోటార్ అండు జనరల్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ, బెజవాడ
సబుడిలర్సు:— కృష్ణా గుంటూరు జిల్లాలకు

ముద్రణమైనది. క్యాలికోబైండింగు బైండింగులోనున్నది
4 బాగములు! శత్రుక కవులచరిత్రము పెద్దపీఠిక!!

కర్త: - వంగూరి సుబ్బారావు

శ్రీ మ హా మ హా పా థ్యా య
వేదము, వేంకటరాయశాస్త్రిగారి పీఠికతో (456)

చిత్ర పటములతో వెలువడుచున్నది.

కంఠెల్లగోపన్న, కవిచాడప్ప, కాసులపురుషోత్తమ, మారవికద్రకవి, కవిరాక్షుమడు ఆశ్వానుకవి మొదలగు 200 మంది కవులచరిత్రము.

క్రీ. శ. 1200 లగాయతు 1900 వరకుగల ప్రాచీనాధునిక కవుల సంపూర్ణ వివరము లున్నవి. ప్రతిశతకమునుండి నవరత్నములు, పంచరత్నములు, ద్వికములును ఏర్పి శైలిపద్యము లుదాహరించితిమి. కవిస్థల, కుల, కాలనిర్ణయములు శ్రద్ధగా జేసితిమి.

వెల 1-కి 5—0—0లు. ఆర్డరు రిజిస్టరు చేసికొనవచ్చును.

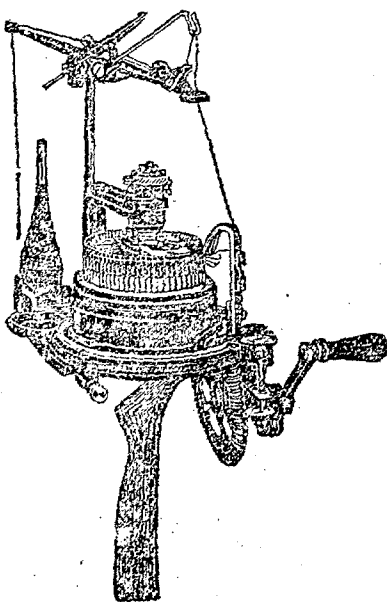
ఆంధ్ర పత్రిక ఆఫీసు

ఓపాలాపెట్ట 212 మదరాసు

క్రొత్త హారిసన్ “సన్”

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

గృహము, న్యదేశి, కర్షాకారము మొదలగు పనుల కుపయోగించవచ్చును.

శ్రేష్ఠమైన రకము, ధరిసరిసము, చాలకాలము వరకు బాగుగా పనిచేయును

మెజిల్లు చిన్నవి, పెద్దవి, బనీయనులు, మొదలగు పాటిని అల్లును, అంగసామ్రాజ్యమందు అంతటను వాడబడుచున్నవి

ఇంగ్లాండులో నున్న డి హారిసన్ పేటెంటు నిట్టింగు మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే తయారు చేయబడినవి.

వివరములకు ఈ దిశన విలీనమునకు ప్రాయశః—

For Particulars apply to:
W. H. Braddy & Co., Ltd.
MADRAS

Telegram: "BRAD."

స్త్రీబాల, బాలికల పువయోగార్థమై ప్రచురింపబడిన ఆంధ్రవచన గ్రంథములు

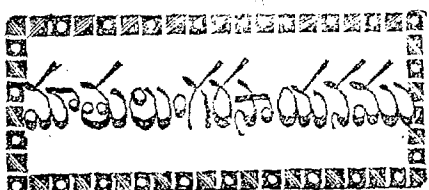
బాలభారతము	అ. 8	అష్టాధిపతి 1-వ భాగము	అ. 4	నలచరిత్ర	అ. 6	నీతిచంద్రిక	అ. 8
బాలభాగవతము	8	" 2 "	4	సావిత్రిచరిత్ర	5	అంబరీషోపాఖ్యానము	3
బాలరామాయణము	8	" 3 "	4	భగవద్గీత (ద్విపద)	8	నీతికథాసంగ్రహము	4
కాలిదాసుచరిత్ర	8	" 4 "	4	కుశాగ్రంథచరిత్ర	7	పతిరుండు	2
కబీరుదాసుచరిత్ర	8	" 5 "	5	బాలకహితచరిత్ర	9	మల్లిక	2
ప్రహ్లాదచరిత్ర	4	" 6 "	5	జుహురహితచరిత్ర	9	మీరిల	2
బాల కుచేలచరిత్ర	4	హనుమంతచరిత్ర 1-వ భాగము	7	కలి హితచరిత్ర	11	మాలతి	6
అశామితచరిత్ర	4	" 2 "	7	జుహురహితచరిత్ర	5	కథాంతర్నాళి	1-4
బాలరత్నాంగద	4	సీతాదేవిచరిత్ర 1 "	7	నలహితచరిత్ర	8	శరీరశ్చంద్రిక	2-0
బాలశ్రుంగచరిత్ర	4	" 2 "	7	ద్విదీపితచరిత్ర	10	అనందవిక	0-14
మయూరధ్వజ	4	" 3 "	7	కృష్ణపురాణాధికము	3	పంచభాషి	0-12
తైర్లకవచనము	8	పాణిన్యోగచరిత్ర "	5	వికమాద్యునికథలు	5	భగవద్గీత (మూలము)	0-6

ఇంకను అనేక ఆంధ్రగ్రంథములు మాదగర దొడదను క్యాటలాగు కోరిన పంపిణీచేయును.

ఎం. పి. శర్మకంపెని, 331 తంబుశెట్టివీధి, (హాస్టల్ బాక్సు నెం 287) మద్రాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

గర్భిణీ స్త్రీలకు

సంజీవని

గర్భిణీస్త్రీకి గలగు, వాంతులు, వెక్కిళ్లు, నలహిత, సోమరతనము, అజీర్ణము, కలనొప్పి, చిక్కిపోవుట, ఎడమప్రక్కనములు బాధించుట, హృదయము కొట్టుకొనుట, చెక్కిళ్లు, కండ్లులోనికి పోవుట అన్నియు మాయము చేయును. స్త్రీలు గర్భము ధరించినది మొదలుకొని ప్రసవించువరకు విడువక నీలింపి ఎట్టిబాధయు లేక సుఖప్రసవము చేయవలెను. వెల బుడ్డి 1 కి రూ. 1-12-0

పాకీంగు పోగుబుట్టులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము.

తంజివిలాసము

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

ఆయుర్వేదాశ్రమం

41, ఆచారప్పగోవిధి, జి. టి., మద్రాస్.

శ్రీ యుతపానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుపంతులుగారిచే రచింపబడిన

శ్రీమద్రామాయణ నాటకములు

(శ్రీరామాయణ పరిపూర్ణాంశ సంభూతుండును, నివర్తకుడగు) నామ ప్రధతుండును, అగ్రతానండును నగు శ్రీరామచంద్రుని పూరితచరిత్ర మెన్ని సార్లు, ఎన్నిరీతులందున నను రిసినలేదు. ఉభయతారా మైసకి అదియే! కా! అట్టిగాను చరిత్ర మనేరూపములతో రెలుగున వెలయుచున్నది. కథను కథకులను ఎట్టుయెట్టు బెట్టి ప్రత్యక్షముగ గలబుట్టున చేయుచున్నది. నాటకము కదా! వ్యవధుధురాధికకలాసంపన్నులు రసభూయిష్టనాటకనేకరలు సాక్షిగ్రంథకృతానగు శ్రీపానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారిచే వ్రాయబడిన తగుటచే వీరిగంటిచే వెలుగు వ్రాయ నక్కరలేదు. వీరితెలుగు నుండి వెడలు అమృతమనేకసార్లు పాఠకమహానుభావుల గ్రాహియైవారు. వీరు రచించిన వెక్కినాటకములలో నొక్కటి చదివినను గ్రంథకర్తయొక్క ధీతైశ్వర్యము, కవితారాశిత్యము బాత్ర చక్కో త్తరకల్పనాచాతుర్యము మున్నగు ప్రాధాన్యములు గోచరింపక మానవు. ఈరామాయణ నాటకములందు

పురాతనమతమున నాడలు జలదరించున. మనసు ప్రదిభూత మగును.

1 కళ్యాణరాఘవము

కక్కని చిన్ని నాటకము, బాలకాండలోనిగాధ సీతా కళ్యాణము. వెల 0-8-0

2 పట్టభంగరాఘవ మను పాదుకాపట్టాభిషేకము

అయోధ్యాకాండలోనిగాధ. భక్తికరుణరసభాసమై నది. వెక్కిరి సార్లు ప్రదర్శింపబడినది. వెల 1-4-0

3 వనవాసరాఘవము

అరణ్య కిష్కింధ నుండరకాండములలోని గాధలంత ర్నాటకము. వెల 0-12-0

4 విజయరాఘవము

యద్ధతంతయు నిండ నవీనముగ నతి చమత్కారముగ వర్ణింపబడినది. ఇందలి నాటకరూపభక్తి అపారము. పులకాంకుర మగుచుండును. వెల 1-0-0

వలయువారు:—పానుగంటి రాజారావు పితాపురం, గోదావరిజిల్లా, అన్నివ్రాయవలెను

AN UNIQUE OPIPORTUNITY FOR REAL INVESTORS.

The Sharadha Theatre Limited, MYSORE.

(Registered under the Mysre Companies Regulatins.)

With which is incorporated the Ratnavali Theatrical Company of Nataka Siromani and Gifted Actor Mr. A. V. VARADACHARI of MYSORE.

CAPITAL Rs. 2,00,000 divided into 8,000 shares of Rs. 25 each of which 3,035 shares of Rs. 75,125 have been subscribed and the rest are available.

Rs. 2 on application.—Rs. 3 on Allotment and the balance in Calls of

Rs. 4 per share payable at intervals of not less than 2 months.

Registered Office, Old Post Office Road, Mysore.

A few shares are available for a short period only.

(The above Company are performing their dramas at Madras now)

For copies of prospectus, Agency terms and other particulars.

Apply to:—

Messrs P. K. Rau & Sons.

Sole Agents for Madras Presidency & Native States. (Chief Agents. the Mysore Govt. Security Life & Marriage Assurance Company Ltd) 289 Thambu Chetty St., Madras.

వాలకొలను సుబ్బరాయచిత్ర ఆంధ్రగ్రంథములు

శ్రీమదాంధ్ర వాల్మీకిరామాయణము.—మా పదహార్షులముద్రాసహితము, ప్రథమసంపుటము, వెల రు 4-00
కడనసంపుటము ఈ వెల్లెఖరమున సిద్ధమగును.

శ్రీకృష్ణలీలామృతము:—ఇది యాంధ్ర వాల్మీకి

రామాయణమంతటి యుద్ధగ్రంథము. వానాశ్రమలో కృష్ణచరిత్రము, సమగ్రము, భగవద్గీత, ఉద్ధవగీతలొనగనవియు, శ్రీకృష్ణ లీలలకు దత్తాత్రేయమును గలవు. 3 సంపుటలు. ప్రథమసంపుటము 1-12-0, కృతియము 2-4-0, తృతీయము 2-0-0.

శ్రీకృష్ణనారత త్ర్యము:—375 పుటలు గలవు

వెల 2-4-0, ఈ 2, 3, గ్రంథములను ఏక కాలమున గొనవారికి రూ 6-12-0 మాత్రమే. ఒంటిపట్టు రఘువీరకథము 0-4-0 బమ్మెర పోతనరత్నములు:—వెల 0-14-0.

శ్రీ గామజయమందిరము, తిరువళి క్కేణి, మదరాసు.

వెలరూ. 2!

క్యూడుడు !!

ఆంధ్రవాఙ్మయమునం దార్థికవిషయిక

గ్రంథరాజముగు

“పన్నుల పద్ధతులు, సిద్ధాంతములు”

అను గ్రంథము

రావుబహద్దరు కోవెలమూడి గోపాలకృష్ణ య్య, బి. ఏ., ఎమ్. ఎల్. సి., గారి విరచితము. చక్కని శైలిలో నాంధ్రమునందు వ్రాయబడినది, రాజ్యాంగధనము, పన్నులయొక్క సూత్రములు, పన్నులయొక్క ప్రాచీనసిద్ధాంత పరిణామములు, పన్నులపతనము, అవకపుపత్రపుపన్నులు, మాదేశపు హిందూదేశపు టాదాయపు పద్ధతి, దేశీయ వ్యయక్రమము, ప్రయోజనాత్మకములు, దేశీయపరపతి దేశీయములు, స్థానిక పన్నులు మొదలగు హిందూదేశపు టార్గిక విషయము లన్నియు, విపులముగ చర్చింపబడినవి. ప్రతి ఆంధ్రుడును చదువుటకు వీలగునట్లు వ్రాయబడినది. ఇది దినుసుం తెనను పక్షవాదము కానరాదు. ముద్రుల మున్నన పొందినది. ప్రతికల బొగడ్డబడినది. దివారుబహద్దరు మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు, కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు మొదలగు ఆంధ్ర ప్రముఖులచే కీర్తింపబడినది. వేయేల, యొక్కపతిని కొని చదువుడు. అందలి విషయము మీకుబాగుగ తెలియగలను. చాల పుస్తకములు అయిపోయినవి. మొదటి కూర్పు 500 పుస్తకములు మాత్రమే వెల రు 0-12-0,

వలయువారు గూడవల్లి రామబ్రహ్మగారు.

ప్రొద్దుకంపెని, బెజవాడ అని వ్రాయవలయును.

SIGHT RESTORED
A Sure Remedy of Nature for all Eye-diseases. Cures Cataract, Glaucoma, etc., without knife. No failure; absolutely safe; highest testimony. Particulars free. Correspondence confidential.
L. H. SELLER, D. Samta (Bengal).

SANTI OIL.

Simple, harmless, external application for functional weakness, Loss of Manhood, etc. No irritation, no discolouring, no bad smell. Particulars free. Correspondence confidential.
HEALTH HOME, D. Samta (Bengal).

తెల్లకుప్పము

3 దినములలో పూర్తిగా నయమగును. కష్టమేమియు లేదు. అట్లు సుఖమివ్వక పోయినవో రెండింటి డబ్బు వాడనే యబడును. బుడ్డి 1-కి రూ. 3-కి 3-0 ఉత్తరములు అంగమున వ్రాయవలెను.

N. Banerji, Hulaganj, Cawnpore (A)

రాజవైద్య శ్రీ రాజవైద్య శ్రీ

విల మీరు ముసలి వారుగా

అగు వడెదరు

కావీల్ ఇనాముగా పంపమా "రాజవైద్య శ్రీ" నెటినీన వెంటుకలను తీసికొని మిక్కిలి గట్టిగా వున్నప్పుడు గాన రాతికలగానూ, చూపును. నలుపురంగు కాళ్ళతోనూ గానూను ఈ "రాజవైద్య శ్రీ" మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది. నలుపు ముగా ఉపయోగించవచ్చును. బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1-2-0 చిన్న బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-10-0 ఒక బుడ్డి మొదలు 3 బుడ్డిలు వరకు పొన్ను ఖర్చు 0-6-0 రూ 0-4-0 ను పంపిన ఒక కాంపిలు బుడ్డి పొన్ను ఖర్చులేక యినాముగా పంపబడును.

Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj,

Head Office:— 152, Harrison Road, Calcutta.

Telegrams:—"RAJAVOID" Calcutta.

ఒక సారి సిద్ధి స్త్రీ గా రిట్లు చెప్పిరి

జీవిత సౌఖ్యమునకు జీర్ణ శక్తియే ప్రాణాధారమని నాకు స్పష్టమైనది. గొడ్డుమాంసము, ఇతర మాంసములు, రుచిగల పులుసులు.

మున్నగు వానిని తినుటవలన నద్వర్తనము, సుగుణసంపద నద్వర్తనము, చాక చక్రము మున్నగువానిలో చాల మార్పుగలుగును.

ఫిట్, కార్వెల్, కావర్, స్విట్జర్లును నువ్రణిద్దరును పులందరును అజీర్ణులన బాధపడుచుండిరి. మేధాశక్తిని ఉపయోగపరుపవలసిన వారిని అజీర్ణులైన కలిగియు యుండెను. ఆవ్యాధి వారికి సంశపారంప ర్యముగకూడ వచ్చుచుండెను.

అయినను భోజనానంతరము ఒక ఓమము మాత్రము తినుచున్నచో అజీర్ణబాధ మిగుల కనబడదు. ఒక బుడ్డి వెల రూ 1-0-0 ఒక బుడ్డిని కొని తినిచూడుడు.

డబ్ల్యు. ఇ. సి. ఆండ్ కో., (లిమిటెడ్). మాంటురోడ్, మద్రాసు

W. E. Smith & Co., Ltd, Ootacamund Madras.

వెంటుకలే అందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దున్నెవరో ఊడి రాకమునకే త్వరపడుడు. అందమును మొదలు పెట్టినవెంటల వెంటుకలు పొడవైపోవును. అంతవరకు రానివచ్చును.

నడక

కామినీయా నూ నెను

నాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది విజృంభణ చేయబడినది.

వెంటుకలు శిష్ట కోగ మున్నవి, కోరి మాండ్ల మున్నవి, యిది విజృంభణము.

వెంటుకలు చిట్టలు గాని, గడకుగ గాని యుండెను. మీ వెంటుకలు వరకు యెక్కుటి పెత్తనమున గల్గి వట్టు కలిగి నుండి మెరుయుచుండును.

ఈ జానానీ దీనిని వరిపించి చూడుము.

వెంటుకలు యెక్కువృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామినీయా తలచునె నిన్ను గర్వోత్కృష్టునిగ జేయును.

ఇది బుడ్డి 1-కి ఒక మాసాయి. వి. ఓ. చార్జీలు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలోనూ ఈ క్రింద వెంటుకలైన (కారము) ప్రయోగించవచ్చును.

ఇది మంచి లక్షణముగా రంగరికదనమును, శరీరమును మెరుగు చేయును. లేక అల్పము కావలసినవృత్తి వారివలన గూడ పొరవను, శరీరము.

"ఓటో దిల్ బహారు" కు ప్రాయమా.

ఇది విజృంభణ చేయబడినది. అల్పమునైన గుణముగలది.

1 బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2-0-0
1 బుడ్డి " " " 0-12-0
1 బుడ్డి " " " 0-10-0

కొన్ని చోట్లకు వేరి రుమాలుండవచ్చునది మిక్కిలి అపూర్వమైన జాననములన్నియుకలగ జూచుచుండు

ఆంగ్ల యిండియా డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్స్ కంపెనీ,

155 బామూమనీడు, బొంబాయి.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అస్యురన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.

(1874 సంవత్సరమున హిందూ దేశమునందు ంకార్పొరేషన్ చేయబడినది.)

హెడ్ ఆఫీసు, బొంబాయి.

పూచీగా 3 విధముల లాభముగల పాలసి ముసలితనమునందు, కుటుంబసంరక్షణమునకు అనుకూలముగా నుండునట్లు ఒక క్రొత్త సమాప్తమైన భీమాపద్ధతిని ఈ కంపెనీ ఏర్పాటుచేసియున్నది

ఈ ఆకర్షించేడు పాలసి ప్రకారము పూచీ యివ్వబడు లాభము లేవన,

(1) 25 సం॥ములలోపల మరణము సంభవించు విషయములో యిచ్చుటకు ఆ గీతించిన ఒక పెద్ద మొత్తము చెల్లించబడును.

(2) నిర్ణయకాలము పూర్తియగువరకును జీవించుచున్న విషయములో చెల్లించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము నగదుగా ఏర్పాటుకాము చెల్లించబడును.

25 సం॥ములైనతరువాత మరణము సంభవించిన మొక టియచ్చుటకు తీర్మానించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము చెల్లించబడును.

ఈలాభములతోకూడి పాలసిదారుడు తనజీవితమును ఈఆమూల్యమైన లాభములను పొందుటకు అర్హుడు.

ప్రిముము: ను 25 సం॥ములవరకును లేక మరణకాలమువరకును చెల్లించవలెను.

వివరములకు ఈదిగువ చిరునామాలకు వ్రాయవలెను

Oriental Assurance Buildings } F. E. Vaid
Post Box No. 8, Madras. } Branch Secy.

Bangalore Branch:—St Mark's Road,

Bangalore

Trivandrum Branch:—Trivandrum,

ERASMIC

Turkish Bath Soap

ఎరా సికు తేయాకు గులాబి సబ్బు

దేహసౌందర్యమునకు అత్యద్భుతముగ తగియున్నది. అందముగ నుండగోరు సారీరత్నముల కిది యొక అవశరము, బలము నిచ్చు మందు. దుఃఖములను బాట్రద్రోలి దేహమునకు సువాసన నిచ్చును. దేహముయొక్క కాంతి వర్ణిల గలదు. ఇటువంటి సబ్బులను జూచి మోసపోకండి!

అన్నిసాపులలో దొరకును. (డి)

మోసము గ్రహించవలెను

మేము బాలాకాలమునుండి శిల్పఖంధువాలా చీరక శలగుడ్డలు వగయిరా బట్టలు తయారుచేయుచున్నాము. మబట్టలు ప్రతిగామున ప్రసిద్ధిచెందిన ప్రతిమార్కులైన అమ్మ చున్నవి. యీ మధ్య కొంతమంది వర్తకులు నాణ్యము లేనట్టి వంటిన్నీ ఉతికిన చాడల బాడలు పడేటటువంటిన్నీ శిల్పబట్టలు తయారుచేయించి మాబట్టలే అని ప్రజలను మోసపుచ్చుచున్నారు. సదరు మోసము తెలుపుకొనుటకు గాను మా బట్టలు ప్రతిఖంధువామై మాపేరున్న బొమ్మకటి అంటించి యున్నాము మామద్రస్సు లేనటువంటి శిల్పబట్టలు మాచి కాదని గ్రహించవలెను. మాపేరుతో వున్నట్లుని మాత్రమే మాభీమాను కొనవలెను. కోరినయడల ధరలు తెలియపరచెదము. శిల్పబట్టలు ఉతుకుకొనుటకు మేము సోపు తయారుచేసిగాము. పొ 1-రూ 0-12-0 ను పూకలమాత్రమే.

తెలిగ్రాఫ్ అడ్డెస్సు, ముప్పన సోమరాజు, వీరరాజు అగ్రగుడ్డు. పెద్దాపురము, గోదావరికి